

W projekcie nowej dyrektywy zakłada się, że inżynier budownictwa będzie mógł pracować jako architekt. Warunkiem jest uzyskanie specjalistycznego wykształcenia. Parlament Europejski upraszcza i porządkuje przepisy dotyczące tzw. wolnych zawodów. W końcu 2004 roku przyjęty został projekt nowej regulacji w sprawie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych przez państwa będące członkami Unii Europejskiej. Proponowane rozwiązania przedstawił Kazimierz Andrzej Kobylecki – ekspert PIIB.

Specjaliści od ubezpieczeń omawiają kolejne możliwości ubezpieczenia się członków PIIB w ramach programu FINLIFE-INŻYNIER. Do wyboru są cztery różne pakiety, które umożliwiają dopasowanie zakresu ubezpieczenia do indywidualnych potrzeb. Obok informacji charakteryzującej dany typ ubezpieczenia, podane są definicje pojęć używanych w polisach, co znakomicie ułatwia pełne zrozumienie warunków umów zawieranych z ubezpieczycielem.

Oddźwięk na publikowane w Inżynierze Budownictwa materiały jest wśród Czytelników coraz większy. Piszcicie Państwo, dzwonicie, a bywa że osobiście zgłaszacie różne sprawy, propozycje publikacji materiałów, które Waszym zdaniem, powinny znaleźć swoje miejsce w miesięczniku. Poszerzamy zatem dział ... i zachęcamy do dyskusji.

Ceresit – materiały i produkty

Polecamy lekturę artykułu, który firma Henkel przygotowała specjalnie dla naszych Czytelników. Zachęcamy Państwa także do skorzystania z kuponu zamieszczonego na s. 41.

Okladka: fot. Jarosław Kąkol

SAMORZĄD ZAWODOWY

- 2 ▶ Uznawanie kwalifikacji zawodowych inżynierów budownictwa i architektów w UE w projekcie nowej dyrektywy
- 6 ▶ Prawnik odpowiada
- 8 ▶ Wyniki egzaminów na uprawnienia budowlane w sesji jesiennej 2004 r.

DO I OD REDAKCJI

- 10 ▶ Z praktyki wzięte
- 12 ▶ I ty zostaniesz Indianinem

UBEZPIECZENIA OC I NA ŻYCIE

- 14 ▶ Ubezpieczenia na życie FINLIFE-INŻYNIER pakiet zdrowotno-wypadkowy

INŻYNIER W UNII

- 16 ▶ Inżynier Kontraktu (7)
- 18 ▶ Pojęcia i skróty w języku angielskim

TEMAT MIESIĄCA

- 20 ▶ Dokumentacyjne przygotowanie inwestycji budowlanych (2)

PRAWO

- 25 ▶ Kalendarium

GŁOS W DYSKUSJI

- 29 ▶ Narodowy plan rozwoju czeka na nowoczesne projekty inwestycji budowlanych
- 31 ▶ Co dalej z projektami wykonawczymi

RYNEK

- 34 ▶ Wydarzenia
- 37 ▶ Rusztowania budowlane. Przepisy i normy (1)
- 39 ▶ Nowości rynkowe
- 40 ▶ Ceresit – materiały i produkty
- 42 ▶ Rozmowa z Ambasadorem Królestwa Hiszpanii
- 45 ▶ Prasa branżowa

Publikowane w IB artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich Autorów.

RADA PROGRAMOWA

Przewodniczący:

- Zbysław Kałkowski – Polska Izba Inżynierów Budownictwa

Członkowie:

- Andrzej Orczykowski – Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa
- Tadeusz Malinowski – Stowarzyszenie Elektryków Polskich
- Bogdan Mizielewski – Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
- Ksawery Krassowski – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP
- Jacek Skarzewski – Związek Mostowców RP
- Tadeusz Sieradz – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych
- Włodzimierz Cichy – Polski Komitet Geotechniki
- Stanisław Szafran – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego
- Jerzy Gumiński – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych

Wydawca: Wydawnictwo PIIB sp. z o.o.

00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14a

tel.: (0-22) 336 13 41, www.piib.org.pl

e-mail: biuro@inzynier.waw.pl

Prezes Zarządu: Tadeusz Nawracaj

Redaktor naczelna: Barbara Mikulicz-Traczyk

Sekretarz redakcji: Aleksandra Lemańska

Korekta: Małgorzata Kozłowska

Druk: Drukarnia Prasowa S.A., al. J. Piłsudskiego 82

92-202 Łódź, tel.: (0-42) 675-61-00

Skład/Biuro Reklamy: Fabryka Promocji

tel.: (0-22) 448-57-56

Inżynier
budownictwa

NAKLAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Uznawanie kwalifikacji zawodowych inżynierów budownictwa i architektów w Unii Europejskiej w projekcie nowej dyrektywy

21 grudnia 2004 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła wspólne stanowisko dotyczące nowej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

Pierwszy wniosek wraz z propozycją dyrektywy Komisja Europejska przedłożyła do Parlamentu Europejskiego 7 marca 2002 r., i po uzyskaniu opinii Komitetu Ekonomiczno-Społecznego Parlament w pierwszym czytaniu przedstawił swoją opinię 11 lutego 2004 r. Następnie Komisja powtórnie przedłożyła zmieniony wniosek 20 kwietnia 2004 r.

Projekt nowej dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych zakłada, iż jej wprowadzenie spowoduje uproszczenie i konsolidację dotychczas obowiązujących przepisów dwunastu dyrektyw sektorowych dla tzw. wolnych zawodów, w tym zawodu architekta oraz trzech dyrektyw ogólnych obejmujących zawód inżyniera budownictwa, w jednym nowym akcie Unii Europejskiej. Nowa dyrektywa powinna uprościć strukturę i usprawnić funkcjonowanie systemu z jednoczesnym zachowaniem podstawowych warunków i gwarancji.

W szczególności należy spodziewać się większej elastyczności w swobodnym przepływie osób z kwalifikacjami zawodowymi i większej swobody świadczenia usług oraz bardziej uproszczonych warunków, niż w uregulowaniach stosowanych dotychczas w zakresie swobody przedsiębiorczości. Zgodnie z Traktatem Europejskim jednym z celów wprowadzenia nowej dyrektywy jest zniesienie przeszkód

w swobodnym przepływie osób i usług między państwami członkowskimi. W szczególności dotyczy to możliwości wykonywania zawodu na własny rachunek lub w formie pracownika najemnego w innym państwie Unii. Zasadą jest wzajemne uznawanie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych we wszystkich państwach Unii Europejskiej oraz państwach Europejskiej Organizacji Gospodarczej.

Lizbońska strategia rynku wewnętrznego Unii w dziedzinie usług wymaga, pod hasłem „nowe europejskie rynki pracy otwarte i dostępne dla wszystkich”, nowego jednolitego systemu w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

Wprowadzenie ułatwień w świadczeniu usług jednak będzie wykonalne pod warunkiem poszanowania przepisów zapewniających ochronę i bezpieczeństwo konsumenta-usługobiorcy, obowiązujących w państwie przyjmującym usługodawcę.

Ponadto w państwie przyjmującym, w którym dany zawód jest zawodem regulowanym, wymaga się ustalenia, czy kwalifikacje przybysza odpowiadają kwalifikacjom wymaganym dla tego zawodu. W przypadku stwierdzenia braków wprowadzono możliwość potwierdzenia kwalifikacji poprzez zdanie testu umiejętności bądź ich uzupełnienie, przez dodatkowe szkolenie lub odbycie stażu adaptacyjnego.

Uznawanie kwalifikacji zawodowych inżynierów budownictwa i architektów

zostało wyrażone w części ogólnej projektu dyrektywy następująco:

▶ „W przypadku zawodów objętych ogólnym systemem uznawania kwalifikacji, państwa członkowskie powinny zachować prawo do określania minimalnego poziomu kwalifikacji wymaganego dla zagwarantowania właściwej jakości usług świadczonych na ich terytorium.”

▶ „Krajowe regulacje w dziedzinie architektury oraz podejmowania i wykonywania działalności zawodowej przez architektów mają bardzo różnorodny zakres. W większości państw członkowskich działalność w dziedzinie architektury prowadzona jest de jure bądź de facto przez osoby posiadające wyłącznie tytuł architekta lub dodatkowo także inny tytuł, przy czym osoby te nie mają wyłączności na prowadzenie takiej działalności, chyba że wynika to z przepisów ustawowych.

Działalność ta, bądź tylko niektóre jej rodzaje, może być wykonywana także przez przedstawicieli innych zawodów, w szczególności przez inżynierów, którzy uzyskali specjalistyczne wykształcenie w dziedzinie budownictwa lub sztuki budowania. W celu uproszczenia niniejszej dyrektywy należy odnieść się do pojęcia „architekt”, aby wyznaczyć zakres stosowania przepisów dotyczących automatycz-

nego uznawania kwalifikacji w dziedzinie architektury, bez uszczerbku dla odrębności występujących w przepisach krajowych regulujących tę działalność.”

► „Aby system uznawania kwalifikacji zawodowych był skuteczny, powinny zostać ustalone jednolite procedury i zasady postępowania w zakresie jego wprowadzenia w życie, jak również określone warunki wykonywania zawodu.”

Wymogi jakie stawia nowa dyrektywa polegające na kompilacji ustaleń dyrektyw sektorowych i ogólnych, określających dotychczas sposoby uznawania kwalifikacji zawodowych, poprzez uproszczenie zarządzania i dostosowanie ich do postępu naukowego i technicznego, w szczególności w przypadku koordynacji minimalnych wymogów w zakresie wykształcenia dla potrzeb automatycznego uznawania kwalifikacji, będzie prowadził powołany wspólny Komitet ds. Uznawania Kwalifikacji Zawodowych. Obecnie np. w zakresie uznawania wykształcenia architektów działa przy Komisji Europejskiej Komitet ds. Nauki i Kształcenia w Dziedzinie Architektury, w którym po akcesji przedstawicielstwo posiada również Polska.

Bardzo istotne znaczenie w uznawaniu kwalifikacji ma wprowadzenie nowych przepisów dotyczących potrzeby dalszego kształcenia i dokształcania, które ma za zadanie umożliwienie stałego zaznajamiania się ze zmianami wynikającymi z postępu technicznego i naukowego w danych dziedzinach.

Nowa dyrektywa nie dotyczy działalności związanych z wykonywaniem władzy publicznej.

Dyrektywa precyzuje różne pojęcia, m.in.:

- **zawód regulowany** jako działalność zawodową lub zespół działalności zawodowych, których podjęcie, wykonywanie, lub jeden ze sposobów wykonywania wymaga, bezpośrednio bądź pośrednio na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, posiadania specjalnych kwalifika-

cji zawodowych. Używanie tytułu zawodowego zastrzeżonego na mocy obowiązujących przepisów dla osób posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe, stanowi sposób wykonywania tej działalności.

- **kwalifikacje zawodowe** to kwalifikacje potwierdzone dokumentem stwierdzającym posiadanie kwalifikacji z poświadczeniem kompetencji i/lub doświadczenia zawodowego.

Z tego wynikają warunki uznania kwalifikacji zawodowych, tj. w przypadku jeżeli w przyjmującym państwie członkowskim podjęcie lub wykonywanie zawodu regulowanego jest uzależnione od posiadania określonych kwalifikacji zawodowych, właściwy organ w tym państwie obowiązany jest zezwolić na podjęcie i wykonywanie tego zawodu na tych samych warunkach, które obowiązują własnych obywateli. Wyjątek stanowi zapis w Załączniku I dyrektywy uznający członkostwo w organizacjach zawodowych wyszczególnionych w Irlandii i Zjednoczonym Królestwie np. dla inżynierów budownictwa „Institution of Civil Engineers”.

Dodatkowo, w zależności od wymagań dla danego zawodu odnośnie poziomu wykształcenia, mają zastosowanie cztery poziomy kwalifikacji A, B, C i D.

- W dyrektywie określone zostały także pojęcia: **dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, kształcenie regulowane, doświadczenie zawodowe, staż adaptacyjny, test umiejętności.**

Nowym pojęciem jest **kierownik przedsiębiorstwa**, które to określenie nie występuje w polskim prawodawstwie.

Istotnym w sprawie jest uregulowanie kwestii potwierdzenia kwalifikacji zawodowych wydanych przez państwo trzecie (spoza obszaru Unii Europejskiej). Takie potwierdzenie może być uznane w przypadku, jeżeli aplikant legitymuje się odpowiednim wykształceniem i trzyletnim doświadczeniem zawodowym

zdobytym na terytorium państwa członkowskiego, jeżeli to państwo uznało i potwierdziło to doświadczenie. W takim przypadku uznanie kwalifikacji zawodowych umożliwia beneficjentowi wykonywanie zawodu w państwie przyjmującym na tych samych warunkach, jakie obowiązują obywateli tego państwa, z tym że może być uznany tylko zawód porównywalny.

Swobody dotyczące świadczenia usług i przedsiębiorczości

stanowią nowe uregulowania dla prowadzenia działalności w zakresie tego samego zawodu w innym państwie członkowskim oraz w przypadku przeniesienia się.

Jeżeli przeniesienie się ma nawet charakter tymczasowy i okazjonalny, podlega indywidualnej ocenie, lecz w uznaniu i wykonywaniu kwalifikacji zawodowych tym samym rygorom, jakie występują w stosunku do obywateli państwa przyjmującego. Istnieją jednak możliwości wyłączenia, np. może to być automatyczna rejestracja tymczasowa lub członkostwo *pro forma* w organizacji lub instytucji zawodowej. Nie może to powodować utrudnienia w świadczeniu usług ani dodatkowych kosztów. Państwo członkowskie może wymagać od usługodawcy informacji o ubezpieczeniu w każdym kolejnym roku.

W przypadku świadczenia usług po raz pierwszy, może wymagać następujących dokumentów: potwierdzenia obywatelstwa, zaświadczenia o zgodności prowadzonej działalności z obowiązującym prawem oraz potwierdzenia kwalifikacji zawodowych. Usługi świadczone przy użyciu tytułu zawodowego wymagają zachowania tytułu z państwa rodzimego, z którego dana osoba przybyła. Natomiast, jeżeli aplikant odbył staż adaptacyjny i zdał test umiejętności, usługi są świadczone przy użyciu tytułu używanego w państwie przyjmującym.

Właściwe organy państwa przyjmującego mogą zażądać od odpowiadających organów państwa rodzimego

aplikanta – usługodawcy, informacji o jego niekaralności i prowadzeniu działalności zgodnie z prawem, zapewniając przy tym prawidłowe rozpatrywanie składanych na niego skarg.

Usługobiorca może żądać od usługodawcy przekazania wszelkich informacji wynikających z prawa wspólnotowego.

Ogólny system uznawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, w przypadku architektów jest określony w Załączniku V 7 dyrektywy.

Warunki uznania zawodu regulowanego

sprowadzają się do poświadczenia wykształcenia i kompetencji lub dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe na tych samych warunkach, jakie obowiązują w państwie przyjmującym.

Ogólny system uznawania dyplomów przyznawanych przez wyższe uczelnie w państwach członkowskich Unii Europejskiej wymaga ukończenia edukacji zawodowej trwającej co najmniej trzy lata. W przypadku inżyniera budownictwa jest wymagane posiadanie dyplomu wyższej uczelni technicznej.

Zaświadczenie potwierdzające kwalifikacje zawodowe musi być wydane przez właściwy organ zgodnie z obowiązującymi przepisami i powinno potwierdzać takie kwalifikacje na poziomie co najmniej równoważnym do wymaganego od własnych obywateli.

Zezwolenie na dostęp do zawodu lub jego wykonywanie jest udzielane także wnioskodawcom, którzy wykonywali dany zawód w pełnym wymiarze czasu przez dwa lata w okresie ostatnich dziesięciu lat w innym państwie członkowskim, o ile oczywiście posiadają poświadczenie kompetencji lub dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji.

Ponadto wszelkie kwalifikacje zawodowe, które mimo iż nie spełniają wymogów dotyczących dostępu do zawodu lub jego wykonywania

w państwie rodzimym, stanowią na mocy przepisów dyrektywy podstawę do przyznania ich posiadaczowi praw nabytych i są również traktowane, jako posiadane kwalifikacje zawodowe.

Jednakże przy różnicach w czasie lub programie kształcenia, państwo przyjmujące może umożliwić aplikantowi wybór między odbyciem stażu adaptacyjnego a zdaniem testu umiejętności.

Jeżeli wykonywanie zawodu wymaga dokładnej znajomości prawa krajowego i jest to zasadniczą i trwałą cechą działalności zawodowej, państwo przyjmujące może samo wyznaczyć staż adaptacyjny lub test umiejętności.

Warunki uznawania doświadczenia zawodowego

dotyczą działalności prowadzonych na własny rachunek albo na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa.

Dotyczy to zawodów m.in. inżyniera budownictwa i architekta spełniającego minimalne wymogi w zakresie wykształcenia z dokumentami potwierdzającymi posiadanie kwalifikacji na potrzeby podejmowania i prowadzenia działalności zawodowej. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji architekta, wymieniony w Załączniku V dyrektywy, podlega automatycznemu uznaniu i stanowi dowód odbycia kształcenia, które rozpoczęło się nie wcześniej niż w akademickim roku odniesienia.

Warunki regulujące uznawanie kwalifikacji zawodowych i świadczenie usług w dziedzinie architektury

zostały przeniesione z dyrektywy 85/384/EWG, odpowiednio jak wynikające z włączenia ustaleń innych dyrektyw sektorowych regulujących wymagania dotyczące osób uprawiających tzw. wolne zawody, a w Polsce zwane „zawodami zaufania publicznego”.

Kształcenie architekta obejmuje co najmniej czteroletnie studia w pełnym wymiarze godzin albo sześć lat studiów na uniwersytecie lub w porównywalnej instytucji oświato-

wej, z których co najmniej trzy lata prowadzone są w pełnym wymiarze godzin.

Do działalności zawodowej architekta należą rodzaje działalności zazwyczaj wykonywane pod tytułem zawodowym „architekta”.

Ponadto uznaje się, że osoby, które zostały upoważnione w danym państwie członkowskim do używania tytułu architekta ze względu na osiągnięcia w dziedzinie architektury, spełniają również warunki niezbędne do wykonywania działalności pod tytułem zawodowym „architekta”. Dowodem na to jest świadectwo wydane przez ich rodzime państwo członkowskie.

Przepisy ujednolicone w sprawie podejmowania działalności zawodowej

na wykonywanie określonego zawodu regulowanego dotyczą dokumentów i zaświadczeń.

Dokumentami tymi są:

- ▶ dokument potwierdzający obywatelstwo danej osoby,
- ▶ kopie poświadczeń kwalifikacji zawodowych lub
- ▶ dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji uprawniającej do wykonywania danego zawodu oraz
- ▶ zaświadczenie o doświadczeniu zawodowym, jeśli jest niezbędne.

W przypadkach wątpliwości państwo przyjmujące może się zwrócić o potwierdzenie autentyczności świadectw i dokumentów do właściwego organu w państwie, które wydało te dokumenty.

Organ dokonujący uznania wykształcenia może również wezwać wnioskodawcę do przedstawienia informacji w zakresie niezbędnym do wyjaśnienia różnic w stosunku do programu kształcenia w kraju przyjmującym.

W określonych okolicznościach może występować potrzeba przedstawienia jeszcze innych dokumentów, np. odnośnie dobrej reputacji, wykroczeń zawodowych, ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej, upadłości firmy, zakazu działalności, niekaralności oraz ewentualnie wynikające ze specyfiki zawodu.

Wymagane powyżej informacje powinny być przedstawione w ciągu dwóch miesięcy.

Organ uznający, państwa przyjmującego, może również zażądać przedstawienia świadectwa potwierdzającego zgodność dokumentu z dyrektywą wydanego przez organ państwa rodzimego.

W przypadku jeżeli państwo przyjmujące wymaga od swoich obywateli podejmujących wykonywanie zawodu regulowanego złożenia przysięgi, wówczas podobnie osobie z innego państwa umożliwia się skorzystanie z odpowiedniej równoważnej formuły. Państwa członkowskie, instytucje i inne osoby prawne są obowiązane do zapewnienia poufności przekazywanych im informacji.

Używanie tytułów zawodowych i z wykształcenia

jest uzależnione od prawnych regulacji w państwie przyjmującym.

Tytuły są używane, w miarę możliwości, w skróconej formie w języku państwa, w którym tytuł został uzyskany.

Znajomość języków

Osoby, których kwalifikacje podlegają uznaniu, powinny (w języku prawniczym znaczy muszą) posiadać znajomość języków niezbędną do wykonywania danego zawodu w przyjmującym państwie członkowskim.

Inne kwestie,

które zostały uregulowane w dyrektywie to:

► wyznaczenie w każdym państwie członkowskim ośrodka informacji, jako punktu informacyjnego dla obcokrajowców, który również będzie dostarczał informacje Komisji Europejskiej,

► powstanie jednego Komitetu ds. Uznawania Kwalifikacji Zawodowych przy Komisji Europejskiej,

► wprowadzenie systemu sprawozdawczości z państw członkowskich, które powinny przysyłać co dwa lata do Komisji sprawozdania ze stosowania systemu, a Komisja co pięć lat będzie sporządzać raport w sprawie wdrożenia dyrektywy,

► Komisja w stosownych przypadkach będzie mogła zezwolić danemu państwu na czas określony na odstąpienie od stosowania określonego przepisu dyrektywy,

► Dyrektywa wejdzie w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Official Journal).

Reasumpcja

sprowadza się, moim zdaniem, do zachowania zasad subsydiarności oraz proporcjonalności.

Organizacja i treść systemu edukacyjnego oraz programów kształcenia pozostają w wyłącznej kompetencji państw członkowskich.

Ponadto, na państwach członkowskich spoczywa odpowiedzialność za określenie na ich własnym terytorium wymaganych kwalifikacji oraz innych warunków określających zdobywanie i wykonywanie danego zawodu, a także zakresu działań przyporządkowanych danemu zawodowi. Stanowione przez państwa członkowskie przepisy nie mogą być przeszkodą dla swobodnego przepływu pracowników, swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług. Zatem efektywna ochrona tychże swobód wymagała ustanowienia wspólnych zasad, umożliwiających obywatelom państw członkowskich uznawanie ich kwalifikacji zawodowych w innych państwach członkowskich, tak aby mogli oni tamże wykonywać zawód regulowany.

Nowe zasady przedłożone w nowej dyrektywie zostały sformułowane zgodnie z zasadą subsydiarności. Działania takie, jak zwiększenie liberalizacji w zakresie swobody świadczenia usług, bliskie partnerstwo pomiędzy sektorem prywatnym a publicznym za pomocą platform zawodowych, jak również nadanie większego znaczenia właściwym instytucjom krajowym, stanowią jedynie ich praktyczne zastosowanie.

Natomiast działania wspólnotowe ograniczone w treści i formie do tego, co jest ściśle konieczne do zapewnienia skutecznego osiągnięcia i wprowadzenia w życie dyrektywy. Instrument

prawny dyrektywy, przedłożony zgodnie z artykułem 47 Traktatu o WE, spełnia to wymaganie w zakresie, który jest określony przez powiązanie państw członkowskich z realizowanymi celami. Jednocześnie pozostawia się im swobodę wyboru formy i najbardziej odpowiednich środków do osiągnięcia tych celów. Ponadto, projekt nowej dyrektywy konsoliduje dotychczas istniejące w dziedzinie uznawania kwalifikacji zawodowych instrumenty prawne, a jednocześnie, opierając się na zebranych doświadczeniach, upraszcza i ulepsza dotychczasowy system.

Zasady przyjęte w nowej dyrektywie zostały sformułowane zgodnie z zasadą proporcjonalności. Działania takie, jak zwiększenie liberalizacji w zakresie swobody świadczenia usług, bliskie partnerstwo pomiędzy sektorem prywatnym a publicznym za pomocą platform zawodowych, rozwój zakresu wykorzystania procedur komitetowych (komitologii), jak również nadanie większego znaczenia właściwym instytucjom krajowym we wdrażaniu dyrektywy, nie wykraczają poza to, co jest wymagane do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Instytucje wspólnotowe oraz państwa członkowskie, poprzez całościową konsolidację istniejących zasad uznawania kwalifikacji zawodowych w odniesieniu do zawodów regulowanych i wolnych zawodów w tym jednolitym systemie, będą miały niczym nieograniczone możliwości dla zwiększania dostępu do rynków pracy oraz swobody świadczenia usług.

► KAZIMIERZ ANDRZEJ KOBYLECKI
ekspert PIIB

P R A W N I K O D P O W I A D A

Czy mając uprawnienia kierownika budowy i robót w specjalności konstrukcyjno-budowlanej budynków i budowli o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych wydanych w 1984 r., mogą kierować robotami w zakresie budowy i remontów dróg? (D.)

Osoby posiadające uprawnienia konstrukcyjno-budowlane uzyskane przed wprowadzeniem specjalności drogowej mogą kierować robotami w zakresie dróg, chyba że coś innego wynika z decyzji nadającej uprawnienia budowlane.

Mam wykształcenie wyższe, kierunek: inżynieria środowiska. Chcę uzyskać docelowo uprawnienia do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, o specjalizacji – obiekty budowlane gospodarki wodnej.

Zgodnie z art. 14 ust. 3 pkt 2 ustawy Prawo budowlane mogą uzyskać uprawnienia w ograniczonym zakresie w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

Jednak w Dz. U. z 1995 r. nr 8, poz. 38 czytamy, że:

„Uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej dla osób z wyższym wykształceniem o kierunku inżynierii środowiska nadaje się zgodnie z Dz. U. z 1995 r. nr 8, poz. 38, § 5, ust. 2. Ograniczenia uprawnień budowlanych tych osób nie dotyczą obiektów budowlanych gospodarki wodnej.”

W przypadku ubiegania się o ww. uprawnienia w specjalizacji - obiekty budowlane gospodarki wodnej ograniczenia te zostają zniesione. Czy w takim przypadku muszą odbyć pięcioletnią praktykę przy sporządzaniu projektów, czy podlegam przepisom dla osób ubiegających się o uprawnienia do projektowania bez ograniczeń i sprawdzania projektów architektoniczno-budowlanych (art. 14 ust. 3 pkt 1), dla których wymagane jest odbycie dwóch lat praktyki przy sporządzaniu projektów? (A.Z.)

Czytelniczka posiada wykształcenie wyższe o kierunku inżynieria środowiska. Jest to kierunek pokrewny, umożliwiający uzyskanie uprawnień konstrukcyjno-budowlanych w ograniczonym zakresie. Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy Prawo budowlane uzależnia uzyskanie uprawnień budowlanych do pro-

jektowania w ograniczonym zakresie:

- a) posiadania średniego wykształcenia odpowiedniego dla danej specjalności lub pokrewnego wyższego wykształcenia,
 - b) odbycia pięcioletniej praktyki przy sporządzaniu projektów,
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie,
- zaś do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:

- a) posiadania średniego wykształcenia odpowiedniego dla danej specjalności lub pokrewnego wyższego wykształcenia,
- b) odbycia pięcioletniej praktyki na budowie.

Zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w specjalności konstrukcyjno-budowlanej stanowią, z zastrzeżeniem ust. 3, podstawę do:

- 1) projektowania budowli oraz budynków o kubaturze mniejszej niż 1000 m³, takich jak domy jednorodzinne, obiekty gospodarcze, inwentarskie, składowe, handlowe lub usługowe:

a) nie wyższych niż 12 m nad poziomem terenu lub o wysokości do 3 kondygnacji nadziemnych w odniesieniu do budynków mieszkalnych,

b) zagłębionych nie więcej niż 3 m poniżej poziomu terenu i posadowionych na ławach bądź stopach fundamentowych bezpośrednio na stabilnym gruncie nośnym,

c) zawierających elementy konstrukcyjne o rozpiętości do 6 m, wysięgu do 2 m lub wysokości dla jednej kondygnacji do 4,8 m,

d) mających konstrukcję, dla której jest właściwy schemat obliczeniowy statycznie wyznaczalny, lub zawierających prostoliniowe belki i płyty ciągłe obliczane jednokierunkowo,

e) niezawierających elementów konstrukcyjnych poddanych obciążeniu zmiennemu technologicznemu większemu niż 5 kN/m², a także niewymagających uwzględnienia obciążeń zmiennych ruchomych, parcia gruntu, materiałów sypkich albo cieczy, sił sprężających oraz wpływów dynamicznych, termicznych lub przemieszczeń podpór,

f) niewymagających uwzględnienia wpływu eksploatacji górniczej,

g) dróg wewnętrznych,

2) kierowania robotami budowlanymi w obiektach:

a) o kubaturze mniejszej niż 5000 m³,

b) nie wyższych niż 15 m nad poziomem

terenu lub o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych w odniesieniu do budynków,

c) zagłębionych nie więcej niż 4 m poniżej poziomu terenu i posadowionych na ławach bądź stopach fundamentowych bezpośrednio na stabilnym gruncie nośnym,

d) zawierających elementy konstrukcyjne o rozpiętości do 12 m, wysięgu do 3 m lub wysokości dla jednej kondygnacji do 6 m,

e) mających konstrukcję nośną, zawierającą prostoliniowe belki, słupy i płyty płaskie,

f) niezawierających elementów konstrukcyjnych poddanych obciążeniu zmiennemu technologicznemu większemu niż 8 kN/m², a także niewymagających uwzględnienia obciążeń zmiennych ruchomych, parcia gruntów, materiałów sypkich lub cieczy,

g) niezawierających elementów wstępnie sprężanych na budowie,

h) niewymagających uwzględnienia wpływu eksploatacji górniczej,

i) dróg wewnętrznych.

3. Ograniczenia uprawnień budowlanych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nie dotyczą obiektów budowlanych gospodarki wodnej i obiektów budowlanych melioracji wodnych. Tak więc Czytelniczka musi posiadać pięcioletnią praktykę projektową oraz na budowie.

Jestem technikiem technologiem o specjalności budownictwo ogólne. Skończyłam pomaturalną 2-letnią szkołę wieczorową, pracowałam w biurach projektowych w zespole instalacji i sieci, głównie wod.-kan., ale również c.o. i gaz. Jestem czynna w zawodzie ok. 40 lat. W 1985 r. dostałam uprawnienia z Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Planowania Przestrzennego, Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego, upoważniające do wykonywania samodzielnych funkcji projektanta oraz kierownika robót w specjalności instalacyjno-inżynieryjnej, w zakresie „instalacji sanitarnych”:

1) sporządzania projektów instalacji sanitarnych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych
2) kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót, kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów instalacji oraz oceniania i badania stanu technicznego w zakresie instalacji sanitarnych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych.

Podaję powyższe dane tak szczegółowo w związku z artykułem o przekraczaniu uprawnień budowlanych zamieszczonym

w „Inżynierze Budownictwa” nr 7/04. Chciałabym wiedzieć, gdzie można znaleźć szczegółowy spis, co mi wolno projektować, a kiedy przekraczam te uprawnienia. Po tylu latach praktyki wiele umiem, ale granice powszechnie znanych rozwiązań trudno mi szczegółowo określić. Nie wiem, czy moje uprawnienia są na sieci wod.-kan. zewnętrzne, których najwięcej robię, czy mogę podpisywać kan.-deszczowe projekty podczyszczania, osadniki, seperatory, operaty itd. (J.P.)

W przepisach nie ma wykazu prac, które Czytelniczka może projektować. Każdy projekt podlega ocenie indywidualnej w toku jego zatwierdzania.

Szczegółowe przepisy:

► Dz. U. 75.8.46

1975-07-05 / zm. wyn. z Dz. U. 75.22.121 § 1

1986-07-19 / zm. Dz. U. 86.26.127 § 1

1989-01-13 / zm. Dz. U. 88.42.334 § 1

1989-09-13 / zm. Dz. U. 89.49.280 § 1

1991-08-23 / zm. Dz. U. 91.69.299 § 1

1995-01-01 / zm. wyn. z Dz. U. 94.89.414

art. 107 ust. 2

1995-02-15 / zm. wyn. z Dz. U. 95.8.38

przepisy ogólne

Rozporządzenie ministra gospodarki terenowej i ochrony środowiska z 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie Dz. U. z 19 marca 1975 r. (na podstawie art. 18 ust. 5 i art. 57 ust. 3 ustawy z 24 października 1974 r. Prawo budowlane – Dz. U. nr 38, poz. 229).

W nawiązaniu do problemu uprawnień „bez ograniczeń” wydawanych na podstawie Prawa budowlanego z 1974 roku, omówionego w IB 6/04, s. 16, chciałabym wnieść kilka uwag. Z góry zastrzegam, iż nie będąc prawnikiem, a jedynie inżynierem budownictwa, z racji pełnionych funkcji w nadzorze budowlanym, często uczestniczę w rozstrzyganiu rozmaitych problemów prawnych w budownictwie. I tak Pan Krzysztof Zając, radca prawny Krajowej Rady PIIIB, wyjaśniając problem „uprawnień bez ograniczeń” jako wykładnię prawną przyjął rozporządzenie ministra gospodarki terenowej i ochrony środowiska z 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. nr 8, poz. 46 z późn. zm.). Słusznie przy tym zauważył problem braku, w ówczesnych przepisach, obowiązującego dzisiaj podziału na uprawnienia „bez ograniczeń” i „w ograniczonym

zakresie”. Omawiając warianty nadawanych po 1975 roku uprawnień, rozwinął pojęcie „w ograniczonym zakresie”, stosując § 6 rozporządzenia z 20 lutego 1975 roku twierdząc, iż to ograniczenie ma parametr kubaturowy (do 1000 m³), zarówno do kierowania jak i do projektowania w zakresie objętym daną specjalnością techniczno-budowlaną, jeśli osoba posiada jedno z przygotowań zawodowych do pełnienia funkcji: projektanta lub do kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót. I tu mam wątpliwości w stosunku do interpretacji prawnej przedmiotowego problemu. I choć Pan Krzysztof Zając ma najzupełniej rację pisząc, iż ograniczenia wynikają wprost z treści decyzji nadających uprawnienia budowlane, to dlaczego dalej interpretuje treść tychże decyzji, stosując § 6 rozporządzenia po jego nowelizacji z 18 lipca 1991 r. (Dz. U. nr 69, poz. 299), obejmując wszystkie wydane wcześniej uprawnienia? Nowelizacja z 1991 r. zmieniła całkowicie konstrukcję ograniczeń z „budownictwie osób fizycznych” na „w budownictwie jednorodzinnych, zagrodowym oraz innych budynków o kubaturze do 1000 m³”, wprowadzając wyżej wzmiankowany parametr kubaturowy. Jeśliby po tej nowelizacji rozporządzenie z 1975 r. nadal obowiązywało, wykładnia Pana Krzysztofa Zająca byłaby logiczna i prawidłowa, jednak po zmianie Prawa budowlanego w 1994 roku rozporządzenie z 1975 roku wraz z przedmiotową nowelizacją stało się nieaktualne, a w swej nowej formie jako rozporządzenie ministra gospodarki przestrzennej i budownictwa z 30 grudnia 1994 r. (Dz. U. z 1995 r. nr 8, poz. 38) nie narzuciło uprawnieniom budowlanym z Prawa budowlanego z 1975 żadnych ograniczeń, nawet się do nich nie odniosło. Art. 104 obowiązującego Prawa budowlanego z 7 lipca 1994 roku, stanowiący o zachowaniu uzyskanych uprawnień w dotychczasowym zakresie również nie rozwiązał jednoznacznie kwalifikacji ograniczeń. Problem ten był przedmiotem sprawy w NSA, co doprowadziło do wydania wyroku z 11 lutego 1998 (NSA IV S. A. 693/96) o następującej sentencji „to w jakim zakresie dana osoba zachowała uprawnienia budowlane w rozumieniu art. 67 Prawa budowlanego z 1974 r. oraz art. 104 Prawa budowlanego z 1994 r. decyduje treść orzeczenia stwierdzającego nabycie tych uprawnień”. Zatem jeżeli w orzeczeniu danych uprawnień ograniczeniem jest występowanie lub nie pojęcia „budownictwa osoby fizycznej”, to

jest podstawą ograniczonego zakresu uprawnień, a nie kubatury wielkości projektowanego lub kierowanego w budowie obiektu. Taka wykładnia w mojej ocenie jest słuszna, mimo uwag co niektórym o furtce dla części uprawnionych, gdy inwestorem, w obecnej sytuacji gospodarczej, nawet wielkich obiektów może być osoba prywatna. Uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do moich uwag, które, mam nadzieję, pomogą ostatecznie rozwiązać problem „ograniczeń” starych (z 1975 roku) uprawnień budowlanych. (K.B.)

Autor listu nie ma racji. Zgodnie z art. 104 Prawa budowlanego uprawnienia nadane do roku 1995 zachowują swoją moc w zakresie dotychczasowym. Uprawnienia wydane w latach 1975-1991 zostały z mocy prawa zmienione przed rokiem 1995. Przepis § 2 rozporządzenia ministra gospodarki przestrzennej i budownictwa z 18 lipca 1991 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. nr 69, poz. 299) stanowi bowiem iż „osoby, które uzyskały stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie osób fizycznych, mogą pełnić te funkcje w zakresie określonym niniejszym rozporządzeniem. Wojewodowie, na wniosek osób, o których mowa w ust. 1, dokonają w wydanych decyzjach o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie adnotacji o zmianie zakresu uprawnień do pełnienia tych funkcji.”

Tak więc zmienił się zakres uprawnień i każda z osób uzyskujących uprawnienia w latach 1975-1991 ma je obecnie w kształcie określonym w roku 1991 przez powyższe rozporządzenie. Dlatego też zniknęły definitywnie ograniczenia dotyczące „budownictwa osób fizycznych” i zostały zastąpione „budownictwem jednorodzinnych, zagrodowym oraz innych budynków o kubaturze do 1000 m³”.

► KRZYSZTOF ZAJĄC

Radca prawny Krajowej Rady PIIIB

Wyniki egzaminów na uprawnienia budowlane w sesji jesiennej 2004 r. (23.11.2004 r.)

Do egzaminu
przystąpiło
1407
kandydatów

Egzamin na uprawnienia budowlane w sesji jesiennej 2004 r., który odbył się 23 listopada 2004 r., przeprowadzony został jednocześnie w siedzibie 17 okręgowych izb inżynierów budownictwa.

Do egzaminu pisemnego, który stanowił pierwszą część egzaminu, przystąpiło 1496 osób na 1527, które złożyły wnioski. Zatem 31 osób nie zostało dopuszczonych do egzaminu z uwagi na niespełnienie niezbędnych warunków, do których należy zaliczyć:

- 1) braki we wniosku, które nie zostały uzupełnione w terminie wyznaczonym przez komisję kwalifikacyjną,
- 2) nieodpowiednie przygotowanie zawodowe osób ubiegających się o uprawnienia budowlane w zakresie wykształcenia i praktyki zawodowej.

Największa liczba kandydatów na uprawnienia budowlane zgłosiła się, podobnie jak w latach ubiegłych, w Śląskiej, Wielkopolskiej oraz Mazowieckiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa.

Na ogólną liczbę 1496 osób dopuszczonych do egzaminu pisemnego, zdawało 1407 osób, czyli 89 osób z różnych powodów nie przystąpiło do egzaminu. Z ogólnej liczby osób zdających egzamin pisemny, z wynikiem pozytywnym zdało 1320 osób, co stanowi 93 proc. zdających. Jest to wielkość średnia w skali kraju. W poszczególnych izbach pozytywne wyniki egzaminu testowego wahają się od 85 proc. w Okręgu Podlaskim do 99 proc. w Okręgu Mazowieckim. Natomiast drugą część egzaminu (część ustną) zdało 1268, czyli 96 proc. zdających.

Na podstawie powyższego należy podkreślić, że liczba osób przystępujących do egzaminu w listopadzie 2004 r. jest mniejsza niż w sesji wiosennej, tj. 25 maja 2004 r., gdzie do egzami-

nu przystąpiło łącznie 2037 (podobna tendencja widoczna była w 2003 r.). Na uwagę zasługuje fakt, że kandydaci są ogólnie dobrze przygotowani do egzaminu, co potwierdzają wyniki egzaminu oraz poziom przygotowania osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień budowlanych. Niewątpliwie na sukces ten złożyły się m.in. dobre przygotowanie, które młodzież zdobywa na uczelniach i w szkołach oraz opublikowanie na stronie internetowej PIIB przykładowych pytań obowiązujących na egzaminie. Omawiana baza pytań wskazuje zakres materiału wymaganego na egzaminie oraz pozwala na uporządkowanie zdobytej wiedzy.

Krajowa Komisja Kwalifikacyjna oczekuje na ukazanie się rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, które stanowiłoby wypełnienie delegacji ustawowej przepisu art. 16 ust. 1 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r., nr 207, poz. 2016 z późn. zm.).

Rozporządzenie to umożliwi przeprowadzenie egzaminów w trzech nowych specjalnościach, tj.: kolejowej, wyburzeniowej, telekomunikacyjnej, które zostały przekazane przepisami ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. nr 93, poz. 888), do kompetencji samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

▷ DR JOANNA SMARŻ
główny specjalista

Biura Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej

STATYSTYKA WYNIKÓW EGZAMINÓW – LISTOPAD 2004 r.

Okręgowa Izba	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób dopuszczonych do egz. testowego	Liczba osób zdających test	Liczba osób, które zdały egzamin pisemny	% osób, które zdały test (6/5)	Liczba osób zdających egzamin ustny	Liczba osób, które zdały egz. ustny (9/8)	% osób, które zdały egzamin na uprawn. (9/5)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dolnośląska	110	115	106	103	97.17	103	95	92.23	89.62
Kuj.-Pomorska	109	103	89	79	88.76	79	76	96.20	85.39
Lubelska	74	72	62	57	91.94	57	52	91.23	83.87
Lubuska GW	10	15	14	13	92.86	13	13	100.00	92.86
Lubuska ZG	39	38	37	36	97.30	33	27	81.82	72.97
Łódzka	101	100	85	80	94.12	80	76	95.00	89.41
Małopolska	110	110	125	116	92.80	116	113	97.41	90.40
Mazowiecka	134	125	139	137	98.56	140	137	97.86	98.56
Opolska	26	26	25	22	88.00	22	22	100.00	88.00
Podkarpacka	75	73	69	64	92.75	64	63	98.44	91.30
Podlaska	36	36	34	29	85.29	29	27	93.10	79.41
Pomorska	113	112	112	108	96.43	109	107	98.17	95.54
Śląska	187	173	154	141	91.56	141	136	96.45	88.31
Świętokrzyska	90	90	90	85	94.44	85	81	95.29	90.00
Warm.-Mazurska	84	84	64	59	92.19	59	55	93.22	85.94
Wielkopolska	144	139	131	125	95.42	125	123	98.40	93.89
Zach.-pomorska	85	85	71	65	91.55	65	64	98.46	90.14
Razem/ Średnia	1527	1496	1407	1319	93.01	1320	1267	95.49	88.57

Z praktyki wzięte

Jeden z naszych Czytelników zaproponował nowy cykl publikacji prezentujących osobiste doświadczenia zawodowe inżynierów, które dla Państwa mogą się stać pomocą, wskazówką czy ostrzeżeniem. Mogą również zwrócić uwagę władz samorządu zawodowego na najpilniejsze sprawy, a nawet zaktywizować urzędników. Głosem inżyniera z Lublina zachęcam do dyskusji.

Redaktor naczelna

Jestem inżynierem budownictwa lądowego w specjalności drogowej i mostowej, mam za sobą praktykę w jednostkach zarządzania drogami na wszystkich możliwych szczeblach w Polsce, w tym 20 lat w kontroli organizacji i jakości robót drogowych i mostowych oraz w projektowaniu w ramach umów o dzieło.

Od 1974 r. posiadam uprawnienia budowlane w specjalności dróg bez ograniczeń a w specjalności konstrukcyjno-budowlanej mostów bez ograniczeń w zakresie kierowania robotami i produkcją elementów prefabrykowanych oraz oceny stanu technicznego drogowych obiektów inżynierskich (w tym mostów wszystkich możliwych konstrukcji), a z ograniczeniem projektowania – do obiektów budowlanych niebędących budynkami (uwaga: mam prawo i obowiązek analizować warunki pracy konstrukcji mostów dla potrzeb ich oceny technicznej, ale projektować tylko obiekty budowlane niebędące budynkami i wyłącznie dla osób fizycznych – bo wydając uprawnienia w roku 1986, nie uznano mi udokumentowanej praktyki odbytej przy sprawdzaniu projektów mostów w ramach działania KOPI, co uważam za nonsens i relikty prawnego minionych czasów). Nadmieniam przy tym, że o uznanie uprawnień resortowych w specjalności drogowej – z roku 1974, zmuszony byłem ubiegać się w trybie zaskarżenia decyzji ostatecznej do NSA. W tej sprawie zapadł wyrok korzystny dla mnie, a zatem dla wszystkich, którzy legitymowali się takimi uprawnieniami.

Fakt, że posiadacze uprawnień resortowych nie zostali uznani za godnych wpisania do rejestru centralnego osób uprawnionych, przyjmując jako kontynuowanie nieuprawnionej dyskryminacji tych osób, jako skutek uprawiania tej samej polityki o rzekomej wyższości kwalifikacji osób zweryfikowanych przez urzędy wojewódzkie.

Mam 63 lata. Jestem rencistą, zatrud-

nionym w zarządzie dróg powiatowych na stanowisku głównego inżyniera, wcześniej byłem doradcą dyrektora w sprawach techniczno-prawnych, później sprawowałem nadzór nad oceną obiektów mostowych i projektowaniem ich wzmocnień oraz remontów, a ostatnio zajmuję się opracowaniem wniosków o dokonanie zmian w planach zagospodarowania gmin w odniesieniu do dróg powiatowych i doraźnie – wyrażaniem opinii w procesie uzgadniania dokumentacji projektowych dla dróg i mostów.

Ostatnio uczestniczyłem w szkoleniu poświęconemu przekazaniu członkom OIIB – specjalistom w zakresie dróg i mostów, nowinek technologicznych i z zakresu zmian w otoczeniu prawa budowlanego. Dyskusja, jaka miała miejsce w toku tego szkolenia, uświadomiła mi braki rzetelnej wiedzy wielu zawodowo czynnych inżynierów o aktualnych przepisach prawnych i roli, jaką ma do spełnienia nasze środowisko, pozostające – jakby w uśpieniu w zderzeniu z wyzwaniem czasu, w jakim przyszło nam żyć.

Wychodząc z założenia, że nic tak nie edukuje tych, którzy chcą się nauczyć, jak przykłady z życia wzięte, proponuję rozpoczęcie drukowania cyklu takich artykułów, żeby inżynierowie i technicy – praktycy opisywali w zwięzłej formie konkretne zdarzenia i ich skutki techniczne i prawne, a inni swoje komentarze, co pozwoli – w moim przekonaniu – na szybkie upowszechnienie wiedzy i doświadczeń zdobytych przy jej wdrażaniu (pozytywnych – dla wsparcia i negatywnych – ku przestrodze).

Mam nadzieję, że taki cykl może być dobrym źródłem informacji, skutecznie ograniczyć zapędy urzędników wykonujących swoje zadania bez należytej staranności, a nawet barierą dla sądów ferujących niesprawiedliwe wyroki.

Zdaję sobie sprawę, że jest to wyzwanie

bardzo trudne, ale w moim przekonaniu – konieczne, żeby nie nazywano nas kolejną korporacją zawodową walczącą tylko o przywileje, a także żebyśmy byli rozumiani przez specjalistów z bratnich Izb i zauważani przez speców do spraw ekonomii i prawa stosowanego.

Proponuję do dyskusji następujące tematy:

► **Rola, jaką powinni odegrać drogowcy „krajowi” i „samorządowi – wojewódzcy, powiatowi i gminni” w opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego gmin.**

Od czasu likwidacji biur planowania przestrzennego na szczeblu wojewódzkim nie ma żadnej koordynacji planowania w zakresie perspektywicznego rozwoju układów komunikacyjnych, a czas nagli, bo właśnie toczą się prace nad zmianami prawa i wiele gmin jest w trakcie zbierania wniosków do opracowania studium, niektóre gminy mają plany już uchwalone, a inne są w trakcie opracowania projektów zmian planów zagospodarowania.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 roku pozwala na przygotowanie planu dla wybranego obszaru bez definiowania obsługi komunikacyjnej. Wystarczy określenie przeznaczenia terenów, a wymaganie szczegółów, w tym sprecyzowania sposobu obsługi komunikacyjnej pozostawia się do decyzji na szczeblu gminy (sprowadza się to do postawienia lub nie – wymagań w zamówieniu publicznym) – teoretycznie pod nadzorem wojewody w fazie końcowej. Jak wynika z praktyki, wojewodowie pod wpływem środowisk biznesu lokalnego, nie korzystają ze swoich uprawnień w wymaganym zakresie, przez co nie jest sprawdzana na tym szczeblu zgodność zapisów umieszczanych w tych planach z przepisami obowiązującego prawa, a w szczególności zgodność z warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne

oraz drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (dla układów komunikacyjnych, które są i powinny pozostawać szkieletem tych planów).

Na ogół tłumaczy się to tym, że potrzebne są korekty przebiegu dróg publicznych dla dostosowania do warunków technicznych, które wymagają naruszenia własności prywatnych, a więc zagrożają odwołaniami od decyzji i w końcu skargami do NSA, a więc opóźnieniami w opracowaniu nowych planów. Natomiast pozostawienie istniejących układów komunikacyjnych – dróg publicznych według dotychczasowego przebiegu będzie utrwaleniem wszystkich niezgodności z warunkami technicznymi, które obowiązują dla zadań wymagających uzyskania pozwoleń na budowę.

W ten sposób powstaje błędne koło.

W ślad za większością ustaw przewidziano wydanie rozporządzeń wykonawczych, a brakuje rozporządzenia w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać plany zagospodarowania. Powinny one ściśle określać kolejność opracowania (począwszy od koncepcji planu zagospodarowania Polski oraz planów zagospodarowania województw, w tym powiatów, a na gminach kończąc) i obowiązki rządu oraz samorządów i autorów planów zagospodarowania przestrzennego. W tym obowiązek rezerwacji terenów dla układów komunikacyjnych na więcej niż 25 do 100 lat, bo drogi projektuje się dla prognozy ruchu, jaki będzie za lat 20, a lokalizację mostów i przepustów według trwałości, co najmniej na 50 do 100 lat, o czym zapomnieli autorzy ustawy.

Obecna treść ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przewidująca tworzenie planów zagospodarowania gmin i obciążająca tylko gminy odpowiedzialnością finansową za rezerwację z odpowiednim wyprzedzeniem terenów dla układów komunikacyjnych (również dla zadań krajowych i wojewódzkich), budzi obawy i sprzeciw gmin i jest potencjalnym zagrożeniem dla poprawności opracowania tych planów. Istnieje prawdopodobieństwo, że bardzo duży wysiłek społeczeństwa i środki pomo-

cy z Unii Europejskiej, zostaną zużyte w wielu miejscach w nieracjonalny sposób – na rozwiązania, które mogą okazać się w większości tymczasowe. W niedługim czasie dla modernizacji układów komunikacyjnych trzeba będzie zmieniać te plany i burzyć to, co zostanie wykonane na podstawie planów opracowanych teraz, albo nigdy już nie będzie można spełnić przy projektowaniu warunków technicznych, które obowiązują dla „inwestycji celu publicznego”, a które są konieczne dla rezerwacji możliwości poprawy wygody i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

► Jakie skutki, w zakresie odpowiedzialności osobistej osób pełniących samodzielne funkcje techniczne projektanta, kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestycyjnego, rodzi preferowanie najniższej ceny oferenta, jako kryterium zasadniczego w wyborze wykonawcy usług i robót budowlanych, gdy kwestia zabezpieczenia wymaganej jakości – niestety coraz częściej – mimo czynienia pozorów, jest niejako na drugim planie?

Dlaczego „środowisko nasze” wciąż mówi za mało na ten temat, a kolejne nowelizacje ustawy o zamówieniach publicznych są świadectwem zwycięstwa tych, którzy chcą szybko i tanio, a tylko przy okazji, żeby było dobrze?

Przez cały okres mojej praktyki zawodowej bulwersuje mnie niemożność wprowadzenia roku gospodarczego dla budownictwa, rozpoczynającego się od 1 lipca, a kończącego 30 czerwca, koniecznego dla wykonywania robót w warunkach zgodnych z wymaganiami technologicznymi odnośnie temperatury otoczenia i stanu pogody.

Jeśli już tak być musi, to konieczne jest opracowywanie studium wykonalności w warunkach atmosferycznych sprzyjających wykonaniu robót oraz wskaźnika ryzyka technologicznego, którego wielkość uzasadniałaby proporcjonalne podwyższenie ceny za wykonanie robót objętych takim ryzykiem, żeby konsekwencje ponosił inwestor decydujący się na wykonywanie robót w nieodpowiednich warun-

kach, a wykonawca tylko w przypadku wykonania robót z opóźnieniem przez siebie zawinionym.

► Jakie zasady postępowania mogą zabezpieczyć projektantów, kierowników robót, inspektorów nadzoru i wykonawców robót (w pojęciu podmiotu gospodarczego) przed orzecznictwem niekorzystnym dla nich, ze strony NSA, sądów powszechnych i gospodarczych?

Znam przypadek wykonawcy, który spełnił wszystkie standardowo wymagane warunki, podejmując się wykonania warstwy jezdnej na placu manewrowym stacji paliw (na istniejącej podbudowie, ale bez projektu technicznego) i posiadał protokół odbioru robót, podpisany bez zastrzeżeń przez upoważnionego przedstawiciela i współwłaściciela – w jednej osobie, a spotkał się później z żądaniem wykonania robót poprawkowych, bo wody opadowe nie miały odpływu (gdyż odpływ ten nie był zaprojektowany m.in. dla ominięcia przez Inwestora wymagań ochrony środowiska). Wykonawca ten został zmuszony do zapłacenia odszkodowania i poniesienia kosztów postępowania sądowego, prowadzonego przez cztery lata (sąd gospodarczy), bo w ocenie sądu nie wykonał robót zleconych zgodnie „zasadami sztuki budowlanej”, natomiast złamania przepisów prawa przez Inwestora nie chciano dostrzec w tym sądzie.

Tak wygląda praktyka w stosowaniu prawa, norm i warunków technicznych, więc dlatego właśnie uważam za celowe dzielenie się doświadczeniami w tym zakresie i upowszechnianie środków zaradczych, z zachowaniem w prawie m.in. budowlanym, wodnym, ochrony środowiska – tego, co dobre i konieczne, a usuwaniem z tego prawa i w jego otoczeniu tego, co kłóci się z logiką i zabezpieczeniem praw równych dla zarządów dróg, właścicieli nieruchomości i podmiotów gospodarczych.

Kolejne propozycje tematów w następnym numerze IB.

► LUCJAN ŁATA
członek OIIB w Lublinie

Moim zdaniem

Do redakcji Inżyniera Budownictwa zgłaszają się osoby, które czują się poszkodowane w wyniku działań rzeczoznawców budowlanych i bądź to domagają się ogłoszenia tego w miesięczniku, bądź szukają drogi dochodzenia swoich praw.

O tym, że rzeczoznawstwo budowlane boryka się z poważnymi problemami świadczy fakt poświęcenia mu całej Konferencji w Cędzynie w 2004 roku.

A oto wnioski z toczącej się tam dyskusji:

► Uczestnicy Konferencji stwierdzają potrzebę nowelizacji obecnych przepisów dotyczących rzeczoznawstwa budowlanego ujętych w ustawie Prawo budowlane oraz zamieszczenia w znowelizowanej ustawie delegacji dla ministra infrastruktury do wydania rozporządzenia w sprawie rzeczoznawstwa.

► W postulowanej nowelizacji powinny być uregulowane następujące sprawy dotychczas niedoprecyzowane lub pominięte w przepisach:

- rola i funkcja jaką powinien spełniać z mocy prawa rzeczoznawca budowlany
- zdefiniowanie pojęcia oceny, opinii i ekspertyzy budowlanej, a w ślad za tym okre-

slenie, które z tych opracowań muszą być wykonywane przez rzeczoznawcę budowlanego, a które mogą być również opracowywane przez inżynierów posiadających uprawnienia budowlane bez ograniczeń

- przyznanie osobom prawnym (jednostkom badawczo-rozwojowym, wyższym uczelniom naukowo-technicznym i stowarzyszeniom naukowo-technicznym) uprawnień w zakresie rzeczoznawstwa budowlanego i ustalenie wykazu upoważnionych jednostek

- doprecyzowanie specjalizacji zawodowych rzeczoznawców

- sposób i formy weryfikacji opracowań poważnych ekspertyz budowlanych.

► Polska Izba Inżynierów Budownictwa, posiadająca uprawnienia do nadawania tytułu rzeczoznawcy, powinna w sposób aktywny współuczestniczyć, wraz z ITB i PZITB, w pracach związanych z realizacją pkt. 2 opracowując propozycje odpowiednich zapisów prawnych i przekazując opracowania do władz państwowych i ustawodawczych (Ministerstwo Infrastruktury, Sejmowa Komisja Infrastruktury).

► Należy pozostawić centralny rejestr

rzeczoznawców w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego.

► Publikować w prasie technicznej, w tym również w organie wydawanym przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa przykłady opracowań wzorowych, a także niespełniających warunków rzetelności i wysokiej jakości jaka obowiązuje rzeczoznawcę (uprawnionego inżyniera) budowlanego.

► Rzeczoznawcy budowlani powinni uczestniczyć w Konferencjach dotyczących rzeczoznawstwa, traktowanych jako element szkolenia zawodowego.

A teraz głos inżyniera w przedmiotowej sprawie. Nieprofesjonalne działania osób posiadających tytuł rzeczoznawcy budowlanego szkodzą środowisku zawodowemu, szczególnie skupionemu w samorządzie zawodowym ale jeszcze bardziej, wielkiej liczbie rzeczoznawców posiadających wymaganą wiedzę, wykonujących swą pracę rzetelnie, z wykorzystaniem obowiązujących przepisów.

(red.)

I ty zostaniesz Indianinem (źle o rzeczoznawcach)

Źle o niektórych rzeczoznawcach, o mniejszości rzeczoznawców, o marginesie rzeczoznawców, jednak o grupie w żadnym razie pomijalnej, a nawet rzucającej się w oczy. **Żeby było jasne: większość rzeczoznawców budowlanych budzi we mnie głęboki szacunek dla ich wiedzy, doświadczenia, dociekliwości technicznej, a podejmując ten temat dla obrony ich autorytetu.** Oto obok wybitnych fachowców tytułem rzeczoznawcy szczyli się również, a może raczej przechwała się tym tytułem grupa pyszałków o wiedzy miarkowej i doświadczeniu pomijalnym, wypisujących głupoty na zamówienie. Dla wyraźnego zarysowania zbioru „gigantów”, którymi się tu zajmuję, kilka cytatów. „Wizjer w drzwiach sugeruje, że drzwi nie są

ognioodporne”. „Garaż można uznać za przejazd, ale w żadnym razie za piwnicę nieogrzewaną”. „We wroźnikach wyczuwalny jest efekt okresowego chłodu”. „Belki stropowe są tak spróchniałe, że ich przekrój pracujący został zmniejszony o kilkadziesiąt procent.” (To znaczy coś między dziesięć, a dziewięćdziesiąt procent!). „Z ekspertyzy kominiarskiej wynika, że do tego pomieszczenia nie doprowadzono kanału wentylacyjnego”. Po czym inny rzeczoznawca, ten przewód sfotografował i są dwie ekspertyzy rzeczoznawców, z jednej wynika, że przewód jest, a z drugiej, że go nie ma. Żeby nie przedłużać, mój ulubiony cytat: „... a w łazience kratka wentylacyjna działa na zasadzie pulsująco zwrotnej”. Rzeczoznawców, którzy poznali już swoje dzieła pozdrawiam.

Jeżeli czytelnicy sobie tego życzą, to może warto otworzyć coś w rodzaju humoru zeszytów. Oczywiście z podziałem.

Ze spraw, które wpłynęły w ubiegłym roku do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej na Kaszubach, dziesięć procent to sprawy dotyczące działalności rzeczoznawców budowlanych. Każda z tych spraw po pierwsze wywołuje oburzenie tych rzeczoznawców, że jak w ogóle można ich krytykować. A ja mam kłopot podstawowy: kiedy rzeczoznawca wykonuje samodzielną funkcję techniczną w budownictwie.

W ustawie – Prawo budowlane wymienione są dwa zadania rzeczoznawcy: w art. 20 – przy sprawdzaniu projektów i w art. 76 – przy wyjaśnianiu przyczyn katastrofy budowlanej,

przy czym te zadania przydziela rzeczoznawcom ustawa fakultatywnie. Jest jeszcze wymieniony rzeczoznawca w przepisie wykonawczym o zmianie sposobu użytkowania. No to kiedy rzeczoznawca budowlany jest rzeczoznawcą. Kiedy kierownik budowy zaczyna i kiedy kończy, jest jasne, to samo z inspektorem nadzoru i projektantem, a co z rzeczoznawcą? Każde złe wykonanie samodzielnej funkcji technicznej, a już w szczególności dopuszczenie się występku i wykroczeń, rażące zaniedbanie, niedbałe spełnianie obowiązków grozi karą (art. 95 i 96), ale rzeczoznawca budowlany, jako nie kierownik budowy, nie inspektor nadzoru i nie projektant, ale jako rzeczoznawca, nawet gdyby bredził niestworzone rzeczy o pulsujących kratkach czy popisywał się pomiarem przekroju zginanego w jednostce „kilkadziesiąt procent”, podpaść pod możliwość ukarania nie może. Jest supermanem i tyle.

Mam przed sobą ekspertyzę podpisaną czterema uprawnieniami, dwoma tytułami rzeczoznawcy, tytułem doktorskim i dwoma tytułami mgr inż. Taką ekspertyzę powinno się czytać na kolanach, więc przyklekam. Jako normy wykorzystane do tego opracowania autor wymienia pięć norm: „Obciążenia stałe”, „Podstawowe obciążenia technologiczne i montażowe”, „Konstrukcje betonowe, żelbetonowe i sprężone”, „Konstrukcje murewne” i „Ochrona cieplna budynków” (oczywiście ta 02020, a więc już od lat nieobowiązująca). Proszę zgadnąć, co jest tematem tej ekspertyzy. Otóż ta ekspertyza dotyczy oceny jakości malowania okien. Ja się nie łudzę, że to co piszę zrozumie ów autor, on pewnie sobie do piżamy przyszył lampasy, a na półdupku ma wyhaftowane te wszystkie numerki uprawnień. Ja pragnę, żeby taki nadęty pseudoautorytet nie kompromitował swoimi żenującymi opracowaniami poważnego tytułu rzeczoznawcy budowlanego. Poważny rzeczoznawca nie będzie ogłaszał, że wie wszystko w każdej dziedzinie - der Hundertfachman ist keinen Fachman.

Miałem niedawno problem z eks-

pertyzą, w której rzeczoznawca zajął się architekturą, mykologią, geologią i ochroną p-poż – taki wszechstronny, choć zakres jego rzeczoznawstwa nie może przekraczać zakresu jego uprawnień, ale wszystkich na kolana zwala jednak pieczęć. Napisałem więc na wszelki wypadek, żeby ów gigant nie poczuł się dotknięty, aż do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej o interpretację jego uprawnień i tam potwierdzono, że ten pan nie ma uprawnień w żadnej z wymienionych dziedzin. To znaczy, że nie powinien wydawać ocen z wysokiej ambony rzeczoznawcy, a wydał, bo ma pieczęć „Rzeczoznawca Budowlany” i kłękajcie narody. Oczywiście można postawić pytanie, czy ta ekspertyza jest wykonaniem samodzielnej funkcji, czy też poglądem pana inżyniera, który przypadkowo ma kwity rzeczoznawcy. Biegły sądowy nie może dla podbicia rangi pieczętować swoją pieczęcią „poglądów pana inżyniera”

– może działać tylko na ściśle określone zlecenie. Rzeczoznawca może. Drogi są dwie. Albo uznamy, że to tytuł tradycyjny i nie da rady go odrestaurować, no to skreślmy ten zabytek z prawa budowlanego, albo w prawie trzeba określić, kiedy rzeczoznawca jest rzeczoznawcą, a kiedy panem inżynierem, a do tego postawmy przed tym tytułem schody i bariery, które będą dla miernot nie do przejścia. Postuluję cykliczną weryfikację wiedzy przed zespołami rzeczoznawców, gdzie każdy rzeczoznawca przedstawiałby określoną liczbę swoich ekspertyz. Oczywiście do tych zespołów się będą też pchały miernoty. Cóż, niech rzeczoznawcy się sami wreszcie zaczną pilnować przed postępującą dewaluacją, żeby nie było, że każdy może być Indianinem.

► JAROSŁAW KROPLEWSKI

Autor jest członkiem Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

NAJWIĘKSZA BUDOWLANA IMPREZA TARGOWA NA DOLNYM ŚLĄSKU!

Patroni medialni:
 TEDE, RANCJONA, WROCLAWSKIE AKTUALNOŚCI, Biuro Inżynierskie, ZWIĄZKI PRACOWNIKÓW

Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA sp. z o.o.
 51-618 Wrocław, ul. Wystawowa 1
 tel. 71/ 347 51 34, 28, fax 71/ 372 94 67
 e-mail: targi@halaludowa.wroc.pl
 www.halaludowa.wroc.pl

XVIII TARGI BUDOWNICTWA TARBU WIOSNA 2005 18-20 marca

Kupon
 Wypełniony kupon można zamienić na bezpłatną wejściówkę na tereny targowe.
 imię
 nazwisko
 firma
 adres
 funkcja

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE „FINLIFE-INŻYNIER”

Pakiet „Zdrowotno-Wypadkowy”

Od początku lutego 2005 r. członkowie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa mają możliwość przystąpienia do programu ubezpieczeń na życie „FINLIFE-INŻYNIER”

W ramach programu funkcjonują cztery różne pakiety: „Rodzina”, „Zdrowotno-Wypadkowy”, „VIP-1”, „VIP-2”. Umożliwiają one dopasowanie zakresu ubezpieczenia do indywidualnych potrzeb, a tym samym zapewniają optymalną ochronę ubezpieczeniową.

Dużą zaletą proponowanych pakietów jest konkurencyjna cena oraz uproszczona procedura zawarcia umowy ubezpieczenia ograniczająca się do złożenia deklaracji i zapłacenia składki. W wyniku negocjacji z zakładem ubezpieczeń został zniesiony również obowiązek wypełniania licznych kwestionariuszy medycznych, co w efekcie końcowym umożliwiło skorzystanie z ubezpieczenia wszystkim chętnym członkom Izby, bez względu na stan zdrowia i przebyte choroby.

Zgodnie z zapowiedzią w kolejnych numerach „Inżyniera Budownictwa” będziemy przybliżać Państwu zakres świadczeń poszczególnych pakietów ubezpieczeniowych. Rozpoczynamy od pakietu nr 2 „Zdrowotno-Wypadkowego”, ponieważ cieszy się on obecnie największym Państwa zainteresowaniem.

Ze względu na swoją konstrukcję pakiet ten kierowany jest w szczególności do osób wykonujących zawód o podwyższonym stopniu ryzyka. Do ubezpieczenia mogą przystąpić osoby, które w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie ukończyły 55 roku życia.

Pakiet zdrowotno-wypadkowy

Nieszczęśliwy wypadek oznacza nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależne od woli ubezpieczonego, w którym uczestniczył ubezpieczony i które nastąpiło w okresie odpowiedzialności w stosunku do ubezpieczonego, było bezpośrednią i wyłączną przyczyną śmierci lub całkowitego inwalidztwa ubezpieczonego oraz nastąpiło przed upływem 180 dni od nieszczęśliwego wypadku.

Wypadek komunikacyjny oznacza nagłe zdarzenie wywołane ruchem pojazdu, niezależne od woli ubezpieczonego będącego pasażerem pojazdu lub osobą kierującą pojazdem, które nastąpiło w okresie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i było bezpośrednią i wyłączną przyczyną śmierci albo całko-

witego inwalidztwa ubezpieczonego, pod warunkiem, że śmierć albo całkowite inwalidztwo ubezpieczonego nastąpiły w okresie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i przed upływem 180 dni od wypadku komunikacyjnego.

Całkowite trwałe inwalidztwo oznacza uraz, którego skutkiem jest całkowita niezdolność ubezpieczonego do wykonywania jakiejkolwiek pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Choroba śmiertelna ubezpieczonego oznacza nieuleczalną chorobę zdiagnozowaną pierwszy raz w okresie odpowiedzialności w stosunku do ubezpieczonego i nierokującą przeżycia przez ubezpieczonego okresu dłuższego niż 12 miesięcy od zdiagnozowania. Świadczenie z tytułu choroby śmiertelnej stanowi przedpłatę na poczet świadczenia należnego z tytułu śmierci. Świadczenie to może być bardzo przydatne w sytuacji, kiedy stan chorego wymaga

zatrudnienia i opłacenia wykwalifikowanego personelu medycznego.

Wypadek przy pracy oznacza nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w związku z pracą i:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez ubezpieczonego zwykłych czynności albo poleceń przełożonych,
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez ubezpieczonego czynności w interesie zakładu pracy, nawet bez polecenia,
- 3) w czasie pozostawania przez ubezpieczonego w dyspozycji zakładu pracy w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy,
- 4) w czasie trwania podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w pkt 1, chyba że wypadek został spowodowany postępowaniem ubezpieczonego, które nie

Lp.	Rodzaj świadczenia	Sumy ubezpieczenia (w zł)
1	Śmierć ubezpieczonego	20 000
2	Śmierć ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku	40 000
3	Śmierć ubezpieczonego na skutek wypadku komunikacyjnego	60 000
4	Śmierć ubezpieczonego na skutek wypadku komunikacyjnego, jeżeli miał prawidłowo zapięte pasy bezpieczeństwa	60 000
5	Całkowite trwałe inwalidztwo spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem	20 000
6	Choroba śmiertelna ubezpieczonego	10 000
7	Za każdy dzień pobytu w szpitalu spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem	80
8	Za każdy dzień pobytu na OIOM spowodowany nieszczęśliwym wypadkiem	160
9	Za 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wypadku	25 000
10	Za każdy 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wypadku	250
11	Za 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wypadku w pracy	65 000
12	Za 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wypadku w pracy	650
13	Pakiet wypadkowy – świadczenia medyczne związane z powypadkowym pogorszeniem stanu zdrowia ubezpieczonego	do 1 400
Składka miesięczna		39

Lp.	Rodzaj badania medycznego	Maksymalna kwota świadczenia (w zł)
1	Bronchoskopia	25,00
2	Cystoskopia	25,00
3	USG jamy brzucha	32,50
4	USG miednicy małej	27,50
5	USG ortopedyczne	45,00
6	USG stawów	45,00
7	CT mózgowia	110,00
8	NMR (rezonans magnetyczny) mózgowia i rdzenia kręgowego	200,00
9	RTG kości	27,50
10	RTG klatki piersiowej	25,00
11	RTG powypadkowe	150,00
12	RTG jamy brzusznej	25,00
13	CT jama brzuszna + miednica mała	125,00
14	CT stawów	100,00
15	CT głowy	125,00
16	CT nadgarstka	100,00
17	CT kręgosłupa	100,00
18	CT klatki piersiowej	125,00

pozostawało w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań,

5) w związku z odbywaniem służby w zakładowych i resortowych formacjach samoobrony albo w związku z przynależnością do obywatelskiej lub ochotniczej straży pożarnej działającej w zakładzie pracy.

Podstawowym warunkiem otrzymania świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy (oprócz wielu standardowych dokumentów) jest złożenie kopii protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy sporządzony według wzoru zatwierdzonego przez ministra pracy i polityki społecznej.

Bardzo istotnym uregulowaniem w świadczeniach wypłacanych z tytułu wypadków przy pracy jest zastrzeżenie, że zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczony wykonywał czynności zawodowe bez zachowania przepisów BHP bądź wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez ubezpieczonego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Pakiet wypadkowy – świadczenia medyczne związane z powypadkowym pogorszeniem stanu zdrowia

Oprócz tradycyjnych świadczeń wchodzących w skład umów ubezpieczeń na życie produkt zawiera pakiet wypadkowy, zapewniający refundację kosztów określonych świadczeń medycznych.

W ramach pakietu wypadkowego zakład ubezpieczeń zwraca koszty badań diagnostycznych (wymienionych w tabeli poniżej) związanych z powypadkowym pogorszeniem stanu zdrowia ubezpieczonego. Suma wypłaconych świadczeń w ciągu roku nie może przekroczyć kwoty 1.400 zł. Dużą zaletą proponowanego pakietu jak i ułatwieniem dla osób dotkniętych wypadkiem jest możliwość wykonania badania medycznego w dowolnie wybranej placówce medycznej. Zwrot kosztów następuje wówczas na podstawie (oprócz wielu standardowych dokumentów) wystawionego przez lekarza skierowania na badanie medyczne, zawierającego rozpoznanie uzasadniające wykonanie danego badania medycznego, oryginału faktury za wykonane badanie medyczne oraz dokumen-

tu potwierdzającego zajęcie nieszczęśliwego wypadku lub wypadku komunikacyjnego, np. raport policji, protokół powypadkowy. Zgłoszenie roszczenia o świadczenie powinno nastąpić w terminie do 15 dni od wykonania przez ubezpieczonego określonego badania medycznego.

Samobójstwo

W przypadku popełnienia przez ubezpieczonego samobójstwa w okresie dwóch lat od początku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, na rzecz uposażonego, spełniane jest tylko świadczenie w wysokości wpłaconych składek.

Do okresu dwóch lat zalicza się okres, w którym ubezpieczony był objęty przez FinLife lub inny zakład ubezpieczeń ochroną ubezpieczeniową z tytułu grupowego lub zbiorowego ubezpieczenia na życie pod warunkiem, że powyższa umowa obowiązywała bezpośrednio przed zawarciem aktualnej umowy ubezpieczenia.

Pomoc w uzyskaniu terminowej wypłaty odszkodowania

W przypadku powstania zdarzenia ubezpieczeniowego służymy Państwu pomocą w skompletowaniu odpowiedniej dokumentacji i wypełnieniu niezbędnych formularzy. Osobiście zajmujemy się zgłoszeniem roszczenia do zakładu ubezpieczeń i nadzorujemy terminową wypłatę należnego świadczenia.

Kontakt z brokerem

Wszelkich informacji na temat sposobu zawarcia umowy ubezpieczenia oraz zakresu proponowanych pakietów udzielają pracownicy Hanzy Brokers pod numerem bezpłatnej infolinii 0 800 241 100

▷ opracowanie:
ANNA STUDZIŃSKA
Hanza Brokers
Sp. z o. o.

Hanza Brokers Sp. z o.o.
tel. (0-58) 345-53-14, infolinia 0-801-384-666
faks (0-58) 341-89-47
hanza@hanzabrokers.com.pl

Inżynier Kontraktu (7)

Aktualną publikację poświęcamy odpowiedziom na pytania Czytelników zainteresowanych obsadą kadrową Kontraktu ze strony Zamawiającego i Wykonawcy, w odniesieniu do wymogów ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Umocowanie Inżyniera i Przedstawiciela Wykonawcy w polskim Prawie budowlanym.

Czy Nadzór Budowlany może funkcję Inżyniera Kontraktu interpretować z funkcją Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, a funkcję Przedstawiciela Wykonawcy z funkcją Kierownika Budowy oraz z wymaganiami posiadania stosownych uprawnień budowlanych w myśl art. 12 ustawy Prawo budowlane?

W przedstawionych w poprzednich publikacjach metodach sprawowania funkcji Inżyniera Kontraktu, jak też zasadach mianowania Przedstawiciela Wykonawcy, wyrażone było stanowisko, iż obie te funkcje wymagane procedurami FIDIC-2000 „Czerwona Książka”, przewidziane są do administrowania Kontraktem. Jak słusznie stwierdził to Mieczysław Grabiec, prezes SIDiR, w artykule pt. „Warunki Kontraktowe FIDIC”, zamieszczonym w nr 2 z 2004 r. „Inżyniera Budownictwa”.

Stąd kojarzenie obu tych funkcji z uregulowaniami ustawy Prawo budowlane w Polsce nie ma nic wspólnego z procedurami FIDIC-2000, obowiązującymi w kontraktach międzynarodowych.

Inżynier Kontraktu jako instytucja, w sensie prowadzenia Kontraktu w imieniu Zamawiającego-inwestora, nie musi osobiście pełnić obowiązków Inspektora Nadzoru Inwestorskiego skoro dysponuje powołanymi do tego służbami specjalistów z wymaganymi uprawnieniami budowlanymi, natomiast Przedstawiciel Wykonawcy nie ma nic wspólnego z Kierownikiem Budowy, którego Wykonawca zobowiązany jest zgłosić już na etapie przygotowywania dokumentacji przetargowej. Zgłoszenie Przedstawiciela Wykonawcy powinno nastąpić przed Datą Rozpoczęcia Robót, o ile nie

został on zgłoszony wcześniej w dokumentacji przetargowej (Subklauzula 4.3 FIDIC-2000).

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z Subklauzulą 4.3, takiego Przedstawiciela musi zatwierdzić Inżynier Kontraktu, który ma także prawo cofnąć to zatwierdzenie na mocy Subklauzuli 6.9. Wymóg przeznaczenia całego swojego czasu na kierowanie realizacją Kontraktu przez Przedstawiciela Wykonawcy w praktyce kojarzony jest przez Wykonawcę z Kierownikiem Budowy, przebywającym ciągle na Placu Budowy, co jest niedopuszczalne i podlega odrzuceniu przez Inżyniera na etapie zatwierdzania, albowiem stopnie hierarchii prowadzenia Kontraktu nie dopuszczają na powyższe, gdyż płaszczyzny współpracy pomiędzy Inżynierem Kontraktu, a Wykonawcą oraz ich służbami są następujące:

► Inżynier i Wykonawca lub upoważniony Przedstawiciel,

► Kierownik Budowy – Inspektor Nadzoru Inwestorskiego lub Inżynier Rezydent.

Często w praktyce Kierownik Budowy przekonany jest o swojej dominującej roli na Kontrakcie, gdy nie upoważniają go do tego tak procedury FIDIC, jak też uregulowania ustawy Prawo budowlane, gdzie władcze uprawnienia Inspektora Nadzoru Inwestorskiego w stosunku do Kierownika Budowy określone zostały w art. 26 tej ustawy.

Tak więc na pytanie, czy Inżynier Kontraktu, jak też Przedstawiciel Wykonawcy muszą posiadać uprawnienia budowlane według ustawy Prawo budowlane, odpowiadam, iż nie ma takiego wymogu w świetle uregulowań FIDIC-2000 i funkcję Inżyniera Kontraktu, jak też Przedstawiciela Wykonawcy, może pełnić osoba, która w ocenie Stron jest dobrym organi-

zotorem, menadżerem, finansistą, znawcą prawa i co najważniejsze fachowcem w branży prowadzonej inwestycji Kontraktowej.

Osobiście uważam, iż doświadczenie zawodowe i predyspozycje osób prowadzących inwestycje budowlane są ważniejsze od niejednego dyplomu i uprawnienia, gdy za nim kryje się teoretyk, który otarł się o budowę tylko dla uzyskania uprawnień.

W praktyce dużo lepsze efekty daje zatrudnienie doświadczonego pracownika z uprawnieniami, który nie posiada nawet wyższego wykształcenia, a przeszedł przez swoją karierę zawodową od pracownika, przez majstra, do Kierownika Budowy lub Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.

Nadzór Budowlany

Na jakim etapie procesu inwestycyjnego Powiatowy Nadzór Budowlany może wnieść w sprawę Kontraktu?

Gdy kontakt prowadzony jest według prawa obowiązującego w Polsce, to dla Stron obowiązujące są uregulowania zawarte w ustawie Prawo budowlane.

Stąd zgodnie z art. 17 ww. ustawy uczestnikami procesu budowlanego są:

- inwestor (jako Strona według uregulowań FIDIC),
- inspektor nadzoru inwestorskiego,
- projektant,
- kierownik budowy lub kierownik robót.

Na inwestorze, który odpowiada Zamawiającemu w procedurach FIDIC-2000, ciąży obowiązek zapewnienia nadzoru nad wykonywaniem robót budowlanych – przez osoby posiadające uprawnienia budowlane (nadzory inwestorskie) oraz nadzoru autorskiego przez projektanta, o ile zobowiąże go do tego właściwy organ w decyzji o pozwoleniu na budowę.

Po stronie Wykonawcy wg procedur FIDIC-2000, ciąży obowiązek zatrudnienia Kierownika Budowy oraz kierowników robót, o ile przewidują to warunki Kontraktu.

Zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy Prawo budowlane, Zamawiający (wg procedur FIDIC) zobowiązany jest zawiadomić właściwy Nadzór Budowlany oraz projektanta o zamiarze rozpoczęcia Robót, co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem, dołączając do zawiadomienia:

► oświadczenie Kierownika Budowy (robót), stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcia obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi) wraz z kserokopiami uprawnień budowlanych oraz wpisu na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego z aktualnym terminem ważności,

► oświadczenie inspektorów nadzoru inwestorskiego, stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami (branże) wraz z kserokopiami dokumentów jak wyżej,

► informacje z danymi, które będą umieszczone na tablicy informacyjnej budowy, co nie jest wymagane

w odniesieniu do obiektów liniowych (np. budowy dróg).

Niezależnie od powyższego Zamawiający, jako inwestor, występuje do organu, który wydał decyzję o pozwoleniu na budowę, z wnioskiem o zarejestrowanie Dziennika Budowy.

W trakcie realizacji Robót właściwy Nadzór Budowlany ma prawo przeprowadzać kontrole, zgodnie z uprawnieniami nadanymi ustawą Prawo budowlane, a po zakończeniu Kontraktu, Zamawiający zobowiązany jest złożyć do ww. organu wnioski o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, o ile obowiązek ten wynika z art. 55 ustawy Prawo budowlane.

Kadra Inżyniera Kontraktu

Czy Inżynierowi nieposiadającemu uprawnień budowlanych mogą podlegać pracownicy mający stosowne uprawnienia?

Taka sytuacja jest możliwa na Kontrakcie realizowanym według procedur FIDIC, albowiem Inżynier nie jest Stroną, jak też uczestnikiem procesu budowlanego w rozumieniu art. 17 ustawy Prawo budowlane.

Oczywiście wskazane byłoby, aby Inżynier miał dużą wiedzę i stosowną praktykę w zakresie Robót realizowanych na Kontrakcie, co potwierdza-

łyby posiadane uprawnienia budowlane, lecz znane są przypadki, gdzie funkcja Inżyniera prowadzona jest przez osobę o małym doświadczeniu zawodowym, lecz piastującą stanowisko kierownicze w strukturach Zamawiającego, np. Z-cy dyrektora ds. technicznych i wówczas zasadnym jest zatrudnienie Inżyniera Rezydenta, co jest powszechnie stosowane na Kontraktach realizowanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad.

Szerzej na temat ciekawej funkcji Inżyniera Rezydenta i jego roli w realizacji Kontraktu w następnym numerze „Inżyniera Budownictwa”.

► MGR INŻ. MAREK BRZEZIŃSKI

Dyrektor Biura Inżyniera Kontraktu
Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich
we Wrocławiu

Rusztowania

i nie tylko...

Rusztowania
nowe i używane

fasadowe
modułowe
jezdne

a także
akcesoria rusztowaniowe
siatki i plandeki

Bramy

Ogrodzenia

• tymczasowe • stacjonarne

Urządzenia kontroli dostępu

• szlabany • blokady drogowe

• kołowroty • tripody • bramki

• SPRZEDAŻ • LEASING •

63-500 Ostrzeszów
ul. Kościuszki 31

tel. 062/586 12 83
fax. 062/586 12 85

POJĘCIA – BUDOWNICTWO / ARCHITEKTURA

• final report • fire protection system	protokół odbiorczy system przeciwpożarowy ściana przeciwpożarowa, mur ogniowy	• hip rafter, angle rafter	krawężnica, krokiew narozna, krokiew kątowna dach czteropłaciowy, dach czterosпадkowy, dach brogowy
fire-wall, fire partition • flashboard, log stop • flying buttress, straining arch • folding door	szandor tłuk przyporowy drzwi składane, drzwi harmonijkowe	• hip roof	połać dachowa okap okno uchylne
• forced drought, induced drought	ciąg sztuczny, ciąg wymuszony	• hipped roof end • hood, eaves • hopper window • horizontal section • horseshoe arch • house sewerage	przełęcz poziomy tłuk mauretański domowa instalacja kanalizacyjna
• frame construction, • skeleton construction • frameless glass door • framework, truss, latticework, • lattice construction • freedom of economic activity, liberty of economic activity • front façade, frontage • gas station (USA), petrol station	konstrukcja ramowa konstrukcja szkieletowa drzwi całoszklane konstrukcja kratowa, konstrukcja kratownicowa swoboda działalności gospodarczej	• housing • housing development project, • housing development scheme • housing estate • integral • integrate	budownictwo mieszkaniowe projekt zabudowy
filling station • gable roof, ridge roof	stacja benzynowa	• interceptor, intercepting sewer trunk sewer • interior architecture, interior design • interior door, inside door • intermediate floor • intermediate pumping station • internal wall • intersection of roads, cross-roads • invert • inverted arch • investment • investment credit • investment fund • investment goods • investment process • involution, raising to o power	osiedle mieszkaniowe całka integrować, scalać, tu: całkować kolektor kanalizacyjny
• general costs, overheads • Gothic style • greens, green belt • guarantee period, warranty period • hall, lounge, lobby • hall, room • hall, vestibule • heat dissipation • heat leakage bridge • heat load, thermal load	dach dwuspādkowy, dach dwupłaciowy koszty ogólne styl gotycki tereny zielone okres gwarancji hol sala sień rozproszenie ciepła mostek cieplny obciążenie cieplne, obciążenie termiczne straty cieplne ciepło aktywacji ciepło spalania ciepło kondensacji, ciepło skraplania ciepło parowania odzysk ciepła odporność na ciepło, żaroodporność	• jointless floor • joist • kata thermometer • keystone, key block, closer • kitchenette • lamella roof • lamp bracket • lancet arch • land development • land development plan, • housing development plan • land melioration building objects • land reclamation	architektura wnętrz drzwi wewnętrzne strop międzykondygnacyjny przepompownia ściana wewnętrzna skrzyżowanie dróg dno kanału tłuk odwrócony inwestycja kredyt inwestycyjny fundusz inwestycyjny dobra inwestycyjne proces inwestycyjny potęgowanie, podnoszenie do potęgi porządek joński komora jonizacyjna wiata kulawka, krokiewka połączenie, złącze, spoina, fuga posadzka bezspoinowa legar katatermometr kamień zwornikowy, zwornik wnęka kuchenna sklepienie siatkowe kinkiet tłuk lancetowaty zabudowa plan zabudowy
• heat loss, heat waste • heat of activation • heat of combustion • heat of condensation	stacja benzynowa	• jointless floor • joist • kata thermometer • keystone, key block, closer • kitchenette • lamella roof • lamp bracket • lancet arch • land development • land development plan, • housing development plan • land melioration building objects • land reclamation	osiedle mieszkaniowe całka integrować, scalać, tu: całkować kolektor kanalizacyjny
• heat of evaporation • heat recuperation, heat recovery • heat resistance	rozproszenie ciepła mostek cieplny obciążenie cieplne, obciążenie termiczne straty cieplne ciepło aktywacji ciepło spalania ciepło kondensacji, ciepło skraplania ciepło parowania odzysk ciepła odporność na ciepło, żaroodporność	• jointless floor • joist • kata thermometer • keystone, key block, closer • kitchenette • lamella roof • lamp bracket • lancet arch • land development • land development plan, • housing development plan • land melioration building objects • land reclamation	architektura wnętrz drzwi wewnętrzne strop międzykondygnacyjny przepompownia ściana wewnętrzna skrzyżowanie dróg dno kanału tłuk odwrócony inwestycja kredyt inwestycyjny fundusz inwestycyjny dobra inwestycyjne proces inwestycyjny potęgowanie, podnoszenie do potęgi porządek joński komora jonizacyjna wiata kulawka, krokiewka połączenie, złącze, spoina, fuga posadzka bezspoinowa legar katatermometr kamień zwornikowy, zwornik wnęka kuchenna sklepienie siatkowe kinkiet tłuk lancetowaty zabudowa plan zabudowy
• heat-resistant lining • heat transfer • heat transmission, heat penetration • heat treatment • heating period • heating season • heating system • hedge, live fence • heterogeneous foundation bed	okładzina żaroodporna przenoszenie ciepła przenikanie ciepła obróbka cieplna okres grzewczy sezon grzewczy system ogrzewania żywopłót podłóże fundamentowe niejednorodne	• jointless floor • joist • kata thermometer • keystone, key block, closer • kitchenette • lamella roof • lamp bracket • lancet arch • land development • land development plan, • housing development plan • land melioration building objects • land reclamation	osiedle mieszkaniowe całka integrować, scalać, tu: całkować kolektor kanalizacyjny
• hinged arch • hinged beam • hingless arch, rigid arch	tłuk przegubowy belka przegubowa tłuk bezprzegubowy, tłuk sztywny	• jointless floor • joist • kata thermometer • keystone, key block, closer • kitchenette • lamella roof • lamp bracket • lancet arch • land development • land development plan, • housing development plan • land melioration building objects • land reclamation	osiedle mieszkaniowe całka integrować, scalać, tu: całkować kolektor kanalizacyjny

SKRÓTY

• mem. (US) member	członek (organizacji lub społeczności)	• mol. molecule	cząsteczka (związku chemicznego)
• mfd. (US) manufactured	wytwarzany, wyprodukowany	• MORI Market and Opinion Research Institute	Instytut Badań Rynkowych i Opinii Społecznej
• mfg. (US) manufacturing	produkcja, wytwarzanie	• Mr. Mister	Pan (przed nazwiskiem mężczyzny)
• mfr manufacture	wytwórnia, produkować, wytwarzać, wytwórstwo, produkcja	• Mrs. Mistress	Pani (przed nazwiskiem mężatki)
• mfr manufacturer	producent, wytwórca	• MS mild steel	stal miękka
• Mfr. manufacturer	producent, wytwórca	• Ms. Miss, Mistress	Panna, Pani (przed nazwiskiem kobiety niezależnie od jej stanu matrymonialnego)
• MC motor-generator	zespół silnikowo-prądnicowy, agregat prądowłóczy	• MT mechanical translation	tłumaczenie mechaniczne, tłumaczenie komputerowe
• mgmt. (US) management	zarządzanie, kierowanie	• MT mechanical transport	transport mechaniczny
• mgr. (US) manager	kierownik, dyrektor	• MT motor transport	transport zmechanizowany, transport mechaniczny
• Mgr. manager	kierownik, dyrektor	• mtg. (US) meeting	spotkanie, konferencja
• mgt. (US) management	zarządzanie, kierowanie	• mtg. (US) mortgage	hipoteka, zastaw hipoteczny
• mid. middle	środek, środkowy	• mtge. (US) mortgage	hipoteka, zastaw hipoteczny
• min minute	minuta (zarówno w odniesieniu do czasu jak i kąta)	• MV (US) megavolt	megawolt
• min. (US) minute	minuta – jw.	• MW (US) megawatt	megawat
• Min ministry	ministerstwo	• Mx Maxwell	makswel – jednostka strumienia magnetycznego w systemie CGS
• misc. (US) miscellaneous	różnorodny, rozmaity (często taki tytuł nosi ostatni paragraf umowy lub kontraktu omawiający problemu gdzie indziej nie rozstrzygnięte)	• N Newton	niuton – jednostka siły w układzie SI
• MIT (US) Massachusetts Institute of Technology	Politechnika Stanu Massachusetts – jedna z cieszących się największym prestiżem amerykańskich uczelni technicznych	• N normal	normalny, prawidłowy
• MJ megajoule	megadžul	• N number of turns	liczba zwojów (np. w cewce elektromagnetycznej)
• m-kgf metre-kilogram-force	kilogramometr	• n.e. not exceeding	nie przekraczając, nieprzekraczający, nie większy niż ...
• MKS metre-kilogram-second (system)	metr, kilogram, sekunda (system)	• N.I. noise immunity	odporność (np. układu) na zakłócenia
• mk mark	ocena, stopień znak (także firmowy), marka	• N.P. notary public	notariusz
• Mk mark	ocena, stopień znak (także firmowy), marka	• n.s.f (US) not sufficient funds	brak środków, brak pokrycia (notatka na czeku, którego realizacji bank odmówił)
• mks (US) metre-kilogram-second (system)	metr, kilogram, sekunda (system)	• n.w.t. not watertight	nie wodoszczelny
• mkt market	rynek	• N.Y New York	Nowy Jork (stan)
• mktg. marketing	marketing	• N.Y.C. New York City	Nowy Jork (miasto)
• mmf magnetomotive force	siła magnetomotoryczna	• n/s nuclear ship	statek atomowy, statek o napędzie atomowym
• mmHg millimetre of mercury	milimetr słupa rtęci	• NA (US) not applicable	nie dotyczy (skrót stosowany podczas wypełniania ankiet i / lub kwestionariuszy)
• mngr (US) manager	kierownik, dyrektor		
• mo. month	miesiąc		
• m.o. money order	przekaz pieniężny		
• mod. modern	nowoczesny		
• mod. moderate	umiarkowany		

Wyboru pojęć i skrótów dokonał Andrzej Kazimierz Magnuszewski

Dokumentacyjne przygotowanie inwestycji budowlanych (2)

Wymagania dokumentacyjne dla inwestycji realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej

Unia Europejska, angażując środki swoich członków na dofinansowanie inwestycji w krajach członkowskich o niższym stopniu rozwoju, nakłada rygory, które mają zapewnić, że środki te będą skierowane na inwestycje niwelujące różnice w rozwoju gospodarczym i społecznym poszczególnych regionów. Polityka Unii Europejskiej realizowana jest przez współfinansowanie za pomocą funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności określonych programów i projektów rozwoju regionalnego.

Warunkiem korzystania ze środków Unii Europejskiej jest opracowanie i przyjęcie Narodowego Planu Rozwoju (NPR), który określa cele rozwoju społeczno-gospodarczego oraz sposoby jego osiągnięcia. Wdrożeniu NPR służą Sektorowe Programy Operacyjne (SPO), które zawierają informacje o celach, priorytetach i potencjalnych beneficjentach.

Aby zamierzenie inwestycyjne uzyskało dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, musi być ono spójne z odpowiednim programem operacyjnym, a jego wdrożenie ma zapewnić realizację konkretnego celu. Ponadto, zamierzenie inwestycyjne powinno być wykonalne w ramach przedstawionego planu finansowego, a jego realizacja dokonana z uwzględnieniem zasad zamówień publicznych.

Dla inwestycji budowlanych, które mają być dofinansowane ze środków Unii Europejskiej wymagane jest, aby inwestor dysponował:

- ▶ studium wykonalności inwestycji,
 - ▶ raportem oddziaływania inwestycji na środowisko,
 - ▶ pozwoleniem na budowę,
 - ▶ dokumentacją projektową dla zamówienia robót budowlanych,
- a ponadto złożył wniosek o dofinansowanie do odpowiedniego funduszu

i uzyskał przyznanie środków.

W załączonym zestawieniu kursywą zaznaczono etapy działania inwestora, związane z uzyskaniem dofinansowania ze środków unijnych. Propozycje zawarte w zestawieniu dotyczą pozyskania środków z Funduszu Spójności dla inwestycji z zakresu ochrony środowiska, o wartości przewyższającej 10 mln EUR. Procedura działań w celu uzyskania środków unijnych dla takich inwestycji jest następująca:

▶ złożenie karty potencjalnego przedsięwzięcia, czyli złożenie wstępnego wniosku,

▶ ocena propozycji Projektu,

▶ weryfikacja i opinia o Projekcie wydana przez:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW),

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),

- Ministerstwo Środowiska,

- Komitet Sterujący – ciało doradcze ministra środowiska, który przedstawia rekomendację Projektu dla ministra środowiska,

▶ zatwierdzenie propozycji Projektu przez ministra środowiska, z powiadomieniem beneficjanta o wyborze Projektu,

▶ przygotowanie wniosku o dofinansowanie,

▶ weryfikacja wniosku o dofinansowanie pod względem formalnym i merytorycznym przez WFOŚiGW, NFOŚiGW, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Gospodarki i Pracy,

▶ przekazanie wniosku do Komisji Europejskiej przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy,

▶ decyzja Komisji Europejskiej o przyznaniu dofinansowania Projektu przekazana do Ministerstwa Gospodarki i Pracy, które przesyła ją do beneficjanta.

W zestawieniu zaproponowano, aby równoległe z weryfikacją i opiniowaniem wniosku, inwestor zapewnił opracowanie projektu budowlanego, tak aby na moment przekazania wniosku do Komisji Europejskiej, dysponował pozwoleniem na budowę. W czasie rozpatrywania wniosku i podejmowania decyzji przez Komisję Europejską, inwestor powinien zapewnić wykonanie dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, aby z momentem otrzymania pozytywnej decyzji od Komisji Europejskiej, mógł uruchomić procedurę przetargową, związaną z zamówieniem robót budowlanych dla danej inwestycji budowlanej.

W ocenie autora bardzo istotne jest równoczesne działanie inwestora na dwóch kierunkach, tzn.:

▶ przygotowania dokumentacyjnego inwestycji budowlanej,

▶ prowadzenia postępowania warunkującego uzyskanie dofinansowania inwestycji ze środków unijnych.

Z powyższego wnika, że w harmonogramie przygotowania inwestycji należy terminowo nałożyć na siebie wymagania wynikające z:

▶ ustawy Prawo budowlane, dotyczące uzyskania pozwolenia na budowę,

▶ procedur i wymagań związanych z uzyskaniem dofinansowania inwestycji ze środków unijnych,

▶ ustawy Prawo zamówień publicznych związane z przygotowaniem dokumentów warunkujących przeprowadzenie procedury przetargowej na roboty budowlane.

Aby taki harmonogram przygotowania inwestycji można było sporządzić, potrzebna jest znajomość czasu trwania poszczególnych czynności występujących w tych procedurach.

W odniesieniu do czynności związa-

nych z Prawem budowlanym i Prawem zamówień publicznych, są już doświadczalnie zebrane dane o czasie trwania tych procedur. Natomiast brak jest szacunkowych danych o czasie trwania procedur związanych z uzyskaniem dofinansowania ze środków unijnych. Niestety informacji tych nie zawierają obecne rozporządzenia dotyczące funduszy unijnych, ani nie są one zawarte w odpowiednich podręcznikach dla beneficjentów. Oznacza to, że musi upłynąć pewien okres w życiu gospodarczym, zanim dane o czasie trwania poszczególnych etapów procedury związanej z uzyskiwaniem środków unijnych będzie można przyjmować na podstawie danych z bieżącej praktyki. Obecnie czas trwania tych procedur trzeba szacować z dużą ostrożnością i wyobraźnią.

Dla inwestycji realizowanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) łączny czas uzyskania decyzji o dofinansowaniu jest krótszy, bo wnioski te nie są przekazywane do Komisji Europejskiej, a ostateczną decyzję podejmuje minister gospodarki i pracy.

W ramach ZPORR nie przewidziano wniosków wstępnych. Nie sprecyzowano również na podstawie jakich opracowań projektowych inwestor powinien wstawić dane wymagane we wnioskach o dofinansowanie.

Z rozporządzenia ministra gospodarki i pracy z 10 listopada 2004 r. w sprawie trybu składania i wzorów wniosków o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz. U. nr 257, poz. 2575) wynika, że do wniosku należy dołączyć 17 dokumentów, wymienionych w załączniku do rozporządzenia, w tym między innymi:

- ▶ studium wykonalności,
- ▶ ocenę oddziaływania na środowisko – raport oddziaływania na środowisko,
- ▶ dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego, tj.:
 - kopia decyzji o warunkach zabudowy lub
 - kopia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo

- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- ▶ kopię pozwolenia na budowę lub zgłoszenia budowy,

- ▶ wyciąg z dokumentacji technicznej (projekt i opis techniczny),

- ▶ mapy, szkice lokalizacyjne, sytuujące ce Projekt,

- ▶ oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,

- ▶ oświadczenie beneficjanta o zabezpieczeniu środków niezbędnych do zrealizowania Projektu,

- ▶ inne dokumenty potwierdzające wiarygodność prawną, ekonomiczną i techniczną, w zasadzie podobne jak wymagane od wykonawców w zamówieniach publicznych.

Oznacza to, że we wniosku o dofinansowanie w ramach ZPORR należy zawierać dane z projektu budowlanego, a nie z projektów koncepcyjnych (wstępnych), wykonywanych w ramach studium wykonalności inwestycji.

Zdaniem autora, najkorzystniej byłoby wprowadzić zasadę wniosku wstępnego z danymi ze studium wykonalności i formę wniosku ostatecznego przedkładanego komitetowi sterującemu z danymi pobranymi z projektu budowlanego.

Podstawą do przygotowania wniosku o dofinansowanie inwestycji z funduszy unijnych jest **studium wykonalności**. Opracowanie to stanowi kompendium wiedzy na temat projektu i jego otoczenia. Studium wykonalności ma dostarczyć wszelkich danych do podjęcia decyzji inwestycyjnej zarówno samemu inwestorowi (przedsiębiorcy), jak i instytucji finansującej, która dokonuje oceny inwestycji na jego podstawie. Studium wykonalności inwestycji obejmuje aspekty handlowe, techniczne, finansowe, ekonomiczne, ekologiczne i inne uwarunkowania projektu inwestycyjnego. W studium wykonalności określone zostają elementy warunkujące sprawne przygotowanie i przeprowadzenie inwestycji oraz działania zmierzające do zminimalizowania ryzyka podjęcia niewłaściwej czy błędnej ostatecznej decyzji.

Studium wykonalności* powinno wskazywać, że:

- ▶ Projekt jest wykonalny tzn. są do pokonania ograniczenia natury finansowej, technicznej, organizacyjnej, prawnej, rynkowej lub inne uniemożliwiające jego realizację,

- ▶ Projekt będzie miał charakter trwały, tzn. dochody z prowadzonej działalności pozwolą na pokrycie kosztów eksploatacyjnych, a jeżeli nie będą one wystarczające to z jakich źródeł będą uzupełniane,

- ▶ Projekt jest racjonalny finansowo i społecznie, tzn. w wyniku realizacji powstanie wartość dodana dla beneficjanta i określone korzyści społeczne oraz jaka będzie ich wartość.

Przeprowadzona w ramach studium analiza techniczna i/lub technologiczna powinna wykazywać, że zaproponowane rozwiązanie jest:

- ▶ wykonalne pod względem technicznym i/lub technologicznym,

- ▶ zgodne z najlepszą praktyką w danej dziedzinie,

- ▶ optymalne pod względem zaspokojenia popytu ze strony użytkownika,

- ▶ przedstawia optymalny stosunek jakości do ceny.

Część finansowa studium określa wielkość nakładów inwestycyjnych, łącznie z potrzebnym kapitałem obrotowym, koszty produkcji i sprzedaży oraz dochody ze sprzedaży i stopę zwrotu zainwestowanego kapitału.

Obliczona zdyskontowana wartość netto NPV powinna być większą od zera, a wewnętrzna stopa zwrotu IRR powinna być co najmniej wyższa od zera lub od stopy zwrotu (kosztów kapitału), określonej dla danego programu. Wskaźnik IRR im wyższy tym lepiej, ale jeżeli jest wysoki to Unia może obniżyć procent dofinansowania inwestycji. Jeżeli $NPV < 0$ to analiza efektywności społeczno-ekonomicznej powinna dodatkowo dowieść, że realizacja projektu przynosi korzyści dla społeczeństwa lokalnego.

Zakres merytoryczny studium wykonalności dla inwestycji realizowanych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) podany został na stronie internetowej Ministerstwa

Gospodarki i Pracy pod adresem: www.zporr.mgpips.gov.pl, zawarty w plikach:

- ▶ Wymagane elementy studium wykonalności w ramach ZPORR,
- ▶ Przykładowa struktura Studium Wykonalności projektów infrastrukturalnych w ramach ZPORR,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania Studiów Wykonalności w zakresie infrastruktury drogowej,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania Studiów Wykonalności w zakresie transportu publicznego,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania Studiów Wykonalności w zakresie systemów ochrony powietrza,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania Studiów Wykonalności w zakresie systemów wodociągowych,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania Studiów Wykonalności w zakresie ochrony ziemi,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania Studiów Wykonalności w zakresie systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania Studiów Wykonalności w zakresie Społeczeństwa Informacyjnego,
- ▶ Wytyczne dotyczące przygotowania studiów wykonalności obiektów kubaturowych.

Merytoryczny zakres studium wykonalności dla inwestycji dofinansowanych z Funduszu Spójności zawarto w Ogólnym podręczniku zarządzania i kontroli Funduszu Spójności, pod adresem: www.funduszspojnosci.gov.pl Wymagania dotyczące studium wykonalności sformułowane zostały bardzo szczegółowo. Dla przykładu spis treści studium wykonalności dla przedsięwzięć inwestycyjnych w sektorze wodno-ściekowym o wartości przewyższającej 10 mln EUR, zawiera aż 188 punktów, w tym 19 to punkty główne.

Jest zasadą, że studium wykonalności inwestycji powinno zawierać część pierwszą stanowiącą syntezę całości opracowania i część drugą zawierającą szczegółowe analizy.

1. Dokumentacja projektowa opisująca przedmiot zamówienia na roboty budowlane**

Dokumentacja projektowa, w rozumieniu ustawy Prawo zamówień publicznych (lub rysunki w rozumieniu europejskim), to projekt budowlany (a właściwie wybrane z niego rysunki i opisy) oraz rysunki i opisy stanowiące jego uszczegółowienie, a służące, wraz z przedmiarem robót, do zamówienia robót budowlanych, tj. do wyboru wykonawcy i zawarcia z nim umowy o wykonanie robót budowlanych. Zamawiający może zdecydować, że to „uszczegółowienie rozwiązań projektowych zawartych w projekcie budowlanym” zapewni w formie tzw. **projektu wykonawczego**, aby dysponować *dokumentacją projektową* od razu do zamówienia jak również do wykonania robót budowlanych. Tak poszerzoną definicję projektu wykonawczego przyjęto w rozporządzeniu ministra infrastruktury dotyczącym *dokumentacji projektowej*, specyfikacji technicznych i programu funkcjonalno-użytkowego.

Dokumentacja projektowa dla potrzeb zamawiania robót budowlanych powinna określać:

- **co jest do zrobienia?** – precyzuje część rysunkowa i opisowa dokumentacji projektowej,
- **ile tego jest do zrobienia?** – podaje przedmiar robót, zaś specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót określają wymagania jakościowe zamawiającego dotyczące wykonania tych robót, czyli określają „**z czego i jak to zrobić**”.

Zgodnie z art. 31 ustawy Prawo zamówień publicznych, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych stanowią odrębny zestaw dokumentów (obok *dokumentacji projektowej*), służący do opisu przedmiotu zamówienia na roboty budowlane.

Dokumentacja projektowa powinna:

- ▶ pokazywać ostateczne usytuowanie projektowanych obiektów budowlanych, a więc robót budowlanych związanych z ich realizacją. Usytuowanie to określa część rysunkowa projektu

zagospodarowania działki lub terenu, stanowiąca główny element projektu budowlanego, który uzyskał zatwierdzenie w ramach pozwolenia na budowę,

- ▶ zawierać finalne (ostateczne) rysunki (dla budynków w skali 1: 100 lub 1: 50), przedstawiające rzuty, przekroje, profile, rozwinięcia i widoki wykonane w skali pozwalającej na jednoznaczne odczytanie sposobu zastosowania wyrobów i ich wymiarów – dla obliczenia ilości robót w dostosowaniu do przyjętych jednostek przedmiarowych jak: mb, m², m³, średnica itp. oraz schematy, wykazy, zestawienia i opisy pozwalające na ustalenie ilości szt. elementów, kompletów wyrobów i ich wymaganych parametrów, aby określone zostały wszystkie dostawy wymagające wmontowania w ramach robót budowlanych lub dostaw wyposażenia ruchomego, jeżeli takie dostawy mają być objęte umową,

- ▶ pozwalać na sporządzanie przedmiaru robót o takim stopniu zaufania, że jest on kompletny i nie wystąpi nieakceptowalna ilość robót dodatkowych,
- ▶ ewentualnie wskazywać roboty, których wykonanie można dopuścić według propozycji wykonawcy (zamówienia wariantowe) z określeniem dla nich wymagań i warunków wykonania, aby zachowany był oczekiwany poziom spełnienia przez obiekt budowlany wymagań podstawowych i użytkowych,

- ▶ podawać wymagania, warunki i utrudnienia w wykonywaniu robót, zawarte w dokumentach technicznych, uzyskanych w wyniku uzgodnień i zatwierdzeń opracowań projektowych, oraz ograniczenia związane z prowadzeniem robót, wynikające z warunków lokalnych lub przy czynnej eksploatacji.

Dokumentacja projektowa powinna opisywać roboty budowlane w poszczególnych specjalnościach budowlanych (branżach), z uwzględnieniem klasyfikacji przyjętej we Wspólnym Słowniku Zamówień (CPV).

Przedmiar robót to opracowanie wchodzące w skład *dokumentacji projektowej*. Jest to opracowanie zawierające zestawienie przewidywanych do

wykonania robót w kolejności technologicznej ich wykonania, sporządzone na podstawie *dokumentacji projektowej* (rysunków), zgodnie z systematyką robót, właściwą dla danego przedsięwzięcia, a zawierające opisy robót, ich jednostki oraz ilości wyliczone zgodnie z zasadami ustalonymi w specyfikacjach technicznych albo wykaz elementów rozliczeniowych ze wskazaniem ich ilości i miar oraz wyszczególnieniem w specyfikacji technicznej zakresu prac wchodzących w dany element rozliczeniowy. Przedmiar robót zawiera również ustalenia dotyczące sposobu wyliczenia ceny oferty.

Powyższa definicja przedmiaru robót jest właściwa dla umów przewidujących wynagrodzenie kosztorysowe dla wykonawcy, tj. podlegające korekcie z uwzględnieniem faktycznie wykonanych ilości robót, przy zachowanych cenach jednostkowych zawartych w ofercie.

Przy umowach z wynagrodzeniem ryczałtowym wykonawcy, zamiast przedmiaru robót występują tzw. elementy rozliczeniowe. Wykonawca, na podstawie przekazanej *dokumentacji projektowej*, określa cenę za wykonanie przedmiotu zamówienia. Przekazane ewentualnie przez zamawiającego zestawienie (przedmiar) robót ma charakter informacyjny dla wykonawcy.

Zgodnie z wymaganiami ustawy Prawo budowlane, rysunki i opisy powinny być wzajemnie skoordynowane merytorycznie i podpisane przez projektanta i sprawdzającego, legitymujących się posiadaniem uprawnień budowlanych odpowiedniej specjalności oraz być oznaczone numerem identyfikacyjnym, który jako identyfikator powinien być przywoływany w przedmiarze robót oraz w specyfikacjach technicznych. Ponadto każdy rysunek powinien posiadać metrykę (tabelkę) spełniającą wymagania określone w rozporządzeniu ministra infrastruktury w sprawie projektu budowlanego (Dz. U. z 2003 r. nr 120, poz. 113).

Opracowania projektowe i opisowe, opisujące przedmiot zamówienia na roboty budowlane, tzn. rysunki, specyfikacje techniczne i przedmiar robót, powinny być wzajemnie spójne

i skoordynowane pod względem technicznym, a nie powinny być ze sobą sprzeczne. W przypadkach odmienności dyspozycji wynikającej z tych dokumentów, obowiązuje następująca hierarchia ważności:

- 1) rysunki i opisy w nich zawarte,
- 2) specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych,
- 3) dane z przedmiaru robót.

Wymagany przepisami zakres i formę *dokumentacji projektowej* określa rozporządzenie ministra infrastruktury z 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. nr 202, poz. 2072). Zakres *dokumentacji projektowej* opisującej przedmiot zamówienia na roboty budowlane ustala zamawiający, stosownie do specyfiki i charakteru obiektu budowlanego oraz stopnia skomplikowania robót budowlanych i swoich założeń, i że przewiduje zawarcie umowy z wykonawcą z wynagrodzeniem kosztorysowym albo ryczałtowym, biorąc pod uwagę przesłanki wynikające z zastosowanego trybu zamówienia oraz uwzględniając dyspozycje wynikające z powyższego rozporządzenia ministra infrastruktury.

A. Dokumentację projektową opisującą przedmiot zamówienia na roboty budowlane dla obiektów, wymagających pozwolenia na budowę, tworzą:

- projekt budowlany w zakresie uwzględniającym specyfikę robót budowlanych,
- projekty wykonawcze, będące uszczegółowieniem rozwiązań zawartych w projekcie budowlanym,
- przedmiar robót,
- informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w przypadku gdy tak wynika z przepisów ustawy Prawo budowlane.

Szczegółowo rzecz biorąc, dla obiektów wymagających pozwolenia na budowę, *dokumentację projektową* tworzą:

1. **Projekt budowlany**, zatwierdzo-

ny w ramach pozwolenia na budowę, a właściwie wybrane z niego rysunki i opisy, które jako zatwierdzone pozostają dalej aktualne i obowiązujące, a w szczególności:

- projekt zagospodarowania działki lub terenu (rysunek planu), przedstawiający usytuowanie projektowanych obiektów budowlanych i wszystkie inne zmiany w zagospodarowaniu,

- rzuty, przekroje, widoki, profile i schematy oraz inne rysunki, jeżeli nie ulegają one zmianie i są dostatecznie zwymiarowane. Z reguły rysunki z projektu budowlanego nie posiadają dostatecznej szczegółowości niezbędnej do określenia wszystkich wymaganych robót budowlanych, w szczególności wymaganej do wykreowania ceny za wykonanie tych robót,

- dokumenty techniczne z uzgodnień i zatwierdzeń projektu budowlanego, w tym pozwolenie na budowę, w których zawarte zostały warunki i wymagania dotyczące sposobu wykonywania robót budowlanych.

2. **Projekty wykonawcze, a właściwie rysunki i opisy uszczegóławiające rozwiązania projektowe wynikające z projektu zagospodarowania działki lub terenu**, w szczególności dotyczące:

- przygotowania terenu pod budowę,
- wykonania sieci uzbrojenia terenu,
- budowy dróg, parkingów i zieleni,
- innych robót związanych z terenem i jego urządzeniem.

3. **Projekty wykonawcze, a właściwie rysunki i opisy uszczegóławiające rozwiązania projektowe obiektów wchodzących w skład przedsięwzięcia budowlanego**, zawarte w projekcie (projektach) architektoniczno-budowlanym i wykonane w skali co najmniej 1: 100 lub 1:50 ze wszystkimi wymiarami i rozstrzygnięciami materiałowymi niezbędnymi do sporządzenia przedmiaru robót konstrukcyjnych i ogólnobudowlanych, czyli o szczegółowości projektu wykonawczego, jak:

- rysunki rzutów, przekrojów i widoków wszystkich kondygnacji, fundamentów i dachu,

- projekty konstrukcyjne fundamentów, ścian, słupów, stropów, schodów,

dachu i innych elementów konstrukcyjnych w obiekcie,

► wykazy stolarki okiennej i drzwi, elementów ślusarskich i innych wbudowywanych, z określeniem ich parametrów istotnych dla wyceny,

► rysunki lub opisy dotyczące elewacji obiektu, określające rodzaj materiału, sposób wykonania i ilość tych robót,

► rysunki lub schematy i opisy poszczególnych instalacji występujących w obiekcie (objektach) budowlanym z określeniem materiału, średnic przewodów i ich długości, zaworów i przyborów oraz urządzeń wyposażenia warunkujących funkcjonowanie tych instalacji,

► wykazy (książka) wykończenia i wyposażenia pomieszczeń z określeniem rodzaju i materiałów sufitów, ścian, podłóg i podaniem ich powierzchni oraz wyszczególnieniem wyposażenia oraz montowanych urządzeń mechanicznych, jak windy, schody ruchome itp.,

► ewentualne rysunki lub opisy związane z ochroną środowiska, ochroną antykorozyjną, ochroną cieplną itp.

4. Inne dokumenty i opracowania opisujące przedmiot zamówienia na roboty budowlane, jak:

► **przedmiar robót** w poszczególnych rodzajach, obejmujący wszystkie roboty budowlane związane z zamierzeniem budowlanym oraz zestawienie maszyn, urządzeń i armatury, zebrane ze wszystkich projektów, które ma dostarczyć wykonawca w ramach umowy o wykonanie robót budowlanych, z określeniem ich podstawowych parametrów i wymagań dotyczących okresu (trwałości) użytkowania,

► **informacja projektanta dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia**, stanowiąca podstawę opracowania przez wykonawcę planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, jeżeli taki obowiązek wynika z dyspozycji art. 21a ust. 1a ustawy Prawo budowlane,

► **inwestorskie założenia organizacji budowy**, precyzujące warunki i wymagania zamawiającego dotyczące placu budowy, transportu mas ziemnych, czasu trwania budowy

(harmonogram inwestorski), organizacji budowy, w tym etapowania i fazowania robót, wymagań dotyczących wyposażenia sprzętowego wykonawcy itp., albo specyfikacja techniczna pt. „Wymagania ogólne” ujmująca tę problematykę.

B. Dokumentację projektową, opisującą przedmiot zamówienia na roboty budowlane, w odniesieniu do obiektów i robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę, o których mowa w art. 29 i 30 ustawy Prawo budowlane, tworzą:

1. Odpis zgłoszenia do właściwego organu o zamierzonych robotach budowlanych.

2. Szkice lub rysunki określające rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych, dołączone do zgłoszenia. W przypadku robót, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 19 i 20 oraz w art. 30 ust. 1 pkt 4, należy przekazać projekt zagospodarowania działki lub terenu, opracowany przez uprawnionego projektanta i posiadający pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami. Dla przyłączy niektórych sieci do obiektu, może wynikać potrzeba dodatkowa przekazania profilu podłużnego przyłącza i przekroju normalnego, a co najmniej średnicy przewodu. Dla prostych robót remontowych, zamiast szkiców i rysunków, może być wystarczający protokół typowania robót akceptowany przez zamawiającego lub obmiary sporządzone na podstawie inwentaryzacji w istniejącym obiekcie.

3. Przedmiar robót do wykonania.

C. Dla robót budowlanych zamawianych w trybie z wolnej ręki, dla szczególnych przypadków, o których mowa w art. 67 ustawy Prawo zamówień publicznych, dokumentację projektową tworzą:

1. Dla robót budowlanych, zamawianych w tym trybie należy uwzględnić fakt, czy roboty te wymagają lub nie wymagają pozwolenia na budowę i stosownie do powyższego ustalać zakres *dokumentacji projektowej*, przyju-

mując zasady ogólne, opisane w punkcie A lub B.

2. Dla zamówień dodatkowych, objętych pozwoleniem na budowę, gdy roboty dodatkowe stanowią istotną zmianę rozwiązań zawartych w projekcie budowlanym, na podstawie którego wydano pozwolenie na budowę – *dokumentację projektową* tworzą: nowe pozwolenie na budowę i dokumenty stanowiące podstawę jego uzyskania. Procedurę rozstrzygania, czy planowane odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę ma charakter odstępiania istotnego czy nieistotnego, ustawodawca zawarł w art. 36a ustawy Prawo budowlane.

3. Dla robót budowlanych, będących robotami zamiennymi w stosunku do robót objętych dotychczasowym zamówieniem, nie ma potrzeby przygotowania *dokumentacji projektowej*, wymaganej do ich zamówienia w rozumieniu ustawy Prawo zamówień publicznych. Natomiast może wystąpić potrzeba przygotowania dokumentacji w rozumieniu ustawy Prawo budowlane. Dokumentacja ta może obejmować protokół konieczności akceptującej zmianę oraz szkice lub rysunki albo dyspozycje techniczne zawarte w dzienniku budowy, akceptowane przez nadzór autorski i inwestorski oraz kosztorys zamienny akceptowany przez nadzór inwestorski lub zarządzającego realizacją umowy.

4. Do zamówień uzupełniających, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt b, należy stosować zasady ogólne, tj. w zależności, czy te roboty uzupełniające wymagają czy nie wymagają pozwolenia na budowę.

▷ DR INŻ. ALEKSANDER KRUPA
Izba Projektowania Budowlanego

Przypisy

*Według opracowania PROCHEM S. A. na XII FORUM Izby Projektowania Budowlanego.

**Według opracowania autora wykonanego w zespole na zlecenie Urzędu Zamówień Publicznych, w ramach realizacji tematu „Wzorcowe dokumenty przetargowe dla robót budowlanych”, wykonanego w kwietniu 2004 r. – Grant IDF nr 050649.

▶ **NOWE PRZEPISY.**▶ **Ustawa z 16 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy o rachunkowości**
(Dz. U. z 2005 r. nr 10, poz. 66).

Rozporządzenie ministra finansów z 18 lipca 2002 r. w sprawie uprawnień do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych (Dz. U. nr 120, poz. 1022 z późn. zm.), określa jakie podmioty są uprawnione do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Obecnie podmioty te będą uprawnione również do wykonywania niektórych czynności doradztwa podatkowego, tj. prowadzenia, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielania im pomocy w tym zakresie oraz sporządzania, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielania im pomocy w tym zakresie. Czynności te, wykonywane przez podmioty uprawnione do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, zostały uznane za czynności doradztwa podatkowego.

Osoby uprawnione do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych będą podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością.

Zgodnie z § 12 rozporządzenia ministra finansów z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, zaliczkowego zwrotu podatku, zasad wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz. U. nr 97, poz. 971), pośród wymagań dotyczących faktury stwierdzającej dokonanie sprzedaży wyłączono obowiązek jej podpisywania.

W ustawie o rachunkowości nadano nowe brzmienie art. 21 ust. 1a, który obecnie dopuszcza uznanie faktury VAT bez zamieszczonego na niej podpisu wystawcy oraz odbiorcy, za dowód księgowy do ujęcia w księgach rachunkowych.

Ustawa weszła w życie 1 lutego 2005 r. z wyjątkiem przepisów dotyczących ubezpieczenia osób uprawnionych do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, które wejdą w życie 18 kwietnia 2005 r.

▶ **Ustawa z 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest**
(Dz. U. z 2005 r. nr 10, poz. 72).

Ustawa dostosowuje prawo polskie dotyczące ochrony przed azbestem do prawa Wspólnot Europejskich w zakresie następujących dyrektyw:

- dyrektywy 76/769/EWG z 27 lipca 1976 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 262 z 27 września 1976 r.)

- dyrektywy 1999/77/WE z 26 lipca 1999 r. dostosowującej po raz szósty do postępu technicznego załącznik nr I do dyrektywy Rady 76/769/EWG w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych (azbest) (Dz. Urz. WE L 207 z 6 sierpnia 1999 r.).

Wprowadzono zakaz produkcji wyrobów zawierających azbest oraz wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej azbestu i wyrobów zawierających azbest i obrotu azbestem oraz wyrobami zawierającymi azbest. Jedyne wyjątki dotyczą możliwości stosowania azbestu chryzotylowego do diafragm istniejących instalacji elektrolitycznych oraz do wałów z azbestu chryzotylowego stosowanych do ciągnięcia szkła.

Uchylono załącznik nr 1 do ustawy zatytułowany „Wykaz wyrobów zawierających azbest nieobjętych zakazem produkcji, obrotu i importu”.

Wprowadzono sankcje karne za naruszenie przepisów ww. ustawy.

Ustawa weszła w życie 1 lutego 2005 r.

▶ **Ustawa z 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych**
(Dz. U. z 2005 r. nr 13, poz. 98).

Dodano dział Va w tytule VI księgi pierwszej części Kodeksu postępowania cywilnego (art. 398¹ i nast.) zatytułowany „Skarga kasacyjna”, który zastąpi dotychczasowe przepisy dotyczące kasacji.

Najważniejsze zmiany polegają na tym, że skarga kasacyjna jest środkiem odwoławczym od orzeczeń prawomocnych, a legitymację do jej wniesienia posiadają także Prokurator Generalny i Rzecznik Praw Obywatelskich. Wydłużony został termin do wniesienia skargi kasacyjnej – dla strony do dwóch miesięcy, dla Prokuratora Generalnego i Rzecznika Praw Obywatelskich – sześciu miesięcy.

Dodano dział VIII w tytule VI księgi pierwszej części Kodeksu postępowania cywilnego (art. 424¹ i nast.) zatytułowany „Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia”. Instytucja ta umożliwi dochodzenie szkód wyrządzonych przez władzę publiczną. Materiałną podstawę odpowiedzialności stanowią przepisy Kodeksu cywilnego (art. 417 i nast.).

Skarga przysługuje od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, gdy przez ich wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tych orzeczeń w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie była i nie jest możliwa. Skarga nie przysługuje od orzeczeń sądu drugiej instancji, od których wniesiono skargę kasacyjną, oraz od orzeczeń Sądu Najwyższego.

Skargę można oprzeć na podstawie naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania, które spowodowały niezgodność orzeczenia z prawem, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda. Podstawą skargi nie mogą być natomiast zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Skargę należy wnieść do sądu, który

wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

W przypadku uwzględnienia skargi Sąd Najwyższy stwierdza, że orzeczenie jest niezgodne z prawem.

Sprawy wszczęte przed dniem 6 lutego br. toczą się od tego dnia według przepisów tej ustawy, z tym że do złożenia i rozpoznania kasacji od orzeczenia wydanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a także do odmowy przyjęcia jej do rozpoznania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ustawa w ww. zakresie weszła w życie 6 lutego 2005 r.

► **Rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z 20 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, ruchu i eksploatacji tych sieci (Dz. U. z 2005 r. nr 2, poz. 6).**

Ww. rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem ministra gospodarki z 25 września 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. nr 85, poz. 957). Aby uzyskać warunki przyłączenia, należy mieć tytuł prawny do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci oraz złożyć wniosek o określenie warunków przyłączenia. Wzór wniosku o określenie warunków przyłączenia udostępnia przedsiębiorstwo energetyczne. Przedsiębiorstwo energetyczne określa warunki przyłączenia w terminie 14 dni, gdy dotyczy to podmiotów przyłączanych bezpośrednio do sieci rozdzielczej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz podmiotów przyłączanych do sieci przez tymczasowe przyłącze. Warunki przyłączenia są ważne 2 lata od dnia ich określenia.

Rozporządzenie weszło w życie 21 stycznia 2005 r.

► **Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z 21 stycznia 2005 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności (Dz. U. nr 17, poz. 154).**

Ustawa z 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 172, poz. 1804) zmieniła m.in. treść art. 783 Kpc, który zawiera upoważnienie ustawowe dla ministra sprawiedliwości do określenia brzmienia klauzuli wykonalności.

W ww. rozporządzeniu, wydanym na podstawie art. 783 § 2 Kpc, określono nowe brzmienie klauzuli wykonalności, biorąc pod uwagę wytyczne zawarte w art. 783 § 1 Kpc.

Rozporządzenie weszło w życie 5 lutego 2005 r.

► **Rozporządzenie ministra finansów z 28 stycznia 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. nr 17, poz. 150).**

Załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra finansów z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. nr 97, poz. 970 z późn. zm.) zawiera listę towarów i usług, do których stosuje się obniżoną (7%) stawkę podatku VAT. W załączniku tym dodano m.in. poz. 19, dotyczącą montażu okien i drzwi przez producenta tych towarów, dokonywanych w obiektach, o których mowa w poz. 20, oraz w obiektach budownictwa mieszkaniowego, tj. budynkach mieszkalnych rodzinnych stałego zamieszkania, sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB): 111 – Budynki mieszkalne jednorodzinne, 112 – Budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe, ex 113 – Budynki zbiorowego zamieszkania – wyłącznie: budynki kościołów i innych związków wyznaniowych, klasztory, domy zakonne, plebanie, kurie, rezydencje biskupie oraz rezydencje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 pkt 12 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – Dz. U. nr 54, poz. 535 z późn.

zm.). Dodano także wspomnianą poz. 20, która dotyczy budowy i remontów oraz bieżącej konserwacji budynków zbiorowego zamieszkania (PKOB ex 1130):

- domów opieki społecznej, internatów i burs szkolnych, domów studenckich, domów dziecka, domów dla bezdomnych,
- budynków mieszkalnych na terenie koszar, zakładów karnych i poprawczych, aresztów śledczych.

Rozporządzenie w ww. zakresie weszło w życie 15 lutego 2005 r.

► **Obwieszczenie Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z 20 grudnia 2004 r. w sprawie wykazów norm zharmonizowanych (M. P. z 2005 r. nr 2, poz. 19).**

Załącznik nr 2 zawiera wykaz nowo opublikowanych Polskich Norm (PN) wprowadzających europejskie normy zharmonizowane z Dyrektywą 89/106/EWG. Wykaz ten obejmuje normy opublikowane w okresie od 23.09.2004 r. do 30.11.2004 r.

► **Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 4 stycznia 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 8, poz. 60).**

► **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 10 stycznia 2005 r. sygn. akt K 31/03 (Dz. U. nr 11, poz. 87).**

Zgodnie z artykułem 6 ust. 1 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wysokość wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia ustalonego w trybie art. 2 i 4 tejże ustawy. Regulacja ta nie dotyczy jednak pracowników, którzy w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2005 r. nie osiągnęli łącznego okresu zatrudnienia wynoszącego 2 lata (art. 6 ust. 2). Pracownikom tym gwarantuje się wynagrodzenie nie niższe niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia w pierwszym roku pracy oraz 90% wysokości mini-

malnego wynagrodzenia w drugim roku pracy. Art. 6 ust. 2 różnicuje więc sytuację prawną pracowników stosując kryterium stażu pracy. Zdaniem Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” takie zróżnicowanie uprawnień do minimalnego wynagrodzenia narusza zasadę równości wobec prawa wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji. Wnioskodawca wskazuje, że zastosowanie kryterium stażu pracy nie ma racjonalnego uzasadnienia. Staż pracy nie pozostaje bowiem w jakimkolwiek związku z tradycyjnie stosowanymi w prawie miernikami wysokości wynagrodzenia za pracę, takimi jak: rodzaj wykonywanej pracy, wymagane kwalifikacje do jej wykonywania, ilość i jakość świadczonej pracy. Przepis ten pozostaje także w sprzeczności z zasadą sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 6 ust. 2 ustawy z 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę jest zgodny z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określona została w ustawie z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Ogólne unormowania nie dotyczą jednak absolwentów, którym gwarantuje się wynagrodzenie nie niższe niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia w pierwszym roku pracy oraz 90% wysokości minimalnego wynagrodzenia w drugim roku pracy (art. 6 ust. 2). Regulacja dotycząca absolwentów ma charakter przejściowy – obowiązuje do końca 2005 r.

W ocenie Trybunału przyjęte przez ustawodawcę kryterium zróżnicowania minimalnego wynagrodzenia ze względu na staż pracy znajduje uzasadnienie w przekonujących i racjonalnych argumentach. Osoby bez doświadczenia mają mniejsze szanse na zatrudnienie, zaś kwestionowana regulacja może zwiększyć skłonność pracodawców do ich zatrudniania. Zdaniem Trybunału wprowadzone zróżnicowanie spełnia wymóg sprawiedliwości społecznej. Zwiększa szanse zdobycia pracy przez absolwentów, co zasługuje na społeczną i praw-

ną aprobatę. TK podkreślił także, że nie jest powołany do rozstrzygania sporów, co do celowości i skuteczności działań państwa w zakresie polityki zwalczania bezrobocia.

► **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 26 stycznia 2005 r., sygn. akt P 10/04 (Dz. U. nr 23, poz. 193).**

Stosownie do art. 97 ust. 1 i 2 Prawa bankowego tytuł egzekucyjny wystawiony zgodnie z art. 96 Prawa bankowego może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nadaje sąd. Klauzula może być nadana przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji, określające maksymalną kwotę egzekucji oraz ostateczny termin wystawienia przez bank tytułu egzekucyjnego.

Konstrukcja zaskarżonych przepisów – przyznających bankom prawo wydawania tytułów egzekucyjnych – wskazuje, że ustawodawca wyposażył banki w uprawnienia władcze, przysługujące co do zasady wyłącznie państwu. Ustawodawca uprościł dochodzenie roszczeń przez banki, zezwalając im na pominięcie fazy postępowania rozpoznawczego w sądzie. **Zdaniem Trybunału prawo banku do jednostronnego ustalenia rozmiaru zobowiązania dłużnika (bez zawiadomiania go o toczącym się postępowaniu klauzulowym) oraz do wszczęcia przeciwko niemu egzekucji narusza konstytucyjnie gwarantowane prawo obywatela do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji).**

Trybunał Konstytucyjny wskazuje również, iż uzyskanie bankowego tytułu wykonawczego – a nawet wyegzekwowanie długu przez bank – nie powoduje stanu sprawy osądzonej i nie wyłącza drogi sądowej dla sprawy cywilnej wynikającej z tego samego stosunku prawnego. Ustawodawca dopuszcza więc do powstania stanu niepewności, co do tego, który tytuł wykonawczy ma

być egzekwowany i w jakim rozmiarze. Takie ukształtowanie przepisów narusza zasadę zaufania obywatela do państwa oraz zasadę praworządności (art. 2 Konstytucji).

W zaskarżonych przepisach ustawodawca ustanowił wyjątkowe uprzywilejowanie banków w stosunku do konsumentów. Uproszczone zasady dochodzenia roszczeń banku w trybie art. 96 ust. 1 w związku z art. 97 ust. 1 Prawa bankowego są sprzeczne z zasadą równego traktowania wszystkich wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 96 ust. 1 w związku z art. 97 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe jest zgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 76 i nie jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Trybunał uznał, że kwestionowane regulacje Prawa bankowego, dopuszczające możliwość wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, nie zamykają drogi do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji), a więc do domagania się przez dłużnika banku rozpoznania merytorycznego sprawy. Istnieją bowiem liczne instrumenty procesowe stwarzające możliwość zablokowania egzekucji, toczącej się w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny. Zastosowanie tych instrumentów prowadzi w konsekwencji do merytorycznego rozstrzygnięcia sporu. W sytuacji przeprowadzenia egzekucji na podstawie bezprawnie wystawionego tytułu bankowego w dyspozycji dłużnika pozostaje także możliwość wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym.

Zdaniem Trybunału, zastosowanie bankowego tytułu egzekucyjnego wobec klienta banku nie prowadzi do osłabienia jego pozycji w porównaniu z rozwiązaniami standardowymi stosowanymi wobec innych dłużników. Istota przywileju bankowego tytułu egzekucyjnego sprowadza się do formy, w jakiej może nastąpić poddanie się przez dłużnika egzekucji. Od dłużnika nie jest wymagana forma aktu notarialnego, wystarczy samo pisemne oświadczenie w związku z dokonywaną czynnością bankową.

TK podkreślił jednak informacyjny obowiązek banku, zamierzającego w przyszłości korzystać z bankowego tytułu egzekucyjnego. Bank taki jest odpowiedzialny za wyjaśnienie dłużnikowi istoty składanego oświadczenia o poddaniu się egzekucji. Jedynie odpowiedni, rzetelny sposób realizacji tego obowiązku może być traktowany jako swoiste skompensowanie uprzywilejowanej pozycji instytucji finansowej, stwarzające klientowi banku minimalne warunki ochronne. Jeżeli taki obowiązek jest realizowany, uznać należy, że rozwiązanie przyjęte w kwestionowanych przepisach Prawa bankowego nie narusza konstytucyjnego nakazu ochrony praw konsumenta (art. 76 Konstytucji).

▶ TRWAJĄ PRACE NAD:

Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie innych ustaw. Projekt przewiduje uzależnienie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą od wskaźnika dochodowego. Wskaźnik ten będzie wynosił od 60% do 135% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale i będzie uzależniony od wysokości dochodu (przychodu) oraz

podatku zapłaconego przez podatnika w poprzednim roku podatkowym. Dla osób, które po raz pierwszy podejmą działalność gospodarczą na własny rachunek, składki na ubezpieczenie społeczne – przez okres 24 miesięcy – będą obliczane od podstawy wymiaru wynoszącej 30% minimalnego wynagrodzenia.

●
Rządowym projektem ustawy o informowaniu i przeprowadzaniu konsultacji z pracownikami. Projekt ma na celu określenie warunków informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji, a także wyboru przedstawiciela pracowników oraz Rady Pracowniczej. Uregulowania te będą miały zastosowanie do pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników.

●
Rządowym projektem ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości. Projekt przewiduje możliwość przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości przez osoby fizyczne, niezależnie od celu, na jaki nieruchomość została oddana w użytkowanie wieczyste. Przepisy ustawy obejmą także osoby fizyczne i prawne będące właścicielami lokali, których udział w nieruchomości wspólnej obejmuje prawo

użytkowania wieczystego. Będzie możliwe również przekształcenie udziałów w użytkowaniu wieczystym przez właścicieli lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych. Przepisom ustawy będą podlegały także spółdzielnie mieszkaniowe, w stosunku do nieruchomości zabudowanej budynkiem wielolokalowym, w którym spółdzielnia przeniosła własność co najmniej jednego lokalu. Proponuje się, aby wnioski w sprawie przekształcenia można było składać do końca 2010 r. Przekształcenie lub jego odmowa ma nastąpić w drodze decyzji administracyjnej. Odpłatność za przekształcenie ma odpowiadać wartości rynkowej nieruchomości, określonej na podstawie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Przewiduje się uchylenie ustawy z 4 września 1997 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności (Dz. U. z 2001 r. nr 120, poz. 1299 z późn. zm.) oraz uchylenie ustawy z 26 lipca 2001 r. o nabywaniu przez użytkowników wieczystych prawa własności nieruchomości (Dz. U. nr 113, poz. 1209 z późn. zm.).

▶ KONRAD ŁACIŃSKI

Specjalista w zakresie prawa budowlanego

Prawo i informatyka

W połowie lutego br. odbyło się dwudniowe spotkanie dyrektorów biur izb okręgowych oraz współpracujących z nimi radców prawnych i osób odpowiedzialnych za informatyzację w okręgach. Zebranie o charakterze dyskusyjnym dotyczyło bieżących spraw organizacyjno-prawnych oraz jednolitego systemu informacyjnego PIIB. W spotkaniu udział wzięli: prof. Zbigniew Grabowski – prezes PIIB, dr Janusz Rymsza – sekretarz PIIB, mecenas Joanna Szewczyk oraz mecenas Krzysztof Zając – przedstawiciele

kancelarii współpracujących z Izbą. W dyskusji przeważały kwestie związane z opracowywanym właśnie regulaminem dotyczącym trybu i zasad skreślania i zawieszania w prawach członka PIIB. Poza tym omawiane były propozycje zmian dotyczące trybu postępowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej i sądów dyscyplinarnych, a w tym kontekście pozycji prawnej zastępcy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Krajowego Rzecznika, jako organu w postępowaniu z tytułu

odpowiedzialności zawodowej. Mecenas Szewczyk omówiła sytuację prawną osoby pokrzywdzonej w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności zawodowej, natomiast mecenas Zając odpowiadał na pytania uczestników spotkania, wyjaśniając wątpliwości radców prawnych.

Różnorodność poruszanych spraw, a równocześnie oczywista konieczność ujednoczenia działań podejmowanych przez poszczególne okręgi, wyraźnie wskazuje na zasadność organizowania podobnych spotkań.

(red.)

Publikowane w IB artykuły problemowe spotykają się z żywą reakcją naszych Czytelników. Czas na prezentację ich poglądów, wątpliwości i sugestii.

Jako pierwsi na naszych łamach głos zabiorą inż. Jerzy Kubiszewski – w odpowiedzi na artykuł Ksawerego Krassowskiego pt. „Projektowanie budowlane po wejściu Polski do Unii Europejskiej” (IB 10/04) oraz mgr inż. Paweł Schuhmacher w kwestii problemów związanych z poprawnością projektów wykonawczych w świetle obowiązującego prawa.

Narodowy Plan Rozwoju czeka na nowoczesne projekty inwestycji budowlanych

Ksawery Krassowski, omawiając warunki udziału w rynku europejskim zaliczył „korzystanie z ujednoliconych dokumentów dotyczących usług, honorowanych przez Banki Światowe” jako jeden z czynników naszego udziału w finansowaniu ich środkami zewnętrznymi.

Poza funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej dla krajowych inwestorów są dostępne kredyty IBRD – Międzynarodowego Banku Rekonstrukcji i Rozwoju – Bank Światowy i EBORU – Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

Wymienione banki wymagają od kredytobiorców przestrzegania procedur przygotowania inwestycji polegających na honorowaniu:

► zasad wolnej konkurencji przy ogłaszaniu zamówień

► przeprowadzania przetargów wg procedur zawartych w instrukcjach IBRD.

Wymagania te są zgodne z polskim Prawem zamówień publicznych z 29 stycznia 2004 r., art. 4 (Dz. U. nr 19 poz. 177).

Kryteria organizowania międzynarodowych przetargów na usługi w zakresie projektowania nowych inwestycji zawarte zostały w dokumentach IBRD i przewidują stosowanie następujących procedur:

► Standardowe zaproszenie do złożenia ofert przez konsultantów projektu (Consultant-Standard Request for Proposals)

► Umowy kontrolowane przez bank kredytujący (Bank executed contracts)

► Standardowe zaproszenie do złożenia ofert przez pożyczkobiorców (Consultant – Standard Request for Proposals – for Borrowers)

► Standardowe porozumienie między bankiem i agencjami UN w sprawie konsultantów projektu (Consultant – Standard Form of Agreement between Bank and UN Agency)

► Ocena kwalifikacji dostawców służby zdrowia – trzecia edycja (Prequalification Document: Procurement of Health Sector Goods – Trial Edition)

► Dokumentacja oceny kwalifikacji oferentów robót budowlanych i dóbr inwestycyjnych (Prequalification Document: Procurement Works & User's Guide)

► Przetarg na towary (Procurement of Goods)

► Przetarg na towary i przewodnik użytkownika – trzecia edycja harmonizowana (Procurement of Goods & User's Guide (Trial Edition) – World Bank's Harmonized Trial Edition)

► Przetarg na dostawy dla służby zdrowia – dokumentacja przetargowa i specyfikacje techniczne (Procurement of Health Sector Goods: Bidding Document and Technical Note)

► Przetarg na system informatyczny (Procurement of Information Systems – Single Stage)

► Przetarg na system informatyczny – dwustadiowy (Procurement of Information Systems – Two-Stage)

► Przetarg na usługi z wyłączeniem projektowania – wydanie promocyjne (Procurement of Non-Consultant Services – Sample Edition)

► Przetarg na zarządzanie wykonaniem i utrzymaniem dróg komunikacyjnych – wydanie promocyjne (Procurement of Performance-based Management and Maintenance of Roads – Sample Edition)

► Przetarg na proste roboty budowlane – wydanie próbne (Procurement of Simple Works – Trial Edition)

► Przetarg na podręczniki i materiały do studiowania – wydanie próbne (Procurement of Textbooks & Reading Materials – Trial Edition)

► Przetarg na roboty budowlane (Procurement of Works)

► Przetarg na roboty budowlane „mały kontrakt” (Procurement of Works – Smaller Contracts)

► Przetarg na roboty budowlane – prawo cywilne (Procurement of Works – Civil Law)

► Dostawy instalacji i wyposażenia dla zakładów przemysłowych (Supply and Installation of Plant and Equipment).

Wymienione procedury są dostępne na stronach www.uzp.gov.pl

Z uwagi na całkowicie odmienne zasady postępowania od obowiązujących u nas i ukształtowanych przez Prawo zamówień publicznych, szczególnie w zakresie kryteriów doboru konsultantów projektu, wdrożenie nowych procedur przetargowych będzie wymagało poważnych prac przygotowawczych, łącznie z tłumaczeniem kilku tysięcy stron tekstu na język polski¹.

Bank Światowy w zależności od rodzaju zamówienia zaleca następujące zasady doboru zespołu konsultantów:

1. Wybór według kwalifikacji i kosztu (Quality – and Cost-Based Selection – QCBS)
2. Wybór według kwalifikacji (Quality-Based Selection – QBS)
3. Wybór według kryterium budżetu inwestycji (Selection under a Fixed Budget – FBS)
4. Wybór według ostatniej najniższej wynegocjowanej ceny (Least-Cost Selection – LCS)
5. Wybór na podstawie kwalifikacji

konsultantów (Selection Based on the Consultants’ Qualifications – CQS)

6. Wybór konsultanta (Single-Source Selection – SSS)

7. Wybór według sprawdzonych praktyk sektora prywatnego (Commercial Practices)

8. Wybór jednej z wyspecjalizowanych Agencji ONZ (Selection of Particular Types UN).

Procedury Banku Światowego charakteryzują się elastycznością pozwalającą na dostosowanie procedury przetargowej do rzeczywistych potrzeb projektowanej inwestycji, jest to korzystne dla tych inwestorów, którzy działają w sektorach o określonych preferencjach.

Należy zauważyć, że zasady wyboru konsultantów oparte na ocenie jakości i kosztach (QCBS) zostały zalecane dla zamówień publicznych ustawą federalną Stanów Zjednoczonych z roku 1949 oraz poprawką Brooks’a do tej ustawy.

Do wspomnianych wyżej niezbędnych zmian w podejściu do przetargów na pierwsze miejsce wysuwa się zasada swobodnego równoważenia kryteriów jakości konsultantów i wysokości ich wynagrodzenia. Jak podaje IBRD, przetarg oparty na zasadach konkurencji wśród firm z krótkiej listy, która uwzględnia jakość i koszt usług, przy wyborze firmy wygrywającej, koszt jako czynnik przy ocenie ofert powinien być stosowany w sposób rozważny. Natomiast punktacja przyznawana za jakość i koszt powinna być ustalana dla każdego przypadku osobno, w zależności od charakteru zadania.

Proces przygotowania przetargu na wybór konsultantów może dotyczyć różnych faz przygotowania inwestycji, a mianowicie wybór konsultantów do opracowania:

- dokumentacji przedprzetargowej
- studium wykonalności
- materiałów przetargowych
- przeprowadzenia przetargu
- specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót
- przedmiaru robót wg kryteriów zaleconych przez IBRD
- umowy wraz z ogólnymi i szcze-

gólnymi warunkami umowy oraz powołania:

- inżyniera budowy
- inwestora zastępczego.

Inwestor – zamawiający ma pod tym względem swobodę działania w ramach racjonalnie ustalonych prac przygotowawczych, które podlegają kontroli IBRD. Dostęp do środków na inwestycje, jaki przewiduje Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007-2013, spowoduje znaczne ożywienie na rynku inwestycyjno-budowlanym. Dlatego dostosowanie naszych dotychczasowych zasad postępowania w dziedzinie inwestycji do nowych możliwości stawia obecnie nowe zadania w dziedzinie organizowania prac projektowych. Może w tym pomóc działalność organizacji pozarządowych, które mogą zaproponować bądź wykreować nowe trendy rozwoju.

Biorąc pod uwagę fakt, że dotychczas kontestowano metody doboru wykonawców projektów według kwalifikacji i kosztów, zarówno przez zamawiających jak i wykonawców projektów architektonicznych i inżynierskich oraz tendencję do utrzymania poza-konkurencyjnych zasad podziału zamówień i ustalania sztywnych jednakowych dla wszystkich niezależnie od jakości stawek wynagrodzeń, adaptacja standardów międzynarodowych może napotykać na opory.

Należy mieć nadzieję, że autorytet Izby Projektowania Budowlanego pozwoli na wdrożenie wolno konkurencyjnych stosunków doboru wykonawców projektów budowlanych i że spełnione zostaną marzenia „Młodych Gniewnych” z lat siedemdziesiątych, krytykujących koszarową i byle jaką zabudowę polskich miast.

► INŻ. JERZY KUBISZEWSKI

Przypisy

¹ Dotychczas jedynym dokumentem w języku polskim jest nieoficjalne tłumaczenie publikacji Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju pt. „Guidelines Selection and Employment of Consultants by World Bank Borrowers”, z maja 2004 r.

Co dalej z projektami wykonawczymi?

Aktualne przepisy prawne dotyczące projektowania

Po 1990 r. przestały obowiązywać przepisy dotyczące projektowania i zakresu opracowania prac projektowych. Podstawowym aktem prawnym, który miał regulować sprawy związane z dokumentacją projektową, była ustawa Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r.

W pierwszej wersji Prawa budowlanego zdefiniowano m.in. projekt budowlany, którego opracowanie było niezbędne do uzyskania pozwolenia na budowę. Zakres i cel opracowania projektu budowlanego odpowiadał założeniom techniczno-ekonomicznym, które obowiązywały od lat 70. Pierwsza wersja Prawa budowlanego wymieniała również projekt wykonawczy, który był projektem realizacyjnym.

W latach 1994-2004 Prawo budowlane ulegało wielokrotnym modyfikacjom. Mimo 10-letniej dyskusji i krytycznych opinii aktualne przepisy nie uwzględniają licznych uwag środowiska inżynierów-projektantów. Projekt wykonawczy w dalszym ciągu nie ma swojego miejsca w obowiązujących przepisach.

Odnosnie projektów budowlanych, co do zakresu opracowania, wymaganych uzgodnień i kompletności, ustawodawca wydał rozporządzenia: rozporządzenie MSWiA z 3 listopada 1998 r. (Dz. U. nr 140, poz. 906) i aktualnie obowiązujące rozporządzenie ministra infrastruktury z 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. nr 120, poz. 1133).

Rozporządzenie określa szczegółowy zakres i formę projektu budowlanego stanowiącego podstawę do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę. Przeznaczenie projektu budowlanego zostało tu jednoznacznie określone, w przeciwieństwie do obowiązującej ustawy Prawo budowlane. Ma to bardzo istotne znaczenie dla interpretatorów Prawa budowlanego i autorów przepisów techniczno-budowlanych, którzy nie zawsze wiedzą, jakiemu celowi służy projekt budowlany.

Do roku 2004 nie doczekał się natomiast uregulowań prawnych projekt

wykonawczy. Był i jest projektem drugorzędym, którego zakres i formę opracowania, określał projektant według własnego uznania.

Rozporządzenie ministra infrastruktury z 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego, wymienia wprawdzie projekt wykonawczy, jednak przedstawione tu wymagania nie spełniają oczekiwań inwestorów.

Rozporządzenie ministra infrastruktury z 2 września 2004 roku Projekt wykonawczy

1. § 4.1. Dokumentacja projektowa, służąca do opisu przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych, dla których jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę, składa się w szczególności z:

- 1) projektu budowlanego w zakresie uwzględniającym specyfikę robót budowlanych;
- 2) projektów wykonawczych w zakresie, o którym mowa w § 5;
- 3) przedmiaru robót w zakresie, o którym mowa w § 6;
- 4) informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w przypadkach gdy jej opracowanie jest wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

2. § 5.1. Projekty wykonawcze powinny uzupełniać i uszczegóławiać projekt budowlany w zakresie i stopniu dokładności niezbędnym do sporządzenia przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego, przygotowania oferty przez wykonawcę i realizacji robót budowlanych.

2. Projekty wykonawcze zawierają rysunki w skali, uwzględniające spe-

cyfikę zamawianych robót i zastosowanych skal w projekcie budowlanym wraz z wyjaśnieniami opisowymi, które dotyczą:

- 1) części obiektu,
- 2) rozwiązań budowlano-konstrukcyjnych i materiałowych,
- 3) detali architektonicznych oraz urządzeń budowlanych,
- 4) instalacji i wyposażenia technicznego – których odzwierciedlenie na rysunkach projektu budowlanego nie jest wystarczające dla potrzeb, o których mowa ust. 1.

3. Projekty wykonawcze, w zależności od zakresu i rodzaju robót budowlanych stanowiących przedmiot zamówienia, dotyczą:

- 1) przygotowania terenu pod budowę;
 - 2) robót budowlanych w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów lub ich części oraz robót w zakresie inżynierii lądowej i wodnej, włącznie z robotami wykończeniowymi w zakresie obiektów budowlanych;
 - 3) robót w zakresie instalacji budowlanych;
 - 4) robót związanych z zagospodarowaniem terenu.
4. Wymagania dotyczące formy projektów wykonawczych przyjmuje się odpowiednio jak dla projektu budowlanego.

Uwagi do przepisów rozporządzenia ministra infrastruktury dotyczących projektów wykonawczych

Dobrze się stało, że po 10 latach od uchwalenia ustawy powstał akt prawny, w którym znalazł swoje umocowanie – projekt wykonawczy. Mamy obecnie świadomość, że dokumentacja projektowa składa się również z projektów wykonawczych – § 4.1.

Jednak szkoda, że ograniczono jego zakres opracowania, o którym mowa w § 5, co niniejszym spróbuję uzasadnić:

► Nieporozumieniem jest wymieniony w rozporządzeniu zakres opracowania projektów wykonawczych, które powinny uzupełniać i uszczegóławiać projekt budowlany. Już w roku 1999 Izba Projektowania Budowlanego („Wiadomości” nr 8/1999) przedstawiła identyczny pogląd: **„Z uregulowań prawnych wynika obowiązek zachowania zgodności realizacji obiektu z zatwierdzonym projektem budowlanym. Ponieważ realizacja obiektu jest wykonywana na podstawie projektu budowlanego i jego uszczegółowień zawartych w projekcie wykonawczym.”**

Przeznaczenie i zakres projektu budowlanego określa rozporządzenie z 3 lipca 2003 r. Projekt budowlany nie posiada znamion projektu wykonawczego i służy wyłącznie do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę. Projekt wykonawczy jest przecież projektem realizacyjnym, opracowaniem szczegółowym, kompletnym i dotyczy wszystkich branż. Nie można spłycać zakresu opracowania projektu wykonawczego do uszczegóławiania i uzupełnienia projektu budowlanego.

► W rozporządzeniu nie ma żadnych wymagań dotyczących zakresu opracowania. Jest to poważny mankament, a jego skutki ponoszą głównie inwestorzy. Dotychczas pokutuje pogląd, że zakres projektu wykonawczego może być określany dowolnie na warunkach umownych między zleceniodawcą a projektantem. Prowadzi to do licznych nieporozumień, a przedmiotowa dokumentacja jest w wielu przypadkach niekompletna.

► Formy projektu wykonawczego nie można wprost przyjąć jak w projekcie budowlanym. Z uwagi na zakres opracowania konieczna jest specyfikacja wielotomowej dokumentacji.

► Istotnym elementem projektu wykonawczego są obliczenia statyczne. Projekt budowlany wymaga przedłożenia przyjętych założeń konstrukcyj-

nych, schematów statycznych i podstawowych wyników obliczeń.

Nie ma wymogu wykonywania obliczeń szczegółowych, w praktyce wykonywane są najczęściej obliczenia wstępne uproszczone. Obliczenia powinny być integralnym elementem projektu wykonawczego i w formie oprawionego egzemplarza przekazane zleceniodawcy. Forma i zakres obliczeń powinny być zgodne z aktualną normą dotyczącą obliczeń.

► Zgodnie z obowiązującym Prawem budowlanym do wykonywania projektów wykonawczych nie są wymagane uprawnienia budowlane i nie wymagają one weryfikacji. Jest to oczywisty nonsens i skoro w ustawie popełniono błąd, to należało w omawianym rozporządzeniu ująć obowiązek posiadania uprawnień budowlanych i weryfikacji projektów.

► W rozporządzeniu brakuje istotnego paragrafu – wymogu, że projekt wykonawczy w zakresie obliczeń i rysunków należy opracować zgodnie z aktualnymi Polskimi Normami. Konieczność stosowania norm jednoznacznie określa zakres i szczegółowość opracowania zgodnie z aktualną wiedzą techniczną.

Obowiązek projektowania w oparciu o przepisy techniczno-budowlane i zasady wiedzy technicznej (art. 5. Prawa budowlanego), jest interpretowany i stosowany w sposób bardzo dowolny przez szerokie grono projektantów. Dowolność stosowania norm, często wycofanych i archiwalnych oraz niezajomość definicji normy, która stanowi element wiedzy technicznej, sprawia, że projekt wykonawczy jest niekompletny, opracowywany z licznymi błędami w obliczeniach i rysunkach.

I co dalej z projektami wykonawczymi?

Dalej będzie wszystko po staremu, jak dotychczas.

To znaczy, że projekty wykonawcze będą opracowaniami niekompletnymi, stanowiącymi uszczegółowienie projektu budowlanego w zakresie, o którym decydować będzie projektant-biuro projektów. Będą opraco-

wywane w sposób zupełnie dowolny w zakresie wiedzy technicznej, nie będą weryfikowane, a autorzy projektów nie będą musieli posiadać uprawnień budowlanych w zakresie projektowania.

Przykłady niewłaściwego opracowania projektów wykonawczych

Przedstawione poniżej przykłady są autentyczne, przytoczone z projektów opiniowanych przez autora w 2004 r. We wszystkich przypadkach w umowach zawartych między Inwestorem a Biurem Projektów, znalazł się warunek opracowania projektów wykonawczych.

Kompletność dokumentacji

Z reguły dokumentacja była niekompletna. Brakowało wielu opracowań projektowych, które powinny być wykonane w zakresie kompletnej dokumentacji wykonawczej obiektu. Przykładem niekompletnej dokumentacji, był brak następujących opracowań projektowych:

► projektu lekkiej obudowy hali przemysłowej

► projektu konstrukcji wsporczej pod instalacje technologiczne

► projektu pomostów roboczych i konstrukcji wsporczej pod urządzenia wentylacyjne

► projekt konstrukcji stalowej hali składał się wyłącznie z rysunków zestawczych konstrukcji i rysunków elementów konstrukcyjnych, wykonanych w stopniu uszczegółowienia niezgodnym z zakresem i sztuką wykonywania projektów wykonawczych. Z uwagi na liczne błędy merytoryczne rozwiązań konstrukcji oraz niekompletność, projekt nie nadawał się do realizacji

► w estakadzie stalowej pod rurociągi technologiczne zaprojektowano spawane połączenia montażowe słupów z rurociągami, a bardziej skomplikowane połączenia projektant zalecił dopasować na budowie.

Przykładem niekompletnego i niewłaściwie wykonanego projektu wykonawczego jest projekt silosu stalowego o wysokości 13.00 m i średnicy

3.60 m. Autor projektu nie dokonał podziału ścian silosu na elementy montażowe, podając wyłącznie całkowity wymiar blachy równy:

14 × 13 000 × 11 300 mm.

Należy zwrócić uwagę na to, że grubości blachy nie dostosowano do przebiegu sił związanych ze zmianą wysokości.

Obliczenia statyczne

Obliczenia statyczne są elementem najsłabszym w procesie projektowania i wykonywania projektów wykonawczych. W większości projektanci nie stosują podstawowej normy PN-90/B-03000 Projekty budowlane. Obliczenia statyczne. Obliczenia wykonywane są w niepełnym zakresie, w sposób uproszczony i nieczytelny, z częstym pominięciem aktualnych norm. Podstawowe zastrzeżenia do obliczeń, które występują najczęściej, to:

- brak spisu pozycji obliczeniowych
- brak szczegółowych założeń konstrukcyjnych
- nielogiczne opisywanie pozycji obliczeniowych, które nie mają odzwierciedlenia na rysunkach konstrukcyjnych i zestawczych, niedokładne przyjmowanie obciążeń
- brak schematów statycznych, obciążeń i wykresów sił wewnętrznych
- stosowanie nieaktualnych norm; dotyczy to najczęściej normy PN-59/B-03020 Grunty budowlane
- niekompletność wykonania, polega ona na pominięciu w obliczeniach wielu elementów konstrukcyjnych i wymiarowania połączeń
- obliczenia nieczytelne, niestaranie ręcznie pisane.

Koordinacja i weryfikacja projektów

Formalnie projekty są weryfikowane, lecz sądząc z licznie występujących błędów projektowych, jest to bardzo pobieżna i wyrywkowa weryfikacja, niepotwierdzona protokołem weryfikacji. W projektach wykonawczych nie znalazłem potwierdzenia wykonania koordynacji branżowej.

Wnioski

Obecny stan projektowania wymaga możliwie szybkiego uregulowania stanu prawnego i ustalenia właściwej rangi projektu wykonawczego.

► Należy dokonać nowelizacji rozporządzenia ministra infrastruktury z 2 września 2004 r., w którym najważniejszy projekt realizacyjny, od którego uzależniona jest niezawodność konstrukcji, optymalizacja ekonomiczna rozwiązań projektowych i trwałość budowli, był ujęty w randze projektów przysługującej mu z racji celu, któremu ma służyć.

Projekt wykonawczy nie może w żadnym przypadku być traktowany jako załącznik do projektu budowlanego i na dodatek o nieokreślonym zakresie opracowania.

► Projekty wykonawcze powinny być opracowywane i weryfikowane przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane.

► Zakres i szczegółowość opracowania projektów wykonawczych powinny być zgodne z wymaganiami aktualnych norm budowlanych dotyczących: obliczeń statycznych, konstrukcji i rysunków.

Konieczne jest wydanie przez

Ministerstwo Infrastruktury wykazu Polskich Norm zharmonizowanych z normami projektowymi.

Wykaz norm powinien być załącznikiem do omawianego rozporządzenia.

► W rozporządzeniu powinno się określić formę opracowania projektów wykonawczych.

Konkluzja

Należy przede wszystkim zwrócić uwagę na jakość projektów.

Niestety poziom sztuki projektowania jest bardzo niski, a efektem końcowym jest słaba jakość i niekompletna dokumentacja projektowa.

Często narzekamy, że wartość opracowania dokumentacji jest zaniżona.

Koszt opracowania dokumentacji na naszym rynku waha się w granicach 1-2% kosztów inwestycji, a u naszych sąsiadów, koszt ten stanowi 6-8%.

Skoro nie potrafimy wynegocjować wyższej ceny kosztów opracowania dokumentacji, ulegając presji Zamawiającego lub prawom rynku i zawarliśmy zaniżoną umowę na prace projektowe, to cena projektu nie może być usprawiedliwieniem niekompletnego i złej jakości opracowania projektowego.

Należy zadać sobie pytanie, czy jakość dokumentacji projektowej z uwagi na formę i zakres opracowania, jest adekwatna do wynegocjowanej wartości prac projektowych?

► MGR INŻ. PAWEŁ SCHUHMACHER

Rzeczoznawca Budowlany

w specjalności budowlano-konstrukcyjnej

w zakresie projektowania i budowy

60 lat działalności ITB dla budownictwa

Poniżej prezentujemy wystąpienie dr inż. Stanisława M. Wierzbickiego, dyrektora ITB, wygłoszone podczas seminarium „Dzień Inżyniera Budownictwa” zorganizowanym na Targach BUDMA 2005.

Rozpoczęcie działalności Instytutu Techniki Budowlanej nastąpiło z chwilą powołania Dekretem Rady Ministrów z 24 maja 1945 roku, zatwierdzonym przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej – Instytutu Badawczego Budownictwa, którego zadaniem było opracowywanie zagadnień naukowo-badawczych z zakresu budownictwa. Następnie zarządzeniem Ministrów Odbudowy, Przemysłu i Komunikacji z 12 września 1945 r. nadany został Instytutowi statut.

Statut określał, że Instytut jest instytucją naukowo-badawczą powołaną do prowadzenia badań w zakresie budownictwa i dróg kołowych w celu podniesienia stanu techniki budowlanej i drogowej oraz wykorzystania wszelkich zdobyczy naukowych i doświadczalnych w tym zakresie.

W parę lat później, zarządzeniem Ministra Budownictwa z 29 lipca 1949 roku został utworzony Instytut Techniki Budowlanej, który przejął cały majątek i zobowiązania Instytutu Badawczego Budownictwa utworzonego w maju 1945 roku. Zadaniem Instytutu było organizowanie i prowadzenie badań w zakresie techniki budowlanej, drogowej i sanitarnej, organizacji i mechanizacji wykonawstwa budowlanego oraz technologii materiałów budowlanych, a także wydawanie publikacji z zakresu wykonywanych zadań.

Zadania, które postawiono w 1945 roku, były wykonywane przez Instytut przez całe 60 lat jego działalności. Tematyka prowadzonych prac częściowo zmieniała się, nie tylko w zależności od potrzeb budownictwa, ale również w dużym stopniu w wyniku odczuwania przez władze budowlane chęci

doskonalenia zaplecza badawczego budownictwa poprzez okresowe reorganizacje. W wyniku takich reorganizacji z Instytutu Techniki Budowlanej skutecznie została wyprowadzona problematyka budownictwa drogowego i instalacji sanitarnych.

Przez 60 lat działalności prace ITB służyły rozwojowi techniki budowlanej, jakości budownictwa oraz zapewnieniu ochrony interesów użytkowników obiektów budowlanych. W różnych okresach zmieniały się priorytety, tematyka i zakres prowadzonych prac, ale podstawowa problematyka prac prowadzonych w ITB nie uległa zasadniczej zmianie i jest kontynuowana obecnie.

Przy takich okazjach jak Jubileusz Instytutu trzeba doceniać znaczenie dwóch spraw:

► czerpania wiedzy z tradycji i doświadczeń lat minionych, co jest niezbędne dla dobrze rozumianej i potrzebnej kontynuacji,

► oraz spojrzenia w przyszłość i budowania w dniu dzisiejszym podstaw do pracy w przyszłości.

Po 60 latach istnienia Instytutu Techniki Budowlanej – podstawowy cel jego działalności, określony w chwili powołania Instytutu, tj. prowadzenie badań w zakresie budownictwa i upowszechnianie wiedzy o wynikach tych badań – jest nadal aktualny. Inne są jednak uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, w jakich obecnie pracuje ITB. Te zmienione uwarunkowania są w znacznej mierze wynikiem transformacji polskiej gospodarki, jaka miała miejsce w ostatnich 15 latach. Instytut sprostał wyzwaniom, które spowodowała ta transformacja, i jest dzisiaj silną jednostką badawczą

potrzebną polskiemu budownictwu. Przez lata działalności, prace ITB ukierunkowane były i są na potrzeby różnych grup inżynierów budownictwa:

- projektantów,
- wykonawców,
- pracowników nadzoru inwestorskiego i budowlanego,
- rzeczoznawców.

Obecnie inżynierowie z tych grup zawodowych są członkami Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Od powstania Instytutu Techniki Budowlanej zajmowano się w nim tworzeniem podstaw naukowych do opracowywania norm projektowania i formułowania norm. Dzisiaj pracujemy w tej dziedzinie nad normami europejskimi – EUROKODAMI.

Opracowywanie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki, było i jest dzisiaj tematem prac Instytutu. Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, będące niegdyś dokumentem obowiązującym, były opracowywane w ITB. Przed kilkoma laty, przy kolejnej nowelizacji prawa budowlanego przestały mieć charakter obowiązujący, ale ostatnio środowisko budowlane zgłaszało do ITB postulaty opracowania takich dokumentów i wydaliśmy już Warunki dla różnych grup robót. Mogą one stanowić podstawę do określenia zakresu i warunków odbioru robót, będących przedmiotem kontraktów: inwestor – wykonawca.

Nieprzerwanie powstają w ITB instrukcje, wytyczne, poradniki cieszące się dużym zainteresowaniem inżynierów budowlanych.

We współczesnym budownictwie coraz częściej mamy do czynienia

z realizacją obiektów budowlanych, w których stosowane nowe rozwiązania techniczne, stanowią poważne wyzwanie dla projektantów i wykonawstwa. Instytut zawsze czynnie uczestniczył we wprowadzaniu do budownictwa nowatorskich rozwiązań, a ostatnio coraz częściej jest zapraszany do współpracy, począwszy od etapu projektowania jako konsultant przy realizacji unikalnych trudnych technicznie obiektów budowlanych.

Odnotować jednak trzeba, że od 1 maja ubiegłego roku polski przemysł wyrobów budowlanych działa już w warunkach regulacji prawnych obowiązujących w Unii Europejskiej. Nowa ustawa o wyrobach budowlanych uchwalona przez Sejm w roku ubiegłym oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia, zapewniły zgodność polskich przepisów z przepisami unijnymi. Na podkreślenie zasługuje równoległość i spójność systemów

krajowego i unijnego, dotyczących wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych. W takim uregulowaniu tej sprawy nie jesteśmy wyjątkiem, gdyż z równoległością systemów mamy do czynienia również w „starych” krajach członkowskich.

Wspomnieć też chciałbym, że Instytut Techniki Budowlanej jest od 1 maja ubiegłego roku jednostką notyfikowaną Komisji Europejskiej w zakresie laboratorium badawczego, certyfikacji wyrobów i kontroli produkcji oraz wydawania Europejskich Aprobát Technicznych na wyroby budowlane. Pozwala to na wykonywanie przez polską jednostkę badawczą pełnego zakresu prac niezbędnych przy wprowadzaniu przez polski przemysł wyrobów budowlanych na jednolity rynek europejski.

Instytut Techniki Budowlanej jest aktywnym członkiem organizacji międzynarodowych, w tym – co ma obecnie duże znaczenie – europej-

skich, takich jak: Europejski Komitet Normalizacyjny – CEN, Europejska Sieć Instytutów Badawczych Budownictwa – ENBRI i Europejska Organizacja Aprobát Technicznych – EOTA.

Mam wielką satysfakcję, że pierwsze wystąpienie na temat 60-lecia ITB w 2005 roku – jubileuszowym – jest w programie „Dnia Inżyniera Budownictwa”, spotkaniu zorganizowanym przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa zrzeszającą kilkadziesiąt tysięcy inżynierów i że odbywa się na największych targach budowlanych – jakimi jest BUDMA. Chcę przekazać na ręce Panów prof. Zbigniewa Grabowskiego i prezesa Bogusława Zalewskiego, reprezentujących władze Izby i Międzynarodowych Targów Poznańskich, serdeczne podziękowanie za umożliwienie dyrektorowi Instytut Techniki Budowlanej powiedzenia tych paru słów na tak znaczącej imprezie. ◀

Bank BISE - doświadczony partner na długie lata

**PRACUJESZ NAD PROGRAMEM REWITALIZACJI?
POTRZEBUJESZ POMYSŁÓW LUB PORADY PRAKTYKA
W ZAKRESIE MONTAŻU FINANSOWEGO?**

**Sięgnij po doświadczenia Banku Inicjatyw Społeczno Ekonomicznych,
który od lat wspiera rewitalizację spontaniczną:**

- termomodernizację
- inwestycje w ochronę zdrowia
- tworzenie parków technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości

Bank Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych SA
Centrala, ul. Dubois 5a, 00-184 Warszawa, rewitalizacja@bise.pl, www.bise.pl

Powołanie Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego

Premier Marek Belka powołał z dniem 18 lutego 2005 r. **Marka Wojciecha Naglewskiego** na stanowisko Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Jednocześnie, w związku z upływem kadencji, Prezes Rady Ministrów odwołał z tego stanowiska **Andrzeja Urbana**, wyrażając mu podziękowanie za pracę.

Uroczystego wprowadzenia do Urzędu nowo mianowanego Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego dokonał

dr Andrzej Bratkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury odpowiedzialny za sprawy budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkalnictwa.

Marek Wojciech Naglewski, ur. w 1946 r. w Tuliszkowie, pow. Turecki. Z wykształcenia jest geodetą, inżynierem budownictwa i dr. nauk technicznych. Wykładowca w Wyższej Szkole Gospodarowania Nieruchomościami

w Warszawie i Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie. Posiada uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji, kartografii i szacowania nieruchomości. Jest biegłym sądowym. ◀

Warsztat pracy projektanta konstrukcji

Głównym tematem XX jubileuszowej Ogólnopolskiej Konferencji inżynierów projektantów, która odbyła w dniach 1-4 marca w Ustroniu-Wiśle, były nowe rozwiązania konstrukcyjne, materiałowe i technologiczne posadowienia budowli, ścianki szczelne i szczelinowe oraz kotwy gruntowe.

Wydarzeniem pierwszego dnia konfe-

rencji było otwarte zebranie Komitetu Projektowania ZG PZiTb współorganizowane przez Izbę Projektowania Budowlanego. Podczas tego spotkania dr inż. Kazimierz Staśkiewicz – ekspert w sprawach wycen prac projektowych – omówił temat specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych.

Uczestnicy wzięli udział w dyskusjach

środowiskowych, spotkaniach plenarnych i wysłuchali blisko 40 wykładów, obejrzeni także specjalistyczne prezentacje firm budowlanych i produkcyjnych. Konferencję zakończyła sesja na temat norm geotechnicznych. ◀

Nauka i przemysł

Polska Platforma Technologiczna Budownictwa to organizacja, której celem jest integracja środowisk naukowo-badawczych i gospodarczych. Inicjatywie powstawania polskich platform branżowych patronuje Ministerstwo Nauki i Informatyzacji. Wiosną 2003 roku Rada Europejska zainicjowała powstawanie narodowych platform technologicznych jako forów, grupujących najważniejsze prywatne i publiczne instytucje odpowiedzialne za rozwój technologiczny. W pracach platform biorą udział przedstawiciele nauki, przemysłu, finansów, reprezentanci rządu i samorządów oraz organizacje społeczne. Platformy z poszczególnych krajów uczestniczą w działalności Europejskich Platform Technologicznych. W ramach nowe-

go VII Programu Ramowego Unii Europejskiej – platformy mogą otrzymać 30 mld euro na przedsięwzięcia innowacyjne, które uczynią gospodarkę europejską nowoczesną, konkurencyjną i nieszkodzącą środowisku.

Działalność platform technologicznych pozwoli na sformułowanie potrzeb badawczych w poszczególnych sektorach polskiej gospodarki.

Polska Platforma Technologiczna Budownictwa powstała w 2004 r. z inicjatywy ASM – Centrum Badań i Analiz, a wśród jej założycieli znaleźli się m.in.: Krajowy Związek Pracodawców Budownictwa, Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Ramowych UE oraz kilkanaście firm branżowych, m.in. GRUPA ATLAS, Opczno, Sokółka, Bras i Sanitec Koło.

Platforma zrzesza konstruktorów, architektów, deweloperów, stowarzyszenia branżowe i producentów oraz dwanaście instytutów związanych z budownictwem. Ważne jest wytyczenie kierunków prac naukowych i stworzenie wizji długotrwałego rozwoju, o perspektywie sięgającej 2030 r. Opracowane w ramach platformy założenia mają wytyczyć kierunki rozwoju przemysłu. PPTB, aby zapewnić maksymalnie szeroką reprezentatywność działań w różnych obszarach, została zorganizowana w grupy: miasta i budynki, infrastruktura, materiały budowlane, zrównoważony rozwój, zdrowie i bezpieczeństwo, jakość życia, dziedzictwo kulturowe. ◀

Rusztowania budowlane

Przepisy i normy (1)

Problematyka dotycząca zarówno przepisów, jak i norm odnoszących się do projektowania, budowy i eksploatacji rusztowań budzi wiele dyskusji i sporów, gdyż dziedzina ta jest nadal nieuporządkowana. Przeszarość naszych przedmiotowych norm z 1996 r., niespójność zapisów rozporządzeń, wprowadzenie w końcu ubiegłego roku pakietu norm europejskich oraz brak szczegółowych odniesień w ustawie Prawo budowlane, powoduje chaos w tej materii, a co za tym idzie wiele konfliktów i sporów na placach budowy.

Między innymi dlatego w 1998 r. powstało Ogólnopolskie Stowarzyszenie Firm Rusztowaniowych, dziś, po przekształceniach organizacyjnych, działające jako Polska Izba Gospodarcza Rusztowań. Organizacja ta angażuje się w prace nad projektami wielu przepisów i uregulowań, dotyczących branży, wierząc, że w końcu działanie to doprowadzi do powstania przejrzystych, klarownych oraz spójnych i logicznych przepisów, odnoszących się wprost do otaczającej nas rzeczywistości, rozwoju technologicznego i stosowanej praktyki na naszych budowach.

Najważniejszym z przepisów szerzej omawiającym problematykę rusztowań jest rozporządzenie ministra infrastruktury z 6 lutego 2003 r. w sprawie bhp podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. nr 47, poz. 401). Dokument ten w rozdziale 8 – Rusztowania budowlane i pomosty robocze oraz w rozdziale 9 – Roboty na wysokości, przedstawia zbiór zasadniczych nakazów i zakazów przy budowie i eksploatacji rusztowań. Między innymi, na bazie tego właśnie przepisu przeprowadzane są kontrole rusztowań przez PIP. Zapisy rozdziału 8 zawierają ogólne wymagania w zakresie wszystkich rusztowań i podestów ruchomych i są to: wymagania prawne (§ 108-111 oraz § 127), wymagania ergonomiczne (§ 112 i 113), wymagania w zakresie konstrukcji rusztowań (§ 114-119), wymagania bhp (§ 120-125) oraz wymagania dodatkowe w stosunku do rusztowań jezdnych i podestów ruchomych (§ 126-132).

Rozporządzenie przede wszystkim stawia wymóg – co jest bardzo ważne – posiadania dokumentacji technicznej do każdego

montowanego rusztowania, przy czym dla typowych rusztowań systemowych jako dokumentacja może być użyta instrukcja montażu i eksploatacji rusztowania danego systemu, natomiast dla rusztowań nietypowych (rusztowania systemowe, które nie są zawarte w instrukcji montażu i eksploatacji dla danego systemu oraz rusztowania niesystemowe) każdorazowo musi być wykonywany projekt techniczny.

Innym niezwykle ważnym przepisem jest zapis mówiący o obowiązku posiadania przez monterów rusztowań uprawnień montażowych, który został wprowadzony rozporzą-

lacie użytkowane podczas pracy, a także sprzęt do tymczasowej pracy na wysokości, w szczególności drabiny i rusztowania”. Taki zapis kłóci się nie tylko ze zdrowym rozsądkiem, ale również z rozporządzeniem ministra infrastruktury, które przywołaliśmy, wyraźnie definiujące rusztowanie – jako tymczasową konstrukcję budowlaną. Podobna definicja funkcjonuje w dokumentach unijnych, np. w dokumencie Konwencji nr 167, gdzie rusztowanie definiuje się jako „każdą tymczasową konstrukcję zamocowaną, zawieszoną lub ruchomą, a także części ją podtrzymujące, która jest używana do utrzymywania pracow-

dzeniem ministra gospodarki z 20 września 2001 r. (Dz. U. nr 118, poz. 1263). Choć sam zapis jest konieczny i słuszny, i o taką regulację PIGR wnosiło od początków swego istnienia, to jednak umieszczenie go w tym konkretnym rozporządzeniu – a więc w przepisie dotyczącym maszyn i innych urządzeń technicznych, Izba uważa za niewłaściwe. Nie zgadza się również z innym zapisem, a mianowicie rozporządzeniem ministra gospodarki, pracy i polityki socjalnej z 30 września 2003 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bhp w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. nr 178, poz. 1745), gdyż oba te przepisy klasyfikują rusztowanie jako maszynę podając, że przez słowo maszynę: „należy rozumieć wszelkie maszyny i inne urządzenia techniczne, narzędzia oraz insta-

ników i materiałów lub do uzyskania dostępu do każdej konstrukcji, która nie jest jednak „urządzeniem dźwigowym”. O ujednoczenie definicji rusztowania i uporządkowanie zapisów na ten temat we wszystkich obowiązujących dokumentach, już od dłuższego czasu zabiega nasze środowisko.

Kolejny bardzo ważny zapis rozporządzenia mówi o wymogu odbioru rusztowania przed rozpoczęciem eksploatacji oraz w jaki sposób powinna ta czynność być udokumentowana. Każde rusztowanie przed rozpoczęciem eksploatacji musi zostać odebrane przez uprawnioną do tego osobę, co musi być potwierdzone protokołem odbioru rusztowania (o protokole odbioru rusztowania szerzej pisaliśmy w nr 1/05 „Inżyniera Budownictwa”). Niestety przepis ten nie precyzuje kto jest osobą uprawnioną, co w praktyce jest powo-

dem bardzo wielu nieporozumień. Biorąc to pod uwagę oraz liczne zapytania zainteresowanych problemem osób, zwróciliśmy się o wyjaśnienie tego zapisu do PIP i GUNB. Otóż na dzień dzisiejszy osobą uprawnioną jest osoba posiadająca uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń lub mostowej bez ograniczeń i w ograniczonym zakresie oraz jest członkiem właściwej izby samorządu zawodowego. Nie bez powodu podajemy, że jest to zapis obowiązujący dziś, ponieważ w nowelizowanym obecnie projekcie rozporządzenia o samodzielnych funkcjach technicznych w budownictwie delegacja do uprawnień w zakresie specjalności mostowej znika.

Dalsze zapisy omawianego dokumentu stawiają wymogi w zakresie:

- posiadania przez każde rusztowanie tablicy informacyjnej,
- konstrukcji rusztowań i jej części składowych oraz wyposażenia – pomostów i pionów komunikacyjnych,
- kotwienia rusztowania,
- stosowania urządzeń transportowych oraz uziemienia rusztowania,
- równoczesnej pracy na różnych poziomach rusztowania, ale w jednym pionie,
- budowy rusztowania lub w trakcie jego eksploatacji w sąsiedztwie napowietrznych linii elektroenergetycznych,
- budowy i eksploatacji rusztowań w warunkach dużego wiatru, burz i śniegu,
- nakłada konieczność stosowania indywidualnych środków ochrony,
- określa właściwe zachowania osób zarówno budujących, jak i eksploatujących rusztowania,
- odnosi się do przeglądów rusztowań oraz do pracy wykonywanych na ruchomych pomostach roboczych i rusztowaniach przejezdnych.

Również istotnym zapisem zwłaszcza dla nowoczesnych rusztowań systemowych, który pojawił w tym rozporządzeniu – o co środowisko rusztowaniowe zabiegało wiele lat – to dopuszczenie właśnie w rusztowaniach systemowych montowania barierki na wysokości 1,0 m. Naturalnie odpowiednie zapisy innych rozdziałów tego rozporządzenia mają również zastosowanie przy budowie rusztowań, a później w pracach na rusztowaniu.

Mimo że rozwinięcie i uszczegółowienie niektórych przepisów tego dokumentu można

znaleźć w normach przedmiotowych, to jednak zarówno w zapisach norm jak i ww. rozporządzenia pozostaje wrażenie pewnego chaosu, niejasności, braku precyzyjnych określeń, a także luk w tematyce, np. rusztowań jezdnych.

Wykaz dokumentów w zakresie obowiązujących przepisów – dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa pracy, jakie firmy budujące rusztowania i te które później je użytkują, zobowiązane są do ich przestrzegania – można znaleźć na stronie Izby www.rusztowania-izba.org.pl w dziale przepisy. Tam w odpowiednich tabelkach są zestawione wszystkie przepisy, jakie obowiązują na dzień dzisiejszy.

Jeżeli chodzi o odpowiedzialność za prace związane z rusztowaniami, wiadomo jest, że kiedy mamy do czynienia z prowadzeniem robot budowlanych, wymagających ustanowienia kierownika budowy (art. 42 ust. 1 ustawy Prawo budowlane), taką osobą jest kierownik budowy. Inwestor, który zazwyczaj jest osobą nieposiadającą odpowiednich kwalifikacji budowlanych, zobowiązany jest zapewnić objęcie tej funkcji przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane. Oświadczenie o przyjęciu obowiązków musi zostać przekazane do właściwego organu nadzoru budowlanego (art. 41 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo budowlane). Ustanowiony przez inwestora kierownik budowy jest osobą odpowiedzialną za zorganizowanie i kierowanie całością budowy, tzn. za wszelkie wydarzenia mające miejsce na terenie budowy, w tym montaż i demontaż rusztowań oraz za prawidłowe prowadzenie dokumentacji budowy (art. 21a - 23 ustawy Prawo budowlane). Odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawidłowy przebieg robot budowlanych spoczywa na nim do czasu zakończenia budowy. Natomiast gorzej jest w przypadku kiedy nie ma wymogu ustanowienia kierownika budowy. Przepisy nie mówią kto jest odpowiedzialny i jaka jest procedura w takiej sytuacji, a przecież mnóstwo mamy takich sytuacji, np. przy budowie z rusztowań estrad, trybun, reklam itp.

Do kontroli rusztowań w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy uprawnieni są inspektorzy pracy na podstawie przepisów ustawy z 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2001 r. nr 124, poz. 1362). Poniżej przedstawiamy wykaz dokumentów, jakie mogą

być wymagane przez PIP przy kontroli rusztowań:

- dokumentacja producenta albo projekt indywidualny rusztowania,
- instrukcja montażu, użytkowania i demontażu rusztowania,
- dokumenty potwierdzające uprawnienia budowlane i przynależność do właściwej izby samorządu zawodowego projektantów oraz osób nadzorujących montaż, demontaż i konserwację rusztowań,
- świadectwa kwalifikacyjne osób zatrudnionych przy montażu,
- zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku,
- plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie, jeżeli wykonywany jest montaż, demontaż i konserwacja rusztowań przy budynkach wysokich i wysokościowych (wymaganie w stosunku do kierownika budowy, a nie firmy montującej rusztowanie),
- dziennik budowy lub protokół odbioru z wpisem osoby uprawnionej do odbioru rusztowania.

▶ DANUTA GAWĘCKA

Dyrektor Polskiej Izby Gospodarczej Rusztowań

RODOS.com.pl
sprawny i szybki program do kosztorysowania

6.0
wersja

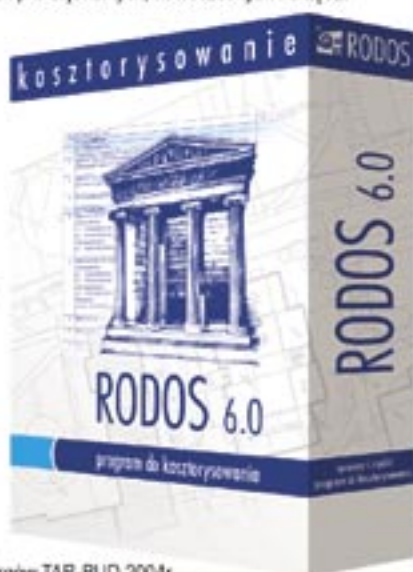
Rodos 6.0 to wszechstronny i ergonomiczny program do kosztorysowania wspomaga prace uczestników procesów inwestycyjnych w budownictwie. Szacowanie i rozliczenie kosztów odbywa się w przyjaznym dla użytkownika środowisku z zastosowaniem profesjonalnych, nowoczesnych narzędzi i technologii.

Złoty medal
Międzynarodowych Targów
Poznańskich 2005r.

Złota lgitca wrocławskich targów TAR-BUD 2004r.

PIERWSZY W POLSCE

UZYSKAŁ REKOMENDACJĘ JAKOŚCI SKB

Rodos 6.0 został najwyższej oceniony przez niezależnych ekspertów i jako pierwszy – do tej pory jedyny – przeszedł proces certyfikacji, i uzyskał Rekomendację Jakości Stowarzyszenia Kosztorysantów Budowlanych.

PIERWSZY W POLSCE

W RANKINGACH OPROGRAMOWANIA

Rodos 6.0 w latach 2003 i 2004 zajął dwukrotnie pierwsze miejsce w rankingach Kalejdoskopu Budowlanego na najlepszy program do kosztorysowania.

PIERWSZY W POLSCE

PRZENOŚNY PROGRAM DO KOSZTORYSOWANIA

Rodos 6.0 Mobil to pierwszy i jedyny przenośny program do kosztorysowania – zajmuje na dysku niecałe 35MB.

mobil

KOPRIN
rozwiązania dla budownictwa

75-062 Koszalin, ul. Wyszyńskiego 1
tel.: (094) 347 13 00, fax: (094) 347 13 05
www.rodos.com.pl

Program Rodos dostępny jest w sieci dystrybucji na terenie całego kraju.

proSTAR
www.prostar.pl

Siedzisko dla obiektów sportowych
WO-03 produkcji PROSTAR – POZNAŃ

**Złoty Medal Międzynarodowych Targów
Poznańskich BUDMA 2005**

Główne zalety produktu:

1. Wykonanie siedziska metodą wtryskową z wysokiej jakości polipropylenu
 2. Wzmocniona konstrukcja gwarantuje wysoką wytrzymałość na akty wandalizmu
 3. Odporność na niskie i wysokie temperatury oraz promieniowanie UV
 4. Ergonomiczne profilowanie
 5. Prosty i tani sposób montażu
- Siedzisko posiada świadectwa i atesty: trudnozapałności, toksyczności, wytrzymałościowe i ergonomii.

Dla zapoznania się z pełnym asortymentem produkowanych siedzeń, sportowych, audytorijnych, foteli kinowo-teatralnych, prosimy o kontakt z firmą pod adresem:

proSTAR

P.P.H.U. „PROSTAR”
60-327 Poznań, ul. Marszałkowska 26
tel./fax. (061) 867-92-77
tel. 662-18-01, 662-18-02
e-mail: prostar@prostar.pl
www.prostar.pl

HENKEL, „marka jak przyjaciel” jest obecna na światowych rynkach od 127 lat i cały czas dostarcza produkty z szeroko rozumianego działu chemii, które ułatwiają codzienne życie i czynią je przyjemniejszym. Jednym z obszarów aktywności firmy HENKEL jest chemia budowlana, obecna na rynku polskim od 15 lat, a produkowana w kraju od 14 lat. Oferta obejmuje dwie marki, mające wieloletnią tradycję rynkową:

- **Ceresit**, która 100 lat temu zaistniała na rynku, wprowadzając po raz pierwszy w historii domieszkę uszczelniającą do betonu, która nie była na bazie bitumów; rozwiązanie to wzbudziło wówczas tak duże zainteresowanie, że marka ta miała swoje biura handlowe w całej Europie i Ameryce Północnej; z całą pewnością biuro takie istniało w Warszawie w 1913 roku, w czasie zaborów; na kanwie sukcesu rynkowego tego produktu, z upływem czasu, oferta marki Ceresit wzrosła do prawie stu pozycji z zakresu klejów mineralnych, spoin, materiałów do wykonywania posadzek, hydroizolacji, systemów ociepleniowych, systemów renowacji starego budownictwa i napraw konstrukcji żelbetowych i szeregu materiałów pomocniczych.

- **Thomsit**, znacznie młodsza, obecna na rynku od blisko 60 lat, oferuje wszystko, co jest potrzebne do wykonywania posadzek w budynkach użyteczności publicznej i mieszkaniowych, począwszy od materiałów do napraw starych podłoży pod posadzki, poprzez różnego rodzaju gotowe podkłady mineralne, kleje do wszelkiego rodzaju wykładzin, a skończywszy na klejach, lakierach i olejach parkietowych.

15 lat temu, w dawnych zabudowaniach kopalni rudy żelaza, 5 km od centrum Stąporkowa, małego miasteczka w województwie świętokrzyskim, pojawił się magazyn produktów Ceresit. W rok później w tym samym miejscu powstała pierwsza z obecnych trzech fabryk chemii budowlanej tej marki. Henkel

był jedną z pierwszych firm, które wprowadziły na rynek polski **gotowe zaprawy klejowe** na bazie cementu, do układania płytek ceramicznych. Sztandarowym produktem była zaprawa Ceresit CM 11. Sukces rynkowy spowodował dynamiczny rozwój oferty materiałowej. Pojawiły się kleje do płyt marmurowych, kleje elastyczne Ceresit CM 17, CM 117 i nowej generacji – z lekkimi wypełniaczami – Ceresit CM 18. Trudno kleić płytki ceramiczne bez odpowiedniej spoiny. Stąd **spoiny mineralne, elastyczne** oraz najnowszej generacji, z tzw. efektem perlenia – Ceresit CE 40.

Ponieważ nawet najlepiej wyspoinowane i przyklejone płytki ceramiczne nie stanowią izolacji przeciwwodnej, niezbędnym uzupełnieniem oferty stały się **powłoki uszczelniające**, zwane czasami „płynnymi foliami”: dwuskładnikowa Ceresit CL 50 i jednoskładnikowa Ceresit CL 51, spełniające wymogi izolacji typu lekkiego i średniego. W przypadku większych obciążeń wodą (zbiorniki baseny) stosuje się powłoki na bazie cementu, posiadające dopuszczenie do kontaktu z wodą pitną – Ceresit CR 65 i wersję elastyczną – Ceresit CR 166. Ten ostatni produkt ma najszersze spektrum zastosowań: może być stosowany wewnątrz i na zewnątrz budynków, jako izolacja nawet typu ciężkiego, wytrzymuje parcie 20 m słupa wody, jak również parcie ujemne (na odrywanie) 7 m słupa wody, wytrzymuje chemicznie oddziaływanie cieczy o pH od 4,5 do 13,5. Jest odporny na ścieranie, jego 3 mm warstwa zastępuje 6,9 cm otuliny betonu B 25 jako ochrona stali zbrojeniowej.

Płytki ceramiczne są układane nie tylko na ścianach, ale również na posadzkach. Stąd w ofercie materiałów marki Ceresit znajdują się **gotowe jastyrychy i posadzki samopoziomujące** do stosowania na zewnątrz i wewnątrz, wytrzymujące obciążenia występujące w magazynach i halach produkcyjnych.

Dla obiektów przemysłowych, gdzie na posadzki i ściany oddziałują środki chemiczne, Ceresit ma w swojej ofercie **chemoodporne powłoki izolacyjne**, kleje i spoiny, posadzki żywiczne.

Ściany budynków wymagają zabezpieczenia nie tylko od wewnątrz, ale również od zewnątrz. W częściach podziemnych **izolacje przeciwwodne** można wykonać przy zastosowaniu **mas bitumicznych** w układzie Ceresit CP 41/CP 43 lub przy zastosowaniu **membran samoprzylepnych** Ceresit BT 12 lub BT 21, szczególnie polecanych do izolacji tarasów, odwróconych dachów.

Konsekwencją rozwoju materiałów pod marką Ceresit do profesjonalnych izolacji, jest płyn pozwalający na wykonywanie lub odtwarzanie zniszczonych izolacji w murach z kamienia, cegły, bloczków betonowych, ścianach betonowych. Płyn Ceresit CO 81 jest kompozycją alkalicznych krzemianów i metylosilikonianów, które są stosowane z powodzeniem od dziesięcioleci, mają działanie hydrofobizujące i blokują kapilary. W efekcie, najpierw pojawia się spadek wilgotności wywołany działaniem żelu krzemowego, a to z kolei umożliwia rozwinięcie efektu hydrofobizacji przez metylosilikoniany. Hydrofobizujące działanie metylosilikonianów niweluje zagrożenie wywołane przez skurcz wysychającego żelu krzemowego i tworzenie się wtórnego układu kapilarnego.

Naturalną konsekwencją wprowadzenia tego produktu do oferty, był rozwój całego **systemu materiałów do renowacji starego budownictwa**. Początek stanowiły tynki reno-

wacyjne Ceresit: CR 61 – podkładowy, CR 62 – renowacyjny, spełniające wymagania WTA i szpachlówka CR 64. System ten aktualnie wzbogacony jest o preparat do napowietrzania tradycyjnych tynków Ceresit CO 84, środek grzybobójczy Ceresit CT 99, preparat impregnacyjny Ceresit CT 13. Ta grupa produktów jest stale rozwijana i wzbogacana o nowe materiały.

W dziedzinie **napraw konstrukcji betonowych** marka Ceresit również ma coś do zaoferowania. Jest to system PCC, zaprojektowany dla napraw betonów o wytrzymałości od B 25 wzwyż, obejmujący zabezpieczenie antykorozyjne stali zbrojeniowej, warstwę kontaktową oraz zaprawę naprawczą i szpachlówkę. System ten uzupełniają materiały powłokowe do powierzchniowego zabezpieczenia konstrukcji na bazie mineralnej lub akrylo-lateksowej. Dla betonów niższych klas materiałem naprawczym mogą być zaprawy cementowe modyfikowane emulsjami polimerowymi.

Mocną ofertę materiałową Ceresit stanowią **systemy ociepleń (BSO)**, z wykorzystaniem styropianu – system **Ceresit VWS** i wełny mineralnej – system **Ceresit WM**. W systemie VWS, jako kleje zastosowanie mają zaprawy Ceresit CT 83 lub CT 85. CT 85 występuje również w wersji zimowej. Do zatapiania siatki zbrojeniowej stosuje się zaprawę VWS CT 85. Wykończenie elewacji stanowią tynki mineralne, akrylowe, silikatowe i silikonowe. Wszystkie dostępne są w dwóch rodzajach faktur: „kamyczkowej” i „kornikowej” oraz różnych rodzajach uziarnienia. Tynki Ceresit mogą być barwione w masie lub malowane odpowiednio dobranymi farbami: mineralnymi, akrylowymi, silikatowymi i silikonowymi.

Tynki mineralne Ceresit dostępne są w 7 pastelowych kolorach, wszystkie pozostałe tynki i farby Ceresit – w atrakcyjnej gamie 162 kolorów. Sieć mieszalników u dystrybutorów materiałów Ceresit w całej Polsce umożliwia dostarczenie tynku lub farby w wybranym z palety barw kolorze, na plac budowy, najpóźniej w ciągu 48 godzin od złożenia zamówienia.

W przypadku ociepleń z zastosowaniem wełny mineralnej, do klejenia i mocowania siatki stosuje się zaprawę WM Ceresit CT 190. Do wykończenia elewacji stosowane są tynki i farby mineralne oraz silikatowe.

Ofertę marki Ceresit wzbogacają materiały uzupełniające, służące **kotwieniu konstrukcji, tamowaniu przecieków** (np. cement błyskawiczny CX 1 wiążący w ciągu ok. 50 sek.), **wykonaniu podlewek pod maszyny** (CX 15 o wytrzymałości rzędu 70 MPa), silikony, piany poliuretanowe.

W ofercie materiałów marki Thomsit można znaleźć środki do naprawy rys w starym podłożu pod posadzki, jego zagruntowania, wzmocnienia powierzchniowego, częściowego zablokowania dyfuzji wilgoci, masy samopoziomujące i podkłady pod posadzki, kleje do wykładzin dywanowych czy typu tarket, gumolit, środki do ich czyszczenia i utrzymania. Specjalnym produktem jest klej umożliwiający odprowadzanie ładunków elektrycznych z powierzchni posadzek. Osobną grupę stanowi system parkietowy, obejmujący podkłady pod tego typu posadzki, kleje do parkietu, w tym również z drewna

egzotycznego, o różnych wymiarach deszczulek, lakiery do parkietu oraz oleje impregnacyjne.

Większość materiałów z zakresu chemii budowlanej, oferowanych przez firmę HENKEL na rynku polskim jest produkowanych w Polsce – w trzech fabrykach zlokalizowanych we wspomnianym Stąporkowie, Dzierżoniowie oraz Wrzące. Zakłady te posiadają **certyfikaty jakości systemu ISO 9001** oraz **14001**. W ubiegłym roku laboratorium firmy, jako pierwsze w branży chemii budowlanej w Polsce, uzyskało Certyfikat Akredytacyjny na zgodność z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17 025:2001.

HENKEL w branży chemii budowlanej to nie tylko produkcja i sprzedaż wysokiej jakości materiałów, to również, a może przede wszystkim **doradztwo techniczne dla projektantów, wykonawców, inwestorów**. Doradztwo to obejmuje pełną informację o możliwych zastosowaniach produktów, wsparcie w rozwiązywaniu problemów projektowych i wykonawczych, diagnostykę konstrukcji budowlanych wraz z opracowywaniem rozwiązań technologicznych, dostosowywanie właściwości produktów do potrzeb odbiorców.

Do dyspozycji naszych Klientów są doradcy techniczni, działający na terenie całej Polski oraz Dział Zastosowań.

Jestem zainteresowana/y otrzymaniem następujących materiałów informacyjnych:

- Katalog wyrobów Ceresit
- Płyta CD - systemy ociepleń Ceresit, zawierająca m.in.:
 - program Intersoft „Konstruktor 3.5” do obliczeń cieplno-wilgotnościowych
 - nakładkę kolorystyczną „Ceresit Colour” na AutoCAD
 - rysunki szczegółów systemów ociepleń w AutoCAD
- Płyta CD – posadzki przemysłowe Ceresit
- KNR (systemy ociepleń, hydroizolacje, renowacje starego budownictwa)

Prosimy o wypełnienie poniższych danych:

Imię Nazwisko

Nazwa firmy

Adres firmy: ulica

Kod pocztowy Miasto

Telefon Fax

E-mail

Reprezentuję firmę:

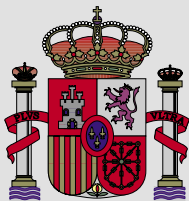
- projektową wykonawczą jestem inspektorem nadzoru
- jestem rzeczoznawcą budowlanym jestem inwestorem

Zgadzam się na umieszczenie i przetwarzanie moich danych w celach marketingowych w bazie firmy Henkel Polska S.A. z siedzibą w Warszawie oraz przesyłanie mi materiałów promocyjnych. Jednocześnie zastrzegam sobie prawo do wglądu, poprawiania lub całkowitego usunięcia moich danych. (Ustawa o Ochronie Danych Osobowych z dn. 29.08.1997 r., Dz.U.2002.101.926 z późn.zm.)

Podpis

Wypełniony kupon prosimy wysłać na adres:
Henkel Polska S.A.
ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa z dopiskiem „Inżynier Budownictwa”.

Niniejszy kupon znajdziecie Państwo również na naszej stronie internetowej: www.ceresit.pl

H I S Z P A N I A

Europejscy Partnerzy

Polska to obecnie największy gospodarczy partner Hiszpanii w Europie Środkowo-Wschodniej, jak również dziewiętnasty na świecie – jeśli chodzi o hiszpańskie inwestycje za granicą. Dla stosunków handlowych między obydwojma krajami dobry był 2003 rok, kiedy to wzajemny obrót przekroczył 2,91 mld USD. Wartość polskiego eksportu osiągnęła pułap 1135,3 mln USD (3,1% eksportu do państw UE), natomiast import z Hiszpanii zamknął się w 1771,5 mln USD (ok. 4,3% importu z krajów Unii). Warto podkreślić, że dynamika polskiego eksportu do Królestwa Hiszpanii (które w 2003 roku, wśród naszych unijnych partnerów uplasowało się na ósmym miejscu) stale rośnie.

Do najważniejszych gałęzi tego eksportu zaliczają się wyroby wysoko przetworzone: maszyny i urządzenia mechaniczne (silniki spalinowe), sprzęt elektrotechniczny, pojazdy, jednostki pływające oraz urządzenia z nimi współdziałające, wyposażenie dla energetyki, meble, kauczuk oraz wyroby z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, drewna, produkty mineralne, metale nieszlachetne. Polacy trudniący się agrobiznesem również mogą liczyć na korzyści ze współpracy: w ostatnich latach zainteresowanie Hiszpanów importem żywego bydła hodowlanego znacznie wzrosło.

Najchętniej kupujemy w Hiszpanii maszyny, sprzęt elektryczny, urządzenia mechaniczne, jednostki pływające, produkty pochodzenia roślinnego, wytwory przemysłu chemicznego, tworzywa sztuczne, wyroby z kamienia, metale, materiały i wyroby włókiennicze.

Obszar, którego potencjał wciąż nie jest dostatecznie wykorzystany, to hiszpańskie inwestycje w Polsce. Mają one głównie charakter giełdowy i – jak dotąd – koncentrują się na sektorze budowlanym (zakup akcji Mostostalu Warszawa przez firmę Acciona i Budimexu Kielce przez Ferrovial), spożywczym (Camporfio nabyło akcje ZM Morliny w Ostródzie), jak również metalurgicznym i chemicznym (koncern MCC zainwestował w zakłady sprzętu domowego Wrozamet we Wrocławiu, natomiast hiszpańska grupa CASA kupiła udziały w prywatyzowanych zakładach PZL Okęcie).

Obecnie na terenie naszego kraju działa ok. 90 przedsiębiorstw lub spółek z udziałem kapitału hiszpańskiego. Najwięksi inwestorzy (wkład powyżej 1 mln USD) to: Ferrovial (udziały w Budimexie), Acciona, Guardian Industries Corporation, Camporfio (przemysł mięsny), Fagor (Wrozamet Wrocław), Roca (sanitarna), Eads Casa, Mecalux, Nutrexpa (Cola-Cao).

Zainteresowanie nowymi kontraktami dodatkowo zwiększyło się po wygraniu przez Ferrovial-Budimex przetargu na rozbudowę Okęcia. Sektory, w których można oczekiwać wzmocnienia aktywności hiszpańskich inwestorów, to głównie: energetyczny i motoryzacyjny (części i komponenty do samochodów osobowych) oraz rolno-spożywczy.

Nieocenioną pomocą w nawiązaniu handlowych kontaktów jest powołana przed pięcioma laty z inicjatywy przedsiębiorców Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza. Dostarcza ona informacji na temat zrzeszonych w niej firm, ułatwia poszukiwanie partnerów biznesowych, wśród zainteresowanych odbiorców rozpowszechnia informacje na temat produktów, usług i ofert swoich członków. PHIG stale aktualizuje informacje na temat wydarzeń związanych

z gospodarką obydwu krajów, współpracuje z Ambasadą Królestwa Hiszpanii w Polsce, Ambasadą RP w Madrycie, Konsulatem Generalnym RP w Barcelonie, strukturami handlowymi placówek dyplomatycznych, Krajową Izbą Gospodarczą, regionalnymi i branżowymi Izbami Przemysłowymi.

Przepisy dotyczące zakładania firm uległy w Królestwie Hiszpanii liberalizacji. Nie trzeba już składać wniosków o pozwolenie na pobyt i prowadzenie działalności gospodarczej. Sporym udogodnieniem jest możliwość uzyskania NIP-u przez internet.

Przedsiębiorcy mogą liczyć na pomoc publiczną; Instytut Kredytu Oficjalnego i Ośrodki Rozwoju Technicznego i Przemysłu informują o wielkości pomocy finansowej i zasadach jej udzielania.

Spółki cywilne i pracujący na zasadzie samozatrudnienia nie muszą wносить kapitału początkowego. Wspólnicy rozliczają się z fiskusem jak osoby fizyczne, ale za zobowiązania odpowiadają całym majątkiem.

Największą popularnością cieszą się spółki z o.o. Do ich założenia potrzeba minimum 3 tys. euro. Członek zarządu może na stałe mieszkać poza granicami Hiszpanii.

Przy sporządzaniu aktu utworzenia spółki niezbędna jest asysta notariusza; koszt wynosi 90 euro dla firmy dysponującej kapitałem do 6 tys. euro, a 150 euro dla zasobnych w 7 – 18 tysięcy.

10 euro będzie kosztowało zaświadczenie z Centralnego Rejestru Handlowego o nieistnieniu spółki o takiej samej nazwie (dobrze jest się przed tym zabezpieczyć i zawniesić przedstawić kilka propozycji). Następnie należy otworzyć konto bankowe, wpłacić na nie kapitał założycielski i zgłosić spółkę do Rejestru Handlowego (150 euro), a także Urzędu Skarbowego, który automatycznie przydzieli NIF (odpowiednik polskiego NIP-u) oraz automatycznie pobierze 1% podatku. (Do tego momentu przedsiębiorcy posługują się numerem tymczasowym, koniecznym do wpisania spółki do Rejestru Handlowego). Całą procedurę rejestrowania firmy kończy złożenie wniosku o nadanie spółce numeru identyfikacji (w Tesoreria General de la Seguridad Social/ odpowiedniku polskiego ZUS-u) oraz ogłoszenie jej w Monitorze Rejestru Handlowego (90 euro).

Duże firmy płacą podatki rządu 35%, małe i średnie - 30%. Urząd Skarbowy może rozłożyć należność na 3 raty. Na osoby fizyczne nakładany jest podatek progresywny: zarabiający do 3,6 tys. euro oddają 18%; 3,7 – 9 tys. – 24%; 10 – 12,2 tys. – 28,3%; 12,3 – 15,3 tys. – 37,2%; 15,4 – 27 tys. – 45%; powyżej 27 tys. – 48,8%.

Podstawowy VAT wynosi 16%, zredukowany – 7% i 4%. Pracodawcy płacą składki na ubezpieczenie społeczne wysokości 23,6% - natomiast pracownicy – 4,7%.

Przydatne adresy internetowe:

Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza: www.phig.pl
Państwowa Agencja Podatkowa (Agencia Estatal de Administración Tributaria): www.aeat.es
Bank Hiszpanii (Banco de España): www.bde.es
Hiszpańskie Targi Handlowe: www.afe.es
ICEX – Hiszpański Instytut Handlu Zagranicznego: www.portal-icex.com

Diana Federowicz

PRZEPRASZAMY

W numerze 10 IB w wywiadzie z Ambasadorem Republiki Czeskiej opublikowaliśmy niepoprawnie nazwisko Pana Ambasadora. Za spolszczenie serdecznie przepraszamy! Powinno być: Bedřich Kopecký

Rozmowa z Ambasadorem Królestwa Hiszpanii w Polsce

Już w XVI wieku związki kulturowe między naszymi krajami i narodami były, mimo dzielącej je znacznej odległości, dosyć bliskie. W historii ówczesnego hiszpańskiego drukarstwa dobrze zapisał się Stanisław Polak. Na królewskim dworze polskim wyróżniającą się postacią był medyk, którego w słynnej fraszce uwiecznił nasz najwybitniejszy poeta Jan Kochanowski. Później mnożyły się u nas tłumaczenia arcydzieł mistrzów literatury zza Pirenejów. Do dziś hiszpańska dramaturgia często gości na naszych scenach. Historia dostarczyła nam też przykładu udziału Polaków w starciach zbrojnych na półwyspie iberyjskim. Skoro, jak uczyli nas protoplaści obu naszych kultur – starożytni Rzymianie – „historia jest nauczycielką życia”, jakie wnioski powinni z niej dziś wyciągać Hiszpanie i Polacy z myślą o wspólnej przyszłości w Unii Europejskiej?

Należy, szczególnie w dzisiejszych czasach, zwrócić uwagę na fakt, że to właśnie Hiszpanie powinni wiele jeszcze nauczyć się z historii Polski. W Hiszpanii znane są przede wszystkim cierpienia, które Polska odnosiła na przestrzeni wieków. Jednak dużo jeszcze musimy się nauczyć odnośnie literatury, historii polskiej nauki i wszelkich działań Polaków, podejmowanych na polu kultury. I właśnie na tym obszarze możemy obserwować znaczne zbliżenie między naszymi narodami, na płaszczyźnie kulturowej i edukacyjnej. Pomagają nam w tym szczególnie pewne wspólne cechy naszych państw, pewne podobieństwa. Między innymi to, że nasze kraje stanowią zewnętrzne granice Unii Europejskiej - nasz kraj na Zachodzie, a Polska na Wschodzie. Jak również podobny obszar terytorialny, jaki nasze kraje zajmują. No i oczywiście wspólna przyszłość, którą Hiszpanie rozpoczęli już w 1986 roku, wstępując do Unii Europejskiej, a Polska w maju zeszłego roku.

Jak Pan Ambador ocenia stan więzi politycznych łączących oba nasze państwa? Do dziś Polacy ciepło wspominają wizytę w naszym kraju hiszpańskiej pary królewskiej. W jakiej mierze fakt, że w obu naszych państwach rządy obecnie sprawuje lewica, może mieć wpływ na plany działań w Unii Europejskiej?

W mojej ocenie relacje hiszpańsko-polskie w chwili obecnej są bardzo dobre. Niemniej jednak ciągle istnieje jeszcze duża przestrzeń, aby te wzajemne stosunki poszerzać i wzbogacać. Niewątpliwie zagadnień, w których się zgadzamy, jest zdecydowanie więcej niż kwestii, które mogłyby ewentualnie nas dzielić. Bardzo istotnym czynnikiem wspierającym nasze dobre relacje jest ogromna sympatia, jaką Hiszpanie odczuwają do Polaków. Chciałbym również wspomnieć wizytę pary królewskiej w Polsce, ponieważ wydaje mi się, że właśnie ta wizyta w znaczący sposób wpłynęła na wzmocnienie więzów bardzo przyjacielskich z prezydentem Polski, Panem Aleksandrem Kwaśniewskim. Niewątpliwie ogromne znaczenie na stosunki polityczne ma wpływ ideologii.

Ambador Rafael Mendivil Peydro

Niemniej jednak na gruncie rzeczywistości Unii Europejskiej, w której uczestniczą nasze kraje, wspólne interesy, które łączą Polskę i Hiszpanię wznoszą się ponad ideologię polityczną, która mogłaby mieć miejsce. Myślę, że w obu naszych krajach istnieje wielka świadomość wysokiej wagi naszych wspólnych interesów. I niewątpliwie jest ogromne pole działań, które może stanowić płaszczyznę współpracy między rządami naszych krajów.

Sezonowi robotnicy z różnych polskich województw znajdują teraz zatrudnienie na hiszpańskich plantacjach. Na jakie jeszcze miejsca pracy mogą, zdaniem Pana Ambadora, liczyć w Pańskim kraju, zgodnie z zasadami Unii Europejskiej nasi specjaliści, np. budowlańcy, a także inwestorzy, z których wielu interesuje się teraz zakupem nieruchomości w Hiszpanii?

Przed wszystkim chciałbym zapewnić i podkreślić bardzo wysokie zdanie strony hiszpańskiej o kwalifikacjach polskich pracowników, przyjeżdżających do Hiszpanii w poszukiwaniu zatrudnienia. W Hiszpanii pracownik z Polski jest bardzo wysoko ceniony i dobrze widziany. Przy czym należy podkreślić, że w Hiszpanii również istnieje problem bezrobocia, które pod koniec 2004 roku wzrosło do 10,89%. I to stanowi tło, na którym ten problem powinien być rozpatrywany. Z drugiej strony istnieją takie branże, mam na myśli głównie sektor medyczny, w którym polscy specjaliści są bardzo wysoko cenieni. W odniesieniu do innych branż gospodarki, to nie ma żadnych ograniczeń, jeśli chodzi o zatrudnienie Polaków, nie zostały nałożone żadne restrykcje. Na pewno jednak pracownicy muszą dysponować wysokimi kwalifikacjami i dobrym przygotowaniem do zawodu. Myślę jednak, że akurat w przypadku Polaków, takie wymagania nie powinny stanowić żadnego problemu. Z moich obserwacji wynika, że w Polsce można znaleźć, nawet z nawiązką, doskonałych i wysoko wykwalifikowanych pracowników. Jeśli chodzi o inwestycje w Hiszpanii, to jest to kwestia całkowicie otwarta. Zwłaszcza, jeśli chodzi o inwestycje bezpośrednie – Polski w Hiszpanii i Hiszpanii w Polsce. Jeżeli zaś chodzi o zakup nieruchomości prywatnych, jest to również sprawa jak najbardziej otwarta i nie ma tutaj żadnych ograniczeń.

Dziękuję bardzo za rozmowę.

Rozmawiała: Iwona Michalska

INTERsoft

od inżynierów dla inżynierów

Oprogramowanie dla budownictwa

artykuł sponsorowany

„Polscy projektanci kupują od polskich producentów” - brzmi patetycznie, ale za tym kryje się bezpośredni wpływ naszych Klientów na kierunki rozwoju oprogramowania oraz oczywiście tworzenie miejsc pracy dla polskich programistów i przyczynianie się do rozwoju wysoko zaawansowanych technologii informatycznych w naszym kraju.

Jarosław Chudzik
Prezes Zarządu

duoCAD

Firma INTERsoft, jako jedyna firma w Europie Środkowej i Wschodniej, a co za tym idzie również w Polsce, przystąpiła do konsorcjum ITC (IntelliCAD Technology Consortium), dzięki czemu znalazła się w nielicznym gronie firm zajmujących się rozwojem programu IntelliCAD. Praca na kodach źródłowych umożliwia wpływ na przyszły kształt programu. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu polskiego rynku, na zaawansowany technicznie i prosty w obsłudze program graficzny, firma INTERsoft wprowadziła intuicyjne i funkcjonalne narzędzie do najpowszechniej sporządzanych w praktyce inżynierskiej płaskich rysunków technicznych w formacie *dwg*. Program duoCAD oparty został na platformie IntelliCAD-a (INTERsoft IntelliCAD STD), a zastosowane w nim opcje ułatwiają wprowadzanie danych czyniąc program łatwym w obsłudze.

Program duoCAD posiada dwa interfejsy graficzne: pierwszy o intuicyjnym sposobie zadawania danych, z zaprojektowanym przez specjalistów od ergonomii układem pasków narzędzi, oraz drugi standardowy, który swoim wyglądem i możliwościami wprowadzania danych nie różni się od interfejsu IntelliCAD-a. Dokumentacja techniczna to rysunki 2D. Ograniczając ilość funkcji widocznych w interfejsie programu, w połączeniu z ich ergonomiczną lokalizacją, otrzymano podstawowe narzędzie dla każdego projektanta. Nawet osoby nie stykające się wcześniej z programami IntelliCAD czy Autocad, bez moźnego studiowania podręczników i uczestnictwa w szkoleniach, mogą natychmiast przystąpić do właściwej pracy z programem.

duoCAD jest przeznaczony dla każdego, kto za rozsądną cenę potrzebuje szybkiego i wydajnego programu CAD o mocy i wszechstronności programów takich jak Autocad. Program duoCAD doskonale sprawdza się jako narzędzie do profesjonalnego tworzenia dokumentacji technicznej. Pełna zgodność plików DWG z programu Autocad pozwala na płynną wymianę danych pomiędzy branżystami w najpopularniejszym formacie CAD. INTERsoft umożliwia bezpośrednie wpływanie projektantom na kształt programu duoCAD, dając im gwarancję na dostosowanie programu do ich potrzeb i czyniąc go jeszcze lepszym narzędziem pracy.

OFERTA 1

duoCAD

~~470,-~~ **321,-**
netto

OFERTA 2

pakiet:
Konstruktor 4.0
(23 moduły)

duoCAD

~~9.402,-~~ **4.950,-**
netto

OFERTA 3

Przy zakupie dowolnej wersji programu INTERsoft IntelliCAD:

ZelbetCAD

lub
StalCAD ~~280,-~~ za **1,-**
netto

OFERTA 4

50/50

Możliwość rozłożenia płatności na dwie równe raty, bez prowizji i odsetek.
50% ceny w momencie zakupu programu, drugą 50% w dowolnym terminie, łącznie później niż do 01.10.2003.

OFERTA 5

sklep internetowy

specjalne promocje + 4% rabat

www.intersoft.pl

INTERsoft IntelliCAD 5.16

INTERsoft IntelliCAD 5.16 to najnowsza wersja programu IntelliCAD, dostępna aktualnie jedynie w firmie INTERsoft. Jest to funkcjonalny, wielodokumentowy program graficzny wspomagający projektowanie 2D i 3D. Ze względu na swą filozofię działania oraz ten sam format zapisu danych (*dwg*), do złudzenia przypomina program Autocad.

Wersja 5 programu IntelliCAD zawiera wiele nowości: np. zmianę obsługi formatu *dwg* na DWGDirect, co pozwala na otwieranie i zapisywanie plików *dwg* do Autocada w wersji 2004, zapis i odczyt formatów *dwt*, *dwt*.

Wprowadzono w niej również zmiany w interfejsie poprzez dodanie obsługi obszarów roboczych: zakładki Modelu i Arkusza- papieru, prezentacji grubości linii na ekranie i wydruku, zmian funkcji paska stanu. Użytkownik może dostosowywać ekran programu do własnej wygody i przyzwyczajęń. Zmianie podlegają podstawowe składniki interfejsu: rozmieszczenie i wygląd pasków narzędzi, kolor ekranu, skróty klawiszowe i wielkość kursora. Wszystkie te ustawienia pozwalają na szybką i efektywną pracę. Właściwości programu umożliwiają odczyt i edycję wszystkich parametrów rysunku (warstwy, kolory, rodzaje i grubości linii, itp.) oraz przemieszczanie się po kilku projektach jednocześnie, przenosząc wszystkie potrzebne dane z projektu na projekt. Ponadto INTERsoft IntelliCAD 5.16 posiada bardzo ważne i przydatne funkcje TEST i NAPRAW, które pozwalają na naprawianie i odzyskiwanie uszkodzonych projektów. INTERsoft gwarantuje, że jej Klienci otrzymują zawsze najnowszą wersję programu IntelliCAD, a programiści firmy INTERsoft stale go ulepszają i dostosowują do polskiego rynku i obowiązujących norm.

StalCAD to nakładka do rysowania konstrukcji stalowych, która umożliwia łatwe wprowadzanie do rysunku CAD podstawowych stalowych elementów budowlanych: profili w przekroju i widoku, śrub, nitów, otworów pod łączniki, opisów spoin i elementów, a także wstawianie do rysunku, wykonanego półautomatycznie, wykazu stali profilowej.

ZelbetCAD to nakładka do rysowania konstrukcji żelbetonowych, która umożliwia wprowadzanie do rysunku 2D: prętów zbrojeniowych (widoki, rzuty, przekroje) wraz z ich prostą modyfikacją, opisów zbrojenia, wymiarowania zbrojenia a także półautomatycznie stworzonego wykazu stali zbrojeniowej.

Przebieg może być inny, niż u Ciebie.

• telefon
042 689 11 11

Czasopisma specjalistyczne

Polecamy najciekawsze propozycje tytułów branżowych

CIEPŁOWNICTWO
OGRZEWNICTWO
WENTYLACJA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pokój 216
00-950 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 828-27-26, tel. (0-22) 826-43-35
www.cieplo gaz.com.pl, e-mail: redakcja.cow@neostrada.pl
cow@cieplo gaz.com.pl, cieploogrzewwent@sigma-not.pl

Na naszej stronie www.cieplo gaz.com.pl Czytelnicy znajdują spisy treści oraz streszczenia artykułów. Znajdują się tam również odnośniki do stron www reklamujących się u nas firm.

Autorzy artykułów publikowanych na łamach naszego czasopisma otrzymują 4 punkty od Ministerstwa Nauki i Informatyzacji (dawniej Komitetu Badań Naukowych). W numerze lutym 2005 r. naszego czasopisma ukaza się następujące artykuły:

► Średnioroczny współczynnik efektywności pompy ciepła z poziomym wymiennikiem gruntu - Kazimierz Żarski

- Wybór rodzaju podgrzewacza pojemnościowego dla domu jednorodzinny - dr inż. Iwona Polarczyk, dr inż. Paweł Malinowski
- Charakterystyka termooenergetyczna przezroczystych komponentów zewnętrznej obudowy pomieszczeń - Leszek Laskowski
- Analiza rozwiązań i efektywności energetycznej zagranicznych budynków helioaktywnych (dokończenie z 1/2005) - Katarzyna Dudko
- Centralne i lokalne przygotowanie ciepłej wody użytkowej w węzle cieplnym - dr inż. Iwona Polarczyk, dr inż. Paweł Malinowski, mgr inż. Martyna Bujak
- LEKSYKON (5) podstaw architektologii budynków niskoenergochłonnych - Leszek Laskowski
- Powierzchnie chłodzące w klimatyzacji pomieszczeń - Andrzej Girgwoyń
- Obciążenia wilgotnościowe hal basenowych - Henryk G. Sabiniak, Marek Pietras
- Wpływ stopnia perforacji przewodu wentylacyjnego na zasięg wypływającego strumienia powietrza - dr inż. Katarzyna Gładyszewska-Fiedoruk, dr inż. Andrzej Gajewski

Zachęcamy do prenumeraty czasopisma

IZBA PROJEKTOWANIA BUDOWLANEGO
THE CHAMBER OF CONSTRUCTION DESIGN
IPB
Wiadomości
MIESIĘCZNIK FIRM PROJEKTOWYCH I ORGANIZATORÓW INWESTYCJI

Redakcja: ul. Śliska 52, 00-826 Warszawa
tel. (0-22) 620-13-99, faks (0-22) 654-57-39
e-mail: ipb@ipb.org.pl

Na łamach numeru 1/168/2005 prezentujemy interesujące artykuły.

Dr inż. Dariusz Skorupka w artykule „Problemy harmonogramowania oraz zarządzania ryzykiem projektu” porusza interesujący temat kształtowania modelu, w którym główną rolę zaczyna odgrywać model „naukowca – managera”, czyli człowieka który nie tylko odkrywa „białe plamy”, ale także organizuje środki na badania i wdrożenie swoich odkryć.

Model „naukowca – managera” to model, który rozwija się w Stanach Zjednoczonych. Syntezą tego modelu jest bezpośrednie przełożenie na kierunek edukacji i specjalizacji kadry budowlanej. Okazuje się, że znajomość konstrukcji oraz zasad projektowania obiektów nie wyczerpuje problemów występujących w procesie inwestycyjnym.

Przydatną a niekiedy wręcz niezbędną okazuje się wiedza dotycząca zasad zarządzania projektem a nawet marketingu.

Zarządzanie projektem charakteryzuje organizacje wielkich nowoczesnych warsztatów (placów budów), której podstawową troską jest osiągnięcie

określonych rezultatów, w limicie czasu i przy założonych kosztach. Według francusko-angielskiej definicji zarządzania projektem: zarządzanie integruje odpowiedzialność, technikę i umiejętność wykonania, zasady pilotażu kompleksowych systemów, jak również zasady strategii, opracowania procesów decyzyjnych i nauk społecznych.

Artykuł wnosi nowe elementy rozszerzające wiedzę menedżerów zarządzających projektami. Ich rozwinięcie ukaże się w kolejnych numerach „Wiadomości projektanta budownictwa”. Autor należy do Sekcji Organizacji i Zarządzania w Budownictwie KILiW-PAN oraz amerykańskiej organizacji THE ASSOCIATION FOR ADVANCEMENT OF COST ENGINEERING.

W tym samym numerze „Wiadomości” mgr Łucja Lapiere w dziale warsztat projektanta omawia w artykule „Wyjątkowe przesłanki dla zmiany wynagrodzenia ryczałtowego w umowie o roboty budowlane”, opisuje porównawczy stan prawny ze stanem rzeczywistym na gruncie zawartej umowy o roboty budowlane na podstawie zlecenia zamawiającego po przeprowadzonym przetargu. Przede wszystkim zainteresowanie tematem budzą problemy zmiany ustalonego w umowie wynagrodzenia ryczałtowego. O zasadności wprowadzenia zmian do umowy wywołanej okolicznościami wskazanymi w art. 76 ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. nr 119, poz. 773). Artykuł omawia w sposób dostępny etapy procedowania i wykładnię prawną wyroku SN.

Redakcja

Inżynieria
i Budownictwo

Przegląd Budowlany

Gaz, Woda
i Technika
Sanitarna

Ciepłownictwo,
Ogrzewnictwo,
Wentylacja

Gospodarka Wodna

Wiadomości
Melioracyjne
i Łąkarskie

INPE

Spektrum
– magazyn
informacyjny SEP

Drogownictwo

Wiadomości naftowe
i gazownicze

Inżynieria Morska
i Geotechnika

Materiały Budowlane

Wiadomości IPB

GAZ, WODA i TECHNIKA SANITARNA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pok. 404
00-043 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 827-02-49, 336-14-07
www.sigma-not.pl
e-mail:gwits@poczta.onet.pl

W dziale dotyczącym gazownictwa zamieszczony został artykuł o bardzo istotnym znaczeniu związanym z szacowaniem niezawodności sieci gazowych. Autor prezentuje nową metodę szacowania tego problemu oraz określa zakres jej zastosowania. W części czasopisma dotyczącej wodociągów i kanalizacji szczególną uwagę pragniemy zwrócić na artykuł poświęcony szacowaniu ryzyka w funkcjonowaniu systemu zaopatrzenia w wodę. Jest to nowe i bardzo istotne zagadnienie związane z dystrybucją wody o określonych parametrach ilościowych i jakościowych. Kolejny artykuł związany jest z gospodarką wodomierzową, w którym Autorzy analizują przyczyny rozbieżności i metody ich bilansowania w odniesieniu do wskazań wodomierzy domowych i mieszkaniowych. Zapoznając się z treścią prezento-

wanego numeru czasopisma, warto zwrócić uwagę na artykuł poświęcony zastosowaniu magnetyzerów w systemach wodociągowych. Autor artykułu omawia działanie magnetyzerów, ich zastosowanie w uzdatnianiu wody oraz analizuje rozwój rynku magnetyzerów. Z punktu widzenia przebiegu oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego warto zapoznać się z treścią artykułu poświęconego przebiegowi procesu stabilizacji tlenowej osadu ściekowego w jednej z działających oczyszczalni ścieków. Autorzy artykułu podjęli próbę określenia optymalnych parametrów i warunków przebiegu procesu. Zagadnieniu osadów ściekowych poświęcony jest artykuł dotyczący zastosowania mikrofal do higienizacji osadów ściekowych. Na szczególną uwagę zasługuje analiza prawdopodobieństwa redukcji bakterii w zależności od dawki promieniowania mikrofal. Ostatni z zamieszczonych artykułów związany jest z procesem fermentacji beztlenowej osadów ściekowych, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu zmian stężenia toluenu na przebieg procesu. Pragniemy poinformować Czytelników czasopisma, że od kolejnego numeru pojawią się będą sukcesywnie leksykon dotyczący pojęć z dziedziny wodociągów i kanalizacji. Mamy nadzieję, że zamieszczenie tych pojęć ujedlni słownictwo z zakresu, któremu poświęcony będzie leksykon.

Zachęcamy do lektury

INŻYNIERIA BUDOWNICTWA

Wydawca: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo
00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14
Redakcja: al. Armii Ludowej 16, pok. 128
00-637 Warszawa, tel./faks (0-22) 629-69-86
e-mail: pzitbinzynieria@pro.onet.pl

Przekazujemy Czytelnikom dwa kolejne zeszyty „Inżynierii i Budownictwa”. W zeszycie 2/2005 została omówiona problematyka obliczania masztów według nowej normy PN-B-03204:2002, która zastąpiła wcześniejszą normę PN-79/B-03204. Z porównania wyników obliczeń według tych norm wyciągnięto wnioski w zakresie projektowania tego rodzaju budowli inżynierskich. W następnym artykule podano, niezbędne w projektowaniu, propozycje dotyczące obliczania długości wyboconionych słupów w ramach ze ściągiem. Odrębne prace poświęcono badaniom i symulacjom komputerowym procesu twardnienia betonu w niskich temperaturach oraz analizie rozwiązania lekkiego stropodachu wentylowanego. Podano też wyniki badań dotyczących określania wytrzymałości doraźnej betonu na ścinanie bezpośrednio w łącznikach listwowych mostowych elementów zespolonych, a także rozwiązanie wzmocnienia konstrukcji ceglanego mostu łukowego stalowymi blachami falistymi oraz wzmocnienia hiperboloidalnej chłodni kominowej. Zeszyt 3/2005 jest poświęcony głównie zagadnieniom geotechniki i budownictwa podziemnego. Artykuły dotyczą: korzyści wynikających z budowania obiektów podziemnych, doświadczeń Instytutu

Badawczego Dróg i Mostów ze stosowania oraz badań pali i baret z iniekcyjnie naprężonymi podstawami, wykorzystania wysokociśnieniowej iniekcji strumieniowej do formowania kolumn iniekcyjnych średnicy przekraczającej 2 m, analizy ściany oporowej według normy EN 1997-1:2004 Eurocode 7, metod rektyfikacji przechylonych obiektów budowlanych, badania drgań gruntu i niskich budynków murewych oraz oceny szkodliwości tych drgań, budowy nasypów na gruntach słabych metodą przecięcia podłoża, a także interpretacji wyników badań gruntów lekką sondą dynamiczną. Przedstawiono aktualne poglądy dotyczące trwałości konstrukcji z betonu sprężonego. Podano też informacje na temat nagród ministra infrastruktury za wybitne osiągnięcia twórcze w roku 2004, a także izolacji wodoszczelnych. W obu zeszytach publikujemy informacje o konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych, wypowiedzi w dyskusji, o osiągnięciach techniki zagranicznej, recenzje książek i inne opracowania. Zapraszamy do prenumerowania „Inżynierii i Budownictwa”. Każdy członek Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa może prenumerować 1 egzemplarz czasopisma po cenie ulgowej (7,50 zł za egzemplarz), tj. 90,00 zł rocznie (45,00 zł za pół roku). Należność za prenumeratę prosimy wpłacać na konto: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo, 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14, Bank Millennium Warszawa, nr 23 1160 2202 0000 0000 5515 9052. Prosimy podać numer rejestracyjny w Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa, a także adres wysyłkowy i nr NIP (do wystawienia faktury). Oczekujemy ewentualnego nadsyłania uwag dotyczących treści artykułów, a także programu tematycznego czasopisma. Czasopismo jest bowiem naszym wspólnym dziełem.

Zapraszamy do współpracy

Czasopismo

Polskiego Związku

Inżynierów

i Techników

Sanitarnych

Czasopismo

Polskiego Związku

Inżynierów

i Techników

Budownictwa

wydawane od 66 lat

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 409, 00-950 Warszawa
skr. poczt. 1004, tel./faks (0-22) 826-20-27, 827-52-55
tel. (0-22) 828-23-91
e-mail: materiałybudowlane@neostrada.pl
www.materiałybudowlane.info.pl

Miesięcznik „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo to źródło fachowej wiedzy o nowoczesnych wyrobach i technologiach budowlanych, ciekawych realizacjach obiektów mieszkalnych, użyteczności publicznej, przemysłowych, inżynierskich, itp., normalizacji i certyfikacji, aktualnych przepisach prawnych i ekonomicznych z dziedziny budownictwa, rynku budowlanego. W każdym wydaniu znajdują Państwo wiele interesujących artykułów, na wysokim poziomie merytorycznym, autorstwa znanych w kraju autorytetów z różnych dziedzin budownictwa.

Główny blok tematyczny nr 1/2005 „Materiałów Budowlanych” poświęcony był „Energoozczędności w budownictwie”. Polecamy w nim m.in. artykuły:

- ▶ „Rozważania nad nowym kształtem wymagań ochrony cieplnej budynków”;
- ▶ „Certyfikacja energetyczna budynków”;
- ▶ „Efekty funkcjonowania Funduszu Termomodernizacji”;
- ▶ „Energoozczędność, a koszty inwestycji”;
- ▶ „Domy pasywne – warto powielać dobre przykłady”;
- ▶ „Ocieplenie budynków – niedostatki sukcesu”;
- ▶ „Stan termiczny budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej w północno-wschodniej Polsce”;
- ▶ „Koszty i efekty docieplania przegród piwnic nieogrzewanych”;
- ▶ „Porównanie energoozczędności budynków drewnianych w Austrii i w Polsce”;
- ▶ „Analiza wad termicznych dużego budynku mieszkalnego”;

- ▶ „Czy warto docieplać ściany szczytowe w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych?”;
- ▶ „Wzór energooszczędnych budynków biurowych”;
- ▶ „Doświadczenia z czteroletniej eksploatacji budynku energooszczędnego”;
- ▶ „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”;
- ▶ „Nowe oznaczenia i wymagania dotyczące styropianu”;
- ▶ „Stan nauczania fizyki budowlanej i podstaw zrównoważonego rozwoju w Polsce”.

W styczniowym wydaniu miesięcznika „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo zachęcamy również do lektury kolejnego odcinka Podręcznika Fizyki Budowli, w którym omówione zostały straty ciepła do gruntu. W dziale „Praktyka budowlana” ukazał się bardzo interesujący artykuł o wymianie fundamentów w hotelu Rialto, a w dziale „Drogi i mosty” polecamy artykuł „Geosyntetyki w budownictwie drogowym” oraz „Zbrojenie nawierzchni asfaltowych – ale czym i za ile?”

Wielu ciekawych informacji dostarczy także lektura artykułów dotyczących produkcji wyrobów budowlanych w listopadzie 2004 r., sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w okresie jedenastu miesięcy 2004 r. oraz rankingu konkurencyjności czołowych polskich i unijnych przedsiębiorstw budowlano-montażowych, znajdujących się w dziale „Rynek budowlany”.

W numerze 1/2005 miesięcznika „Materiały Budowlane” pojawił się nowy dział „Vademecum Unijne”, w którym omówiono „Cele i zasady harmonizacji technicznej” oraz „Wprowadzenie wyrobów budowlanych do obrotu”. Będzie to stały dział na łamach czasopisma, informujący o zasadach działania na wspólnym rynku.

Członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, którzy nie są dotychczas stałymi Czytelnikami miesięcznika „Materiały Budowlane” zachęcamy do prenumeraty. Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją. Dla członków PIIB mamy specjalną ofertę prenumeraty na 2005 r.

PRZEGLĄD budowlany

MIESIĘCZNIK POLSKIEGO ZWIĄZKU INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW BUDOWNICTWA

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 201
00-050 Warszawa
tel./faks (0-22) 826-67-00, 828-27-20
e-mail: biuro@przegladbudowlany.pl
www.przegladbudowlany.pl

Lutowe wydanie „Przeglądu Budowlanego” otwiera relacja z Międzynarodowych Targów Budownictwa BUDMA 2005, ze szczególnym naciskiem na nowości, jakie się na nich pojawiły. Na kolejnych stronach szeroko informujemy o założeniach programowych, przestrzennych i architektonicznych konkursu na projekt Centrum Nauki Kopernik. Obiekt ten ma stać się symbolem Warszawy XXI wieku, stanowi więc prawdziwe wyzwanie dla architektów i projektantów.

W dziale Rynek budowlany polecamy również artykuł o ocenie potrzeb remontowych na podstawie okresów trwałości poszczególnych elementów budynku. Oprócz

tego informacje z firm budowlanych i dwa najnowsze produkty na rynku materiałów budowlanych: nowy, wyjątkowo odporny na warunki atmosferyczne styropian PANda oraz samorozlewna zaprawa cementowa Atlas Postar 100.

Dział Artykuły problemowe otwiera ciekawie udokumentowany materiał naukowców z Akademii Górniczo-Hutniczej o użyteczności geodezyjnych pomiarów w diagnostyce budynków zabytkowych, na przykładzie ratowania kościoła w Inowrocławiu. Oprócz tego: artykuły poświęcone dodatkom do betonu i ich wpływem na niektóre jego właściwości, doskonały materiał o ulepszeniu podłoża gruntowego kolumnami kamiennymi, a także dwa artykuły z zakresu organizacji i zarządzania. W dziale Forum można przeczytać recenzje najnowszych książek i polemikę na temat wpływu ustawy budżetowej na rozwój budownictwa w 2005 roku.

Zapraszamy do wzięcia udziału w Konkursie dla prenumeratorów. Wśród wszystkich, którzy zakupią do 20 marca br. prenumeratę na rok 2005, rozlosujemy nagrody ufundowane przez firmę Atlas.

Więcej informacji - w lutowym wydaniu czasopisma.

Zapraszamy do lektury

▼
Czasopismo
Stowarzyszenia
Inżynierów
i Techników
Przemysłu
Materiałów
Budowlanych

▼
Miesięcznik
Polskiego Związku
Inżynierów
i Techników
Budownictwa

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa
 tel. (0-22) 336-13-13, tel./faks 827-02-58
 e-mail: drogownictwo@sitk.com.pl
 e-mail: g.strzepka@sitk.neostrada.pl
 www.sitk.org.pl/czasopisma

Miesięcznik
 Stowarzyszenia
 Inżynierów
 i Techników
 Komunikacji RP

Stycyniowy numer czasopisma „DROGOWNICTWO” otwiera artykuł Konrada Jabłońskiego, który w obszernym artykule (s. 5-14) omówił krajowe przepisy prawne odnoszące się do wyrobów budowlanych w świetle unijnej dyrektywy nr 89/109/EWG. Autor stwierdza, że poszczególne polskie akty prawne regulują tylko fragmenty problematyki wyrobów budowlanych uregulowanej tą dyrektywą. Opisuje tę dyrektywę, cytuje ważniejsze zapisy tej dyrektywy oraz krajowych przepisów i zamieszcza komentarze odnoszące się do przepisów krajowych lub wskazuje na brak takich przepisów.

W drugim artykule Stefan Rolla przedstawił normę PN-EN 14260:2004 (U) „Pochodne pirolizy węgla. Lepiszczą na bazie smoły węglowej i paku oraz produkty pochodne: smoła drogowa. Charakterystyka i metody badań”, która zastąpiła polską normę PN-C-97031 z 1977 r. „Produkty węglopochodne. Smoła drogowa”. Nowa norma, w przeciwieństwie do dawnej, nie opisuje składu smoły drogowej, określa czas wypływu i przyjmuje metodę oznaczania temperatury mięknięcia wg pierścienia i kuli. Norma zwraca uwagę na szkodliwość smoły dla zdrowia.

W następnym artykule Ryszard Tylutki przedstawił organizację administracji drogowej w Niemczech na przykładzie kraju związkowego Meklemburgii – Pomorza Przedniego. Departament dróg i ruchu

drogowego w ministerstwie transportu, budownictwa i mieszkalnictwa w RFN jest federalną administracją drogową. Drogowe organizacje krajów związkowych bezpośrednio zarządzają autostradami, drogami federalnymi i drogami kraju (Landu). Drogami powiatowymi zarządzają władze powiatowe. Autostrady i drogi federalne finansowane są z budżetu federalnego, drogi krajowe z budżetów poszczególnych krajów związkowych, a powiatowe z powiatowych. W krajach jest trzystopniowa administracja drogową: urząd, zarządy drogowe i obwody drogowe.

W kolejnym artykule Maciej Kruszyna przedstawił propozycję metody prognozowania wzrostu ruchu na sieci autostrad i dróg ekspresowych w Polsce, na przykładzie drogi ekspresowej S-3. Wykorzystując metodę badania trendów wzrostu ruchu oraz obserwowany szybszy wzrost ruchu na nowych autostradach i drogach ekspresowych autor zaproponował nową metodę prognozy wzrostu ruchu bliskiego i ruchu dalekiego, które oznaczają się różnymi parametrami. Wzrost ruchu dalekiego zależy od zaangażowania budowy sieci autostrad i dróg ekspresowych.

W cyklu artykułów Michała Czapskiego pt.: „Pełnia życia – o tych, o których nie wszystko przekazano, albo nie wspomniano”, tym razem Autor przedstawił część 7, w której przypomniał sylwetkę Stanisława Plebańskiego. Stanisław Plebański, urodzony w Wilnie 20 lipca 1889 roku, studiował we Francji, budował mosty w imperium carskim, był oficerem w wojsku. Po I wojnie światowej budował fabryki i budynki oraz równolegle pracował na Wydziale Inżynierii Łądowej Politechniki Warszawskiej. Mimo więzienia przeżył II wojnę światową, a po jej zakończeniu jako przedsiębiorca pracował przy odbudowie Warszawy. Prześladowany przez służbę bezpieczeństwa zmarł w 1954 roku.

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa,
 tel./faks (0-22) 827 38 50

Kwartalnik
 Stowarzyszenia
 Inżynierów
 i Techników
 Wodnych
 i Melioracyjnych,
 ukazuje się
 od 1958 r.

„Wiadomości ...” poświęcone są budownictwu wodno-melioracyjnemu, gospodarce wodnej rolnictwa, inżynierii środowiska wiejskiego, branżowej technice, ekonomii i ekologii. Publikowane są artykuły naukowe, naukowo-techniczne i inżynierskie. Komitet Badań Naukowych zakwalifikował „Wiadomości Melioracyjne i Łąkarskie” do listy polskich czasopism punktowanych i przyznał czasopismu kategorię „B”.

Oprócz artykułów podstawowych zamieszczane są informacje dotyczące:

- ▶ Stowarzyszenia, Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa;
 - ▶ Instytutów branżowych i uczelni, norm, normatywów, katalogów, nowelizacji umów i rozliczeń i inne z branży wodnej i melioracyjnej.
- W numerze 1/2005 zamieszczono między innymi artykuły:
- ▶ Polskie doświadczenia w stosowaniu geomem-

bran do uszczelniania budowli hydrotechnicznych.

- ▶ Możliwość ograniczenia zalewów w dolinie z uwzględnieniem ochrony zasobów przyrodniczych, na przykładzie rzeki Radomki.

- ▶ Wykonane melioracje a możliwość zrównoważonego rozwoju torfowiska Krowie Bagno.

- ▶ Dbalność o systemy melioracyjne jednym z warunków konkurencyjności polskiego rolnictwa na rynku rolnym UE i świecie.

- ▶ Ochrona i denaturalizacja środowiska Bagien Przemkowsko-Przeclawskich.

- ▶ Torfowiska wysokie Kotliny Nowotarsko-Orawskiej.

- ▶ Badania systemu kanalizacji podciśnieniowej w warunkach technicznej eksploatacji.

- ▶ Wodnoglebowe uwarunkowania uprawy wierzby energetycznej.

- ▶ Prace badawczo-rozwojowe i ważniejsze osiągnięcia naukowo-wdrożeniowe MUZ w latach 2000-2004.

- ▶ Informacja w sprawie uprawnień budowlanych dla inżynierów budownictwa wodnego i melioracji wodnych.

- ▶ Z życia nauki i uczelni.

Zamówienia na prenumeratę można składać na adres:

ZG SITWM, Ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa
 nr konta: 96 1160 2202 0000 0000 2921 0044